

لێكۆڵینهوهیهك

له راستیهكانی كتیبی پیرۆز

ئامادهکردنی

دیرك برنيس

دهستپيكي ئەم توپژينه وهيه

سوپاسى باوكى ئاسمانى خوشهويست دهكەين، كه پازى بوو له سەر ئه وهى بمانكاتە
كوپرى خوڤى به هوڤى مردنى مهسيح له سەر خاچ و هاتنه دى ناشتى بوهموو ئه وانى به ناوى
خوداوهند بانگ دهكەن.

خوينه رى خوشهويست:

ئەم توپژينه وهيه ئىستا له ژيژر دهستت دايه به رهه مى كه سيكي پيرۆز و دهسترهنگيني
وهك "ديرك برنس" ه، كه برىتىيه له چوارده وانى پوخت و پر بايهخ، تياياندا به ووردى تيشك
خراوته سەر چه ندين راستى كتيبي. هەر چه نده بهر فراوانى وانەكان به پيى بهرفراوانى سنورى
كتيبي پيرۆز نيه، به لام له گەل ئه وه شدا (توپژهر) زۆر ساكارانه توانيوه تى چه ند بابە تىكى لى
هەلبژيرى ويخاته ژيژر دهستى تو بو ئه وهى بتوانى شاره زاييهكى سهره تايى له باره ي په رتوكى
پيرۆزو كه سايه تيه كانى به دهست بهيئيت و له ژيانى پۆحيتدا چاكر گه شه بكه يت. بو ئه مه ش
پيويسته نوپژ بكه يت و زۆر به وورديش ئاگادارى ئه و تيبينيانه بيت كه له سهره تاي
توپژينه وه كه دا وهك رينمايهك خراوته رهو. مه به ستى هه ره سهره كيش له وه رگيژراني ئەم
مه نه جه هاندان و دنه دانى باوه ردارى كورده بو زياتر چه سپان له مه سيح و راگه ياندى هه موو
ئەو راستييانەى له ئەودا به رجه سته يه، بويه هيوادارين و له باوكى ئاسمانى خوشهويستيش
ده پارئينه وه يارمه تى هه ريه كيكمان بدات و له مه سيحدا به هيزمان بكات بو شكۆمه ندى ناوى
ئەو. ديرك برنس وهك عياد خليل شنوده ئاماژه ي پيكردوه له دهستپيكي وه رگيژرانه كه يدا
كه سيكي خاوهن ئه زمونه له گەل خوداوهند، به داخه وه دياره له كاتى وه رگيژراني ئەم مه نه جه بو
سەر زمانى عه ره بى برنس له ژياندا بووه، به لام ئىستا له ئاسمانه و به رهه مه كه ي له ژيژر
دهستمانه وا ئيمه ش به وپه رى خوشهويستيه وه وه ريده گيژرينه سەر زمانى شيرينى كوردى.
ماوه ته وه ئه وه بليين زۆر چاك ده زانين ئەم وه رگيژرانه بى كه م و كوپرى نيبه، راگه ياندى ئەمه ش
بو پاساوه يتانه وه نيبه، به لكو دان نانه به و راستييه ي كه ته نها خوداى راسته قينه بى كه م و
كوپريه، چونكه ((...هه روه ها زانياريش ناميني، چونكه زانياريمان ته واو نيبه)) كۆر ۱۳: ۹. با
به ره كه ت و ناشتى راسته قينه ي پادشاي ناشتى - مه سيحى خوداوهند له سەر هه مووان بيت.

ئامين

وه رگيژر

مجيد رشيد

خه رمانان ۲۷۰۴ كوردى

پيشه‌کي وهرگير بۇ زماڻى عه‌ره‌بى

خوينه‌رى خوشه‌ويست :

دهسته‌ى تويژينه‌وه رۇحيه‌كان دلشاده به‌وه‌ى ئەم زنجيره تويژينه‌وه كتيبى يانه پيشكه‌شى خوينه‌ران بكات كه له‌ريگه‌يه‌وه ده‌توانرئيت بچيته ناواخنى قولايى په‌رتوكى پيروژو هه‌ندى بابته‌ى بنه‌ره‌تى شروقه بكه‌ين. ئەم تويژينه‌وانه‌ش به‌وه جياده‌كرئنه‌وه كه (كتيب)ين له‌ ريگه‌ى وه‌لامدانه‌وه‌ى پرسياره‌كان به‌پيى شايه‌تى كتيبى. هه‌روه‌ها دلخوشيشين دكتور "ديريك برنس" پيشكه‌شى ئيوه بكه‌ين كه نوسه‌رى ئەم تويژينه‌وانه‌يه و به‌يه‌كئك له‌ ووردترين تويژه‌راني رۇحى ئەم سه‌رده‌مه‌ى كتيبى پيروژ داده‌نرئيت.

ديريك برنس به‌ره‌گه‌ز ئينگليزه و له‌دايك و باوكئكى به‌ريتانى له‌ هيندستان له‌دايكبووه، ده‌رچووى به‌ ناوبانگترين زانكوكانى ئينگلتره‌يه. له‌ سالى ۱۹۴۰ تا ۱۹۴۹ زه‌ماله‌تى له‌كولئژى پاشا له‌ كامبردج وه‌رگرتووه له‌ باره‌ى "فلسفه‌ى كوژ و نوئ" (old&new) philosophy هه‌روه‌ها له‌ هه‌مان زانكوادا زماڻى عيبرى و ئارامى وتوه‌ته‌وه‌و سه‌ره‌راى ئەوه‌ش چه‌ند زماڻىكى نوئى ترئش ده‌زانى. ديريك برنس له‌ كاتى جه‌نگى دووه‌مى جيهانى - خوداوه‌ندى ئەزموناندووه. ئيدى له‌م كاته‌وه له‌ زۆر بوادا خزمه‌تى خوداوه‌ندى كردووه، وه‌كو شوان* وانه‌ بيژ و فيركه‌ر له‌ زۆر له‌ كولئژه‌كانى (زانستى خودا theology) خزمه‌تى كردووه، وه‌ به‌يه‌كئك له‌ ريبه‌راني ليكدانه‌وه‌ى كتيبى پيروژ ده‌ژمئردرئيت له‌سه‌ر ئاستى نئو ده‌وله‌تى. زياتر له‌ ۲۰ كتيبىشى داناوه و زۆر به‌شيان بوژۆر زمان وه‌رگيردراون. ديريك برنس ئئستا له‌ته‌مه‌نى هه‌فتاو چوار سالى دايه و تانوكه‌ش ده‌گه‌رئ و گه‌شت ده‌كات بو زۆر پارچه‌ى جيهان وه‌ك قسه‌كه‌ر و وتارده‌ر و فيركه‌ر، هه‌روه‌ها به‌رنامه په‌خشكراوه‌كانى به‌شيكى زۆرى گۆى زه‌مين داده‌ پوئشى، ئەو له‌ وته‌كانيدا نه‌ ده‌مارگيره و نه‌ توندپه‌وه و نه‌مه‌زه‌ب په‌رستيشه. پيشبينيه‌كى قولئى هه‌يه له‌ماناي بووداوه‌كانى ئئستا له‌ ژئير رۇشنايى پيشبيني‌يه‌كانى كتيبى پيروژ. ئيمه‌ش نوئژه‌كه‌ين تا ئەم كتيببه‌ ببئته پالنه‌رئك بو تو به‌ره‌و زياتر قولبوونه‌وه له‌ كتيبى پيروژ.

مجدي لطيف بسالي

به‌رنامه‌ى تويژينه‌وه‌كانى ژيانى رۇحى

يونيؤ ۱۹۸۹

.....
شوان: به‌و كه‌سه ده‌وترئيت كه له‌لايه‌ن خوداوه‌ند هه‌لده‌بژئردرئيت بو سه‌ره‌رشتيكرن و چاودئيريكردنى كه‌لى خودا (كلئسا)، كه پئويسته كه‌س كه‌بى له‌سه‌رى نه‌بئت و دلسوژبى بو خزمه‌تى خوداوه‌ند.

لیکولینه وه یهک له راستیه کانی کتیبی پیروژ

پیشه کی : چند پیشه کی یهک بو خوتنه

پیش وه لامدانه وهی هر پرسیاریک نه م رینمایانه بخوتنه وه:

نیمه له هه موو نه و شوینانه ی که باوه ردار به (مه سیح) ی تیا دا ده بین خه لکانیک هه ن
حه ز ده که ن باوه ردار بن، به لام لاوازن و ده ترسین و هاندراونین و پروخاون، له هه موو باریکیشدا
هوکاره که یه که نمونه ی نه م جوړه خه لکانه بپرای بپر به خوینان فیړی تووژنه وهی کتیبی پیروژ
وجی به جی کردنی راسپارده کانی نه بوونه به شیوه یه کی کرده یی یانه له ژیانی خویناندا. له بهر
نه وه خودا له نو سراوی هو شه عدا که یه کی که له پیغه مبه رانی په یمانی کون ده لی: " له بهر نه زانین
که له که م له ناو چو " ۶:۴ ، کاتی یه کی ده ست ده کات به تووژینه وهی راستیه کانی کتیبی پیروژ
نه وا ده ره نجامه که هه می شه یه ک ده بیت که " ناشتی و سه رکه وتن و به ره م دان " ه

۱- نامانج له م مه نه جانه ی کتیب:

بو نه م زنجیره یه ی تووژینه وهی که سایه تی چوار نامانجی سه ره کی هه یه:

- ۱- بناغی زانیاری لوباره ی کتیبی پیروژت پیشکه ش ده کات که توانادارت ده کات تا ژیانیکی
به هیز و سه رکه وتووی له مه سیح له سه ر بنیاد بنی ی
- ۲- بو پشکنینی کتیبه پیروژه کان مه شقت پی ده به خشی تا به لینه سه رسوورمهینه ره کانی
خودای پی بدوژینه وه و بو خو تی ترخان بکه ی ت.
- ۳- راتده هی تی له سه ر شیکردنه وهی به شیک له کتیب تا به خو ت واتایه راسته قینه که ی
بدوژینه وه.

۴- وات لیده کات هه می شه بتوانی فی کر دنه کانی کاروباری پوچ و ه ربگری ت و راسته وخو له کتیبی
پیروژه وه به شایه ت بیانسه لمینی.

۲- سیسته می شایه ته کانی کتیبی:

پتویسته له سه رت بزانی هر کتیبیک له کو ی کتیبی پیروژدا له کو ی ده دوژینه وه و له و سیسته
تایبه تیانه ش بگه ی ت که تایبه ته به ناوی کتیبه کان و شیوازی به کاره انین له هه موو مه نه جه کان
(نمونه ی نه مه ش به پروونی له لاپه ره ۸ و ۹ دا ده بین ی له ژیر ناو نیشانی " کللی ناوه
کورتکراوه کانی کتیبی پیروژ " شایه تی به شه کانی کتیبی پیروژیش ت به م شیوه یه پی ده در ی:
یه که م: ناوی کتیب (نو سراو) دووم: به ش . سی یه م: ثایه ت . نمونه ی نه مه ش: رو ۲:۲۳ که
ناماژه کردنه به نامه ی رو ما به شی سی ثایه تی ۲۳، هه روه ها ۱ یو ۲:۱۴ ناماژه کردنه به نامه ی
یه که می یوحه ننا به شی دوو ثایه تی ۱۴، به لام نه م نو سراوانه ی (به ش) یان تیدانیه نه وا

راسته و خو ژماره‌ی تاییه‌تی نایه‌ته‌که له نوسراوه‌که وهرده‌گیریت. نمونه‌ی ئەمه‌ش ۳یو: ۲ واته سێهه‌م نامە‌ی یوحه‌ننا نایه‌تی ۲ .

۳- چون هه‌لده‌ستی به‌ توێژینه‌وه‌؟:

له‌سه‌ره‌تای هه‌ر لاپه‌ره‌یه‌که‌دا پرسیار هه‌یه، بڕه‌گه‌یه‌کی کورته به‌ناو نیشانی "پیشه‌کی" که ئەمیش پوخته‌یه‌کی کورتی ئەم فیڕکردنه‌ سه‌ره‌کی‌یه ده‌خاته ژێرده‌ست که له پرسیاره‌یه‌که‌ له دوا‌ی یه‌که‌کاندا هه‌یه، توش هه‌میشه‌ پیش ئه‌وه‌ی هه‌ول بده‌ی وه‌لامی پرسیاره‌کان بده‌یته‌وه زۆر به‌ووردی پیشه‌کی وانه‌کان بخوینه‌وه. وه له لاپه‌ره‌ی پرسیا‌ری یه‌که‌م "وانه‌ی ژماره ۱ : پلانی خودا بو‌ پزگار بوون " ۲۲ پرسیار هه‌یه له‌دوا‌ی هه‌ر پرسیا‌ری‌کیش له‌ نیوان دوو‌که‌وانه‌ شایه‌ت بو‌ به‌شیک یان چه‌ندین به‌شی کتیبی پیروژ هه‌یه. هه‌ر پرسیا‌ری‌کیش وه‌لامی خو‌ی هه‌یه له‌و به‌شانه‌ی که له‌ نیوان که‌وانه‌کان ئاماژه‌ی بو‌ کراوه دوا‌ی ئه‌و پرسیا‌ره. ئینجا خانه‌یه‌که هه‌یه له‌ شیوه‌ی هی‌ل یاخود کو‌مه‌لیک خال که پێویسته وه‌لامی پرسیا‌ره‌که‌ی تیا‌دا بنووسیت. به‌ ئە‌نجام‌گه‌ یاندنی دروستی وه‌لامی پرسیا‌ره‌که به‌م شیوه‌یه‌یه:

۱- به‌ووردی پرسیا‌ره‌که بخوینه‌وه.

۲- بگه‌ڕێ به‌دوا‌ی ئه‌و به‌شانه‌ی کتیب که له‌ ناو دوو‌که‌وانه‌که ئاماژه‌ی بو‌ کراوه و هه‌موو ئه‌و به‌شانه‌ زۆر به‌ ووردی بخوینه‌وه‌تا وه‌لامی پرسیا‌ره‌که به‌ ده‌ست ده‌هێنیت.

۳- ئه‌و وه‌لامی که ده‌یدو‌زیته‌وه به‌ زمانیکی پوخت و ساده له‌ ناو خانه‌ خا‌لدا‌ره‌که‌ دا بینووسه. زۆر جا‌ریش پێویسته وه‌لامی یه‌که‌ پرسیا‌ر به‌ش بکری بو‌ دوو‌ به‌ش یاخود زیاتر، له‌م حا‌له‌ته‌شدا پێویسته هه‌ر به‌شیکی پرسیا‌ره‌که ژماره‌ی بو‌ دا‌بنریت:-

(۱).....(۲).....(۳).....هتد

هه‌روه‌ها پێویسته وه‌لامی هه‌موو به‌شه‌کان له‌ شوینی دروستی ژماره‌کان بنووسریت. بو‌ ئاسانکردنی ئەمه‌ش دوو پرسیا‌ری یه‌که‌مت له‌ وانه‌ی ژماره (۱) پێده‌ده‌ین له‌گه‌ل وه‌لامه‌ دروسته‌ نووسراوه‌کانی. تا بزانی وه‌لامه‌کانت چۆن و له‌ کو‌ی ده‌نووسی.

۱- مه‌به‌ست چی‌یه له‌به‌ده‌یه‌تانی هه‌موو شته‌کان؟ (بین: ۴: ۱۱)

بو‌ خودا و دلشادی خواستی ئه‌و.

۲- سی شت بنووسه که خودا شایسته‌یه وه‌ریبگری (بین: ۴: ۱۱)

(۱) شکو‌مه‌ندی (۲) ریز (۳) توانا

کاتی خو‌ت وه‌لامی ئەم پرسیا‌رانه ده‌ده‌یته‌وه، به‌ته‌نها ئه‌و وه‌لامانه‌ی له‌سه‌ره‌وه دراون مه‌نووسه، به‌لکو یه‌که‌مجار به‌خو‌ت له‌ به‌شه‌کانی کتیب بگه‌ڕێ و وه‌لامه‌کانت بنووسه.

ئینجا به ولامه کانتدا برۆوه تابیینی ئایا راسته یان نا ؟ ئینجا به رده وامبه له وه لامدانه وهی پرسیاره کانی تر به همان ریگا تا هه موو وانکه ته واو ده که یه.

۴- له بهر کردن له دلوه:

له هر لاپه ره یه کدا پرسیاره ئایه تیک یان زیاتری کتیبی هیه بو له بهر کردن، جاپیویسته له سهرت ئه م ئایه ته له ناخی دلته له بهر بکه یه، ئه مهش به م شیوه یه ده بیته: کاغه زیکی سپی بهینه و به خه تیکی پوون ژماره ی وانکه له سه ره وه بنوسه له لای راست، ئینجا له ناوه راستیدا شایه ته که بنوسه و دوا ی ئه ویش ناو نیشانی وانکه، بو نمونه کاغه زه که ته به م شیوه یه ده بیته:-

وانه ی ژماره (۱)

بۆ ۶ : ۲۳

پلانی خودا بۆ پرزگار بوون (۱)

ئینجا دیسان به خه تیکی پوون له سه ر دیوه که ی تری لاپه ره که هه مان ئایه ت بنوسه وه، به م شیوه یه:-

چونکه کرتی گونا مه مردنه، به لام دیاری خودا ژیانی هه تا هه تایی به له عیسا ی مه سیحی خودا وه ندمان.

ئه م کاغه زه ی له بهر کردن له گه ل خوت هه لگره و کاتی به پرۆ ده رفه تیکت بو ده ره خسی پیا چوونه وه به سه ر ئایه ته نادیاره کانی له بهر کردن بکه به رده وام بوون له پیا چوونه وه نهینی له بهر کردن سهرکه و تووه. ئیدی به م ریگه یه تو ووشه ی خودا له دلوه له بهر ده که یه و ئه م ووشه یه ش له دلته دا ده مینیت، که پینمای و هیزو خوراکیکی پۆخی و زال بوون به سه ر شه ی تانت پی ده به خشی. هه روه ها توویش پیده دات تا له دلی که سانی تریدا بچینیت. کاتی ئایه ته که دووباره ده که یه وه بو له بهر کردن، هه میسه به شایه تی یه وه له کتیب و بهش و ئایه ت ده ستپییکه و کوتایی پی بهینه، نمونه ی ئه مهش: پیویسته ئایه تی یه که می له بهر کردن به م شیوه یه دووباره بکریته وه: "رۆما شهش بیست و سی: چونکه کرتی گونا مه مردنه، به لام دیاری خودا ژیانی هه تا هه تایی به له عیسا ی مه سیحی خودا وه ندمان، رۆما شهش بیست و سی" ئه م شیوه یه ئایه ته که و شایه ته کتیبی یه که شی له بهر ده که یه. بو یه له هر کاتی کدا بو خوت یا بو خه لکانی ترت بو ی به ئاسانی ده توانی بیدۆزیته وه.

۵- جی به جی کاریه کانی کاری مهنه جه کان:

وه لامي هر پرسيارکت له وانهی ژماره (۱) بنوسه، ئینجا نایه ته له بهرکراوه که بنوسه له کاتیک کتیبی پیروژت داخراو بیت. ئینجا بگه پیره وه بو لاپه رهی وه لامي دروسته کانی هم وانهی و پیاچوونه وه به وه لامي کانت بکه به ئیشاره ت کردن بو وه لامي دروسته کان. جا نه گه ر هاتوو وه لامي که ت هاوکوف نه بوو له گه ل وه لامي دروسته که نه وا جاریکی تر ده سته که به خویندنه وهی پرسیاره که و به شه که ی کتیب، تا به ناشکرای له هوکاری وه لامي دروسته که ده گه یه ت. له و دیوی تری لاپه رهی وه لامي دروسته کانیش چند سهرنجیک له بارهی هم پرسیارانه ده بینیت که به شیوازیکی پرونتر باسی لیوه ده کات. لیروه کاتیک به سهر بیه له خویندنه وهی هم سهرنج و به شه کتیبی یانه ی تیایدا ناماژه ی بو کراوه.

له کوتاییدا کاره که ی خو ت هه لسه نگیته به پیدانی نه و چند پله یه ی که هه سته ی پی ده که ی تو شایسته یه به رانه بر وه لامي که و پیوه ریکی ساده ش دابنی بو پله دانراوه کان له گه ل وه لامي دروسته کان. جا نه گه ر وه لامي که ت به زیاتر له یه ک پله هه لسه نگانده نه وا ریگه بو خو ت مده پله ی ته واو دابنی ی که نه گه ر وه لامي که ت ته واو وه ک وه لامي دروسته که نه بوو له بیریشته بی که پله کانی نایه ته له بهرکراوه کان گرنگه.

له وانهی ژماره یه که وه پله کانت کو بکه ره وه و چاو بخیشینه به کو ی گشته ی به ره چاوکردنی نه و سی پیوه ره ی که له خواره وه بو وه لامي دروسته کان دراوه: ۵۰٪ یاخود زیاتر به (په سنده) هه ژمارده کری، ۷۰٪ به (باش) و ۸۰٪ (زور باش) یاخود (نایاب) هه ژمارده کرین. وه کاتی هه موو نه وه ی پیویسته له وانهی ژماره (۱) دا بکریت ته واو ده که یه ت، پرویکه ره وانهی ژماره ی (۲) و به هه مان شیواز ته واوی بکه. ئیدی له سهر هم پیوه ره به رده وام به تا هه موو به رنامه که ته واو ده که یه ت، به لام شیوازی کارکردنی دوو وانه که ی کوتایی (۱۳، ۱۴) توژیک جیاوازه، له گه ل نه وه شدا هه ریه که یان له سهره تا که یدا پروون کراوه ته وه.

له بیریشته بیت که به هیه چ شیوه یه ک بو هیه چ وانه یه ک نابی په نا به ریه ته بهر وه لامي دروسته کان. تا نه و کاته ی وه لامي هه موو پرسیاره کانی نه و وانه یه ته واو ده که یه ت سهره پای نایه ته له بهرکراوه که ش. وه کاتی هه موو وانه کان ته واو ده که یه ت پله ی هر وانه یه کت له خانه یه کی دیاریکراودا بنوسه و کوپیکه وه ئینجا پیوه ری دهره نجامه که ت بو هه موو وانه کان هه لسه نگیته. لیروه ده بینیت که هه لسه نگانده ی کوتایی وانه کان ته نها گوزارشته له سهر پله کان ناکات، به لکو له لایه نی به رده وامی و به ره که ت و نه و ده سته که ته روحیانه ش ده بیت که له ماوه ی کارکردنت به ده سته کی یه وه بو ت هاتوو له هه موو وانه کان.

٦- ناموژگاری تایهتی کوتایی:

- ١- هر وانه یهك به نوژده وه دهست پییكه، داوا له خودا بکه ریئماییت بکات و تیگه یشتنت بداتی.
- ٢- په له مه که له کارکردن، ههولیش مه ده له یهك کاتدا هه مو وانه کان ته واو بکهیت، به لکو هر به شیکی کتیپی چی ندین جار بخوینه وه تا له واتایه که ی دلنیا ده بیئت، سوود به خشیشه نه گه هاتوو چند نایه تیکی پیشینه و دوایینه ی به شه دیاریکراوه که بخوینیه وه تا به ته واوی له واتاکه ی تیگی ی.
- ٣- وه لامه که ت به خه تیکی روون بنوسه و زیاد له پیویست درژده ی پی مه ده. پیئووسیکی باشیش به کار بهینه.
- ٤- شیوازی تایهتی له بهر کردنی هر نایه تیگ ره چاو بکه.
- ٥- هه موو پوژ نوژ بکه تا خودا یارمه تیت بدات یو به دیهینانی نه و راستیانه ی که له ژیانی تایهتی خوٲ وا فییری ده بیئت.
- ٦- دوا ی ته واو بوونی هر وانه یهك تا قی کردنه وه هه یه.

کلیلی ناوه کورتکراوهکانی (به شهکانی) کتیبی پیروژ.

نووسراوهکانی په یمانی کون

۱- شریعت

په یدابوون	په ی	۴- پیغه مبهره گه وره کان
دهرچوون	دهر	نیشایا
لیقیه کان	لیف	یرمیا
ژماره	ژم	شینهکانی یرمیا
وته کان	وت	حزقیال
۲- میژوو		دانیال
یه شوع	یه	۵- پیغه مبهره بچووکه کان
دادوهران	داد	هوشه ع.
راعوس	راع	یوئیل
ساموئیلی یه که م	۱سامو	عاموس
ساموئیلی دووه م	۲سامو	عوبه دیا
پاشایانی یه که م	۱پاش	یونس
پاشایانی دووه م	۲پاش	میخا
هه والی ریژانی یه که م	۱هه وال	ناحوم
هه والی ریژانی دووه م	۲هه وال	هه به فوق
عه زرا	عز	چفه نیا
نه حمیا	نه ح	خه کی
نه ستیر	نه س	زه که ریا
۲- نووسراوه هه ئبهستی یه کان (شعریه کان)		مه لاهی
نه یوب	نه ی	
زه بووره کان	زه	
پهنده کان	په ند	
کۆمکار	کۆ	
گۆرانی گۆرانیه کان	گۆ	

نوسراوهكاني په يمانی نوی

۱- چوار مزگینیه که

<p>تی۲ تیموساوسی دووه م..</p> <p>تیت تیتوس.</p> <p>فل فلیمون.</p> <p>عیب عیبرانیه کان.</p> <p style="text-align: center;">۴- نامه گشتی په کان</p> <p>یا یاقوب</p> <p>پ۱ په تروسی په که م.</p> <p>پ۲ په تروسی دووه م..</p> <p>ای۱ یوچه نای په که م.</p> <p>ای۲ یوچه نای دووه م..</p> <p>ای۳ یوچه نای سی په م..</p> <p>یه ه یهوزا.</p> <p style="text-align: center;">۵- پیشینی</p> <p>بی بینین.</p>	<p>مه ت. مه ت.</p> <p>مه ر قوس. مه ر</p> <p>لوقا. لو</p> <p>یوچه ننا. یو</p> <p style="text-align: center;">۲- میژوو</p> <p>کرداری نیردراوان. کردار</p> <p style="text-align: center;">۳- نامه کانی پونس</p> <p>پوما. پو</p> <p>کورنسوسی په که م. اکو۱</p> <p>کورنسوسی دووه م. اکو۲</p> <p>غه لاتیة. غل</p> <p>ئه فه سوس. ئه ف</p> <p>فیلیپی. فی</p> <p>کولوسی. کول</p> <p>ته سالونیکي په که م. اته سا</p> <p>ته سالونیکي په که م. اته سا</p> <p>تیموساوسی په که م. اتی</p>
--	---

" سه رنج بده یوچه ننا ناماژیه بو مزگینی یوچه ننا، به لام یوچه ننا په که م ناماژیه بو نامه ی
په که می یوچه ننا ئیدی به م شیوه یه "

پلانی خودا بو رزگار بوون

پیشه‌کی:

گوناهه حاله‌تیکی رۆحیه له ناخی مرۆف دایه که وا ده‌کات مرۆف له خودا یاخی بیت. ئەم هه‌لگه‌رانه‌وه‌یه‌ش به کرداره یاخی بووه دهره‌کی‌یه‌کان دهرده‌که‌وی که مرۆف پی‌ی هه‌لده‌ستی. به‌م مانایه‌ش ئیمه هه‌موومان گونا‌ه‌بارین به‌مه‌ش به ژیا‌نی گونا‌ه‌باریمان نه‌و شکۆمه‌ندییه‌ی شایسته‌ی خودایه زه‌وت ده‌که‌ین. گونا‌ه‌ش سی دهره‌نجامی سه‌ره‌کی هه‌یه: یه‌که‌م: مردنی رۆحی ناوه‌وه یاخود دوورکه‌وتنه‌وه له خودا. دووه‌م: مردنی جه‌سته‌یی. سێهه‌م: وه‌ده‌رنانی کوتای و هه‌تا‌ه‌تایی له به‌رده‌م خودا بو شوینی تاریک و نازارکێشان، مه‌سیحیش هات تا له گونا‌ه‌کانمان رزگارمان بکات، نه‌و بی گونا‌ه بوو، به‌لام گونا‌ه‌کانمانی هه‌لگرت و له جیا‌تی ئیمه مرد و جا‌ریکی تر له نیو مردووان هه‌ستایه‌وه تا ئیمه لیخوشبو‌نی گونا‌ه به‌ده‌ست به‌ینین و ژیا‌نی هه‌تا‌ه‌تایی وه‌ریگیرین.

نه‌و نایه‌ته‌ی له‌به‌رده‌گریته: - رۆ ۶: ۲۲

له کاتی ئاماده‌کردنی کاغەزی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک بو نایه‌ته‌که دابنێ □

۱- گونا‌ه‌ه‌و نه‌نجامه‌که‌ی

۱- بوچی هه‌مووشتی‌ک به‌دییه‌نرا ؟ (بی ۴: ۱۱)

۲- سی شت بنوسه که خودا شایسته‌یه وه‌ریگریته. (بی ۴: ۱۱)

..... (۱)

..... (۲)

..... (۳)

۳- به‌چ حاله‌تی‌ک هه‌موو خه‌لکی گونا‌ه‌یان کرد ؟ (رۆ ۲: ۲۳)

.....

.....

۴- نه‌و دوو گونا‌ه‌یه کامانه‌ن که خه‌لکی ده‌سه‌به‌جی کردیانن له کاتی دوورکه‌وتنه‌وه‌یان له

خودا ؟ (رۆ ۱: ۲۱)

..... (۱)

..... (۲)

نه نجامي ته م دوو گوناهاهه يه چي بوو؟ (پوڻ ۱: ۲۱)

۱) له بيبي مروڦه؟ .....

۲) له دلي مروڦه؟ .....

۶- دوو (راستي) سه بارهت به دلي مروڦه بنوسه. (ير ۱۷: ۹)

۱) .....

۲) .....

۷- کي به نه وهی راستی ده زانی سه بارهت به دلي مروڦه؟ (ير ۱۷: ۱۰)

.....

۸- (۱۳) شتي خراب بنوسه نه وهی که له دلي مروڦه وه

ده رده چي. (مه ر ۲۱-۲۲)

۱) ..... ۲) ..... ۳) .....

۴) ..... ۵) ..... ۶) .....

۷) ..... ۸) ..... ۹) .....

۱۰) ..... ۱۱) ..... ۱۲) .....

..... ۱۳)

۹- نه گهر له توانامان بوو کاري چاکه بکين، له گهل نه وه شدا نه يکين، خودا چي به مه ده لي

؟ (يا ۴: ۱۷)

.....

۱۰- نه گهر به خه لکي مان وت گوناهاهه نيه، چي له خو مان ده کين؟ (ايو ۱: ۸)

.....

۱۱- نه گهر بلين نيمه هه له ناکين، خودا به چي داده نين؟ (ايو ۱: ۱۰)

.....

۱۲- نه و نه نجامه چي بوو که گوناهاهه بو هه موو خه لکي هيناي؟ (پوڻ ۶: ۲۳، ۵: ۱۲، يا ۱: ۱۵)

.....

۱۳- کوتايي دوايي هه موو گوناهاهه توبه نه کرده کان چي به؟ (مه ت ۲۵: ۴۱)

.....

۱۴- ههشت جوړی جیاوازی نهو خه لکانه بنوسه که بهشییان دۆزهخه (واتا له ناوچونی ههتا هتایی)

(بی ۸:۲۱) (بی ۲۰:۱۲-۱۵)

.....(۱).....(۲).....(۳).....

.....(۴).....(۵).....(۶).....

.....(۷).....(۸).....

ب- مه بهست له مردنی مه سیح و ههستانه وهی

۱۵- بو مه سیح هات بو جیهان؟ (اتی ۱۵:۱)

.....

۱۶- کین نهوانه ی مه سیح بانگی کردن و کین نهوانه ی پیشوازی لیکردن؟ (مهت ۱۳:۹، لو ۲:۱۵)

.....

۱۷- نایا مه سیح خو ی هیچ گونا هه یه کی کرد؟ (عیب ۱۵:۴، اپه ۲۲:۲)

.....

۱۸- مه سیح چی له سه ر نیمه هه لگرت له سه ر خاچ؟ (اپه ۲۴:۲)

.....

۱۹- بو چ مه بهستیک مه سیح له سه ر خاچ مرد؟ (اپه ۱۸:۳)

.....

۲۰- نهو سی (راستی یه) په یوه ست به مه سیح کامانه ن، وه پو لسیش وه ک مرگینی خه لکی پی فیری ده کرد؟ (اکو ۱۵: ۳-۴)

..... (۱)

..... (۲)

..... (۳)

۲۱- له گه ل نه وه ی مه سیح نیستا زیندووه تا هه تا یه، ده توانی چی بکات بو نهوانه ی بو ی دین؟ (عیب ۲۵:۷)

.....

۲۲- سٔ شت بنوسه كه ئٔستا پٔشكهش به خهلكى دهكرئ به ناوى عيساى مهسيح؟
(لوقا: ۲۴: ۴۷، كردار: ۴: ۱۲)

..... (۱)

..... (۲)

..... (۳)

تايه تي له بهر كراو ليّره بنوسه.

تايه تي له بهر كردن؛ رٔو: ۶: ۲۳

.....
.....
.....

ئهم لاپهريه ئاوامه كه، تا هه موو وهلامه كاني ئهم وانهيّه ته واوده بن.

وانه‌ی ژماره ۱

پلانی خودا بو رزگار بوون

پله و وه‌لامه راسته‌کان

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسبار
۱		۱- بو دلخووشی خودا
۱		۲- (۱) شکومه‌ندی.
۱		(۲) پیز.
۱		(۳) توانا.
۱		۳- هه‌موویان له شکومه‌ندی خودا که‌وتن.
۱		۴- (۱) خودایان شکودار نه‌کرد.
۱		(۲) سوپاسیان نه‌کرد.
۱		۵- (۱) بی می‌شک بوون له بیرکردنه‌وه‌یان.
۱		(۲) دلی پووچیان تاریک بوو.
۱		۶- (۱) له هه‌موو شتی‌ک هه‌لخه‌له‌تینه‌رتره.
۱		(۲) پیسه.
۱		۷- خوداوه‌ند (خودا).
		۸- (۱) بیری خراپ (۲) داوین پیسی (۳) به‌په‌للایی (۴) کوشتن (۵) دزی
۷		(۶) چاو چنوکی (۷) فیلبازی
		(۸) هه‌لخه‌له‌تاندن (۹) به‌دره‌وشتی (۱۰) چاوپیسی (۱۱) کوفر
۶		(۱۲) لوتبه‌ری (۱۳) گیلی.
۱		۹- خودا به‌گونه‌ناوی ده‌بات.
۱		۱۰- خو‌مان هه‌لده‌خه‌له‌تینین.
۱		۱۱- خودا به‌دروژن داده‌نینین.
۱		۱۲- مردن.

- ۱ ۱۳- ناگری ههتا هتایی - ده ریاچهی ناگر - مردنی دووه م.
- ۱ ۱۴- (۱) ترسنوکه کان
- ۱ (۲) بی باوه په کان.
- ۱ (۳) گلاوه کان.
- ۱ (۴) بکوژه کان.
- ۱ (۵) داوین پیسان.
- ۱ (۶) جادووکه ران.
- ۱ (۷) بت په رستان.
- ۱ (۸) دروژنه کان.
- ۱ ۱۵- تا گونا هباران پرگار بکات.
- ۱ ۱۶- مه سیح بانگی گونا هبارانی کرد و پیشوازی لی کردن.
- ۱ ۱۷- هرگیز.
- ۱ ۱۸- گونا هکانمان.
- ۱ ۱۹- تا نزیکمان بکاته وه له خودا.
- ۱ ۲۰- (۱) مه سیح له پیناوی گونا هکانمان مرد.
- ۱ (۲) نیژرا.
- ۱ (۳) له رۆژی سینه م هه ستایه وه.
- ۱ ۲۱- به ته واوی پرگارییان ده کات.
- ۱ ۲۲- (۱) توبه کردن.
- ۱ (۲) لیخوشبوونی گونا ه.
- ۱ (۳) پرگار بوون.

بگه رپوه بو کتییی پیروز بو له بهر کردنی نایه تکان به نووسین،

۴

نه گهر وشکان نه واو بوون نه وا چوار پله بو هر نایه تیک دابنی

ههروه ها له بری هر هه له یه کدا پله یه ک ره شه کریته وه، وه نه گهر هه تکان له سی زیاتر بوون نه وا هیج پله یه ک

نادریت

۵۴

کو

$$۴۳ = ۸۰\%$$

$$۳۸ = ۷۰\%$$

$$۲۷ = ۵۰\%$$

پلانی خودا بۆرزگار بوون

چەند تیبینی یەك دەربارە‌ی وەلامە راستە‌كان.

(ئەو ژمارانە‌ی لای راستن ژمارە‌ی وەلامە راستە‌كانی لاپەرە پیشوون)

۱- ۴ گوناھە‌ی مرۆف ھەر لە بنەرەتەو وادە‌كات مرۆف نەتوانی داواكاریە‌كانی خودا جی‌بە‌جی بكات ، مرۆف بە‌دیھینرا بۆ ئەو‌ی خودا شكۆدار بكات. مرۆف وینە‌ی شكۆمە‌ندی خودایە (اكوړا: ۷) ھەر ھە‌لسوكە و تیکیش كووسپ بیت لە بە‌ردەم شكۆدارکردنی خودا- گوناھە‌یە .

۲- " ھەموویان لە شكۆمە‌ندی خودا كەوتن " وینە‌كە لە تیریک وەرگیراوە كە ئامانج دەپیکێ، بە‌لام بەر لە گە‌یشتنی دەكە‌وێت، ئامانج لە بوونی مرۆفیش شكۆدارکردنی خودایە بە‌لام ھەر ھەموویان نەگە‌یشتنە ئامانج. (فی ۱۴:۳)

۶- ۸ ھەموو ئەم ئایەتانی بە شێو‌ە‌یە‌کی گشتی سە‌بارەت بە دلی مرۆف دە‌دوین و باسی ناخی پر گوناھە‌ی ھەموو مرۆفایە‌تی دە‌كات بە‌بێ ئەو‌ی كەس لێی بە‌دەربیت.

۸- ھەموو ئەو گوناھانە‌ی لێرەدا باس كراون بە‌ھۆی ھەموو خە‌لك نە‌كراوە، بە‌لام تۆویی ئەم گوناھانە لە ناو ھەموو دلێك دا ھە‌یە. سیفەت و بارودۆخیش بە‌یە‌كە‌و بە‌ریار لە‌سەر ئەو تۆو دە‌دەن كە بە‌راستی ھە‌لسوكە و تە‌كان لە ژبانی ھەر یە‌كێ‌دا دینیتە بە‌رھەم.

۹- زۆر لە خە‌لكی تاوانبارن ئە‌مەش نە‌ك بە ھۆی ئەو‌ی دە‌یكەن، بە‌لكو بە ھۆی ئەو‌ی (نایكەن). لە (مەت ۳:۲۵، ۴۵:۲۵) ھەر یە‌ك لە كچە پاكیزە (نە‌فامە‌كان) و جیگرە ناپاكە‌كە و بە‌دە‌پەرە‌كە بە ھۆی ئەو كارانە‌ی نە‌یانكردوو و تاوانبار كراون.

۱۳- پێ‌ویستە جیا‌کاری لە نێوان دوو شوینی جیا‌واز بكە‌ین:

(۱) بیری بێ بن كە بە عیبری " شیول " و بە یونانی " ھادس " ی پێ‌دە‌وتری، ئە‌مەش ئەو شوینە‌یە كە پۆ‌چی مرۆفی بێ باو‌ە‌ری تیا‌دا بە‌ند دە‌كری بەر لە پۆ‌ژی زیندوو بوونە‌و و لێ‌پرسینە‌و.

(۲) دۆزەخ یا خود (دە‌ریاچە‌ی ئاگر) ئە‌مەش دوا‌ھە‌مین شوینی سزادانی خراپە‌كارانە‌و كو‌تایی بۆ نێ لە‌دوای پۆ‌ژی زیندوو بوونە‌و و لێ‌پرسینە‌و. (بی ۲۰ : ۱۲- ۱۵)

۱۴- دیقەت بدە ھەر دوو چینی یە‌كە‌می حوكم بە‌ سەر دراو " ترسنوكە‌كان " و " بێ باو‌ە‌رە‌كان " نایا چە‌ند خە‌لكی دینداریان تێ‌دا‌یە‌؟

۱۸- مەسیح لە كوۆتایی زەمانەكان یەك جار لە لەش دەركەوت بوۆ ئەوەی بە " خوۆ بە قوربانیهكەى " گوناھە لە ناو بیات. (عیب ۹:۲۶). قوربانیهكان لە شەریعەتى موسادا تەنھا بە شیۆهیهكى كاتى توانیان گوناھە دا بپوشن عیب(۱۰:۱-۴)، بەلام بە مردنى مەسیح گوناھە بوۆ تاھەتایە لە ناو برا عیب(۱۰:۱۱-۱۸).

۱۹- ئەو گوناھەى كە نەبەخشاوھە دیوارىكى مەزنە لە نىوان خودا و مرۆڤدا (ئیش ۵۹: ۲)، بەلام دواى ئەوەى مەسیح لەسەر خاچ گوناھەى ھەلۆاسى پىنگا بوۆ مرۆڤ — كرايهوھە تا بگەریتەوھە لای خودا ، ھەموو ئەو كوۆسپانەى ئىستاش ھەيە ئەوھە لە لایەن مرۆڤەوھە نەك خودا.

۲۰- باوھەر لەسەر " راستى " بنیاد دەنریت، مزگینىش لەسەر سى راستى میژوویى ساكار بنیاد نراوھ.

۲۱- " تا تەواوى " ھەموو پىویستى بەكى ھەموو گوناھبارىك لە ھەر سەردەمىك و تاھەتایە دەگریتەوھە، مەسیحیش بەسە بوۆ ھەموو شتىك.

پلانی خودا بو رزگار بوون

(ته‌واوکهری وانه‌ی پیشووا)

پیشه‌کی:

ئیستا خودا رزگاری پیشکش به ئیمه ده‌کات— ئه‌مه‌ش نه له ریگه‌ی دینه وه نه له ریگه‌ی کرداری چاکی مروّقیشه، به‌لکو له ریگه‌ی باوه‌ری خودی خوّمانه به مه‌سیح، جا بوّ ئه‌وه‌ی رزگارمان بیّت پیویسته دان به گونا‌ه‌کانمان بنیین و توّبه بکه‌ین (واته واز له گونا‌هه بهینین) هه‌روه‌ها پیویستیشه باوه‌ر به‌وه بهینین که مه‌سیح له جیاتی ئیمه مرد و دووباره هه‌ستایه‌وه. دیسان پیویسته مه‌سیح وه‌ک رزگارکه‌ر بوّ خودی خوّمان قبول بکه‌ین به‌باوه‌ر و به ئاشکراش دانی پینین وه‌ک خوداوه‌ندمان، جا دوا‌ی قبول کردنی مه‌سیح به‌م شیوه‌یه ئه‌و به به‌رده‌وامی له دلّماندا جیگیر ده‌بیّت و ژیا‌نی هه‌تاه‌تایی و هیژمان پیّ ده‌دات بوّ ئه‌وه‌ی له ژیا‌نیکی پاست و دروست دا بژین و سه‌رکه‌وین به‌سه‌ر گونا‌هه.

نایه‌تی له‌به‌رکردن: یوا: ۱۲-۱۳

له کاتی ئاماده‌کردنی کاغەزی له‌به‌ر کردن نیشانه‌یه‌ک بوّ نایه‌ته‌که دابنی. □

(هه‌موو رۆژێک پیا چوونه‌وه‌یه‌ک بکه به نایه‌تی وانه‌ی پیشوو)

ج- چۆن ده‌توانین رزگاری به ده‌ست بهینین ؟

۲۳- که‌ی پیویسته داوا‌ی رزگاری بکه‌ین؟ (په‌ند ۱:۲۷، ۲ کوۆر ۲:۶)

.....
۲۴- نایا ده‌توانین به کرداری چاکمان خوّمان رزگار بکه‌ین ؟ (ئه‌ف ۲: ۸-۹، تیت ۳: ۵)

.....
۲۵- نایا ده‌توانین به شه‌ریعت رزگارمان بیّت ؟ (رۆ ۳:۲۰)

.....
۲۶- ئه‌و دووشته کامانه‌ن که پیویسته بیانکه‌ین ئه‌گه‌ر هه‌زمان له به‌زه‌یی خودا بوو ؟ (په‌ند

(۱۴:۲۸)

..... (۱)

..... (۲)

۲۷- ئەگەر دانمان بە گوناھەکانمان نا ئەو دووشتە کامانەن کە خودا بوئمانی دەکات؟

(ایۆ:۱)

..... (۱)

..... (۲)

۲۸- چارەسەری خودا بو پاک بوونەوہی دلمان لە ھەموو گوناھەیکە چیہ؟ (ایۆ:۷)

.....

۲۹- ئەگەر ھەزمان بە پزگاریبوون کرد، ئەو دووشتە کامانەن کە پتویستە بیکەین؟ (پۆ:۱۰، ۹:۱۰)

..... (أ) بە دلمان

..... (ب) بە دەممان

۳۰- ئەگەر ئیمە بچینە لای مەسیح، ئایا رەتمان دەکاتوہ؟ (یۆ: ۶: ۳۷)

.....

۳۱- ئەو بەئینە چیہ کە مەسیح بە ئیمە داوہ، ئەگەر دلمان بوئ بکەینەوہ و وەرپیگیرین؟

(بی: ۲: ۲۰)

.....

۳۲- ئەگەر ئیمە (مەسیح) مان قبول کرد - ئەو چیمان دەدات؟ (یۆ: ۱۲)

.....

۳۳- لە ئەنجامی ئەوہدا - ئەو تاقی کردنەوہیہ چیہ کە پوو دەدات لە ژیانمان؟ (یۆ: ۱۲)

.....

۳۴- ئەگەر ئیمە مەسیحمان قبول کرد - خودا لە رینگەئەوہوہ چیمان پئ دەدات؟

(پۆ: ۶: ۲۲)

.....

۳۵- ئایا دەتوانین بزانی کە ئیمە ژیانە ھەتاھەتاییمان ھەہ؟ (یۆ: ۵: ۱۲)

.....

۳۶- ئەو شایەتیہ کامەہ کە خودا بە ئیمە دەدات لە سەر مەسیح؟ (ایۆ: ۵: ۱۱)

.....

۳۷- ئەگەر ئیمە عیسا مەسیحی کوری خودا قبول بکەین چیمان بو دەبیت؟ (ایۆ: ۵: ۱۲)

.....

د- رڼگار بوون هیڅ ده به خشی بو سرکه و تن به سر جیهان و شهیتان.

۲۸- کی به باور له دلمان نیشته چی ده بی دواي نه وهی عیسیای مه سیح وهرده گرین؟
(غل ۲:۲۰، نهف ۲:۱۷)

.....

۲۹- به و هیڅه کی مه سیح به نیمه ی ده به خشی - ده توانین چی بکین؟ (فی ۴:۱۲)

.....

۴۰- نه گهر نیمه له به ردهم خه لکی دانمان نا به مه سیح، نه و چیمان بو ده کات؟ (مهت ۱۰:۲۲)

.....

۴۱- نه گهر نیمه له به ردهم خه لکی نکولیمان لی کرد، نه و چیمان بو ده کات؟ (مهت ۱۰:۲۲)

.....

۴۲- نه و که سه کی به که ده توانی به سر جیهان و تاقی کردنه وه کانی جیهان سرکه وی؟

..... (أ) (ایو ۵:۴)

..... (ب) (ایو ۵:۵)

۴۳- بو چی کورکانی خودا ده توانن سرکه ون به سر جیهان؟ (ایو ۴:۴)

.....

۴۴- به چ شتیگ گه لی خودا ده توانی سرکه وی به سر شهیتان؟ (بی ۱۲:۱۱)

..... (۱)

..... (۲)

۴۵- کی به نه و که سه ی که خودا به لینی پیداوه وه کو کوری خوئی له ناسمان وهریگری؟
(بین ۲۱:۷)

.....

نایه تی له به رکردن: یو ۱۲: ۱۳ و نایه تی له به ر کراو لیږه بنوسه.

.....

.....

نهم لاپه ریه ناوامه که، تا هه موو وه لامه کانی نهم وانه یه ته واوده بن

پلانی خودا بۆ رزگاربهوون

پله و وهلامه راسته‌کان

ته‌واوکهری وانه‌ی پیشو

پله‌کان	وهلامه‌کان	ژماره‌ی پرسپار
۱	ئیسنا - ئەمپۆ	۲۳-
۱	نه‌خیر	۲۴-
۱	نه‌خیر	۲۵-
۱	(۱) دان به گونا‌هه‌کانمان بنیین	۲۶-
۱	(۲) واز له گونا‌هه‌کانمان بهیین.	
۱	(۱) له گونا‌هه‌کانمان خوش ده‌بی	۲۷-
۱	(۲) له هه‌موو تاوانیک پاکمان ده‌کاته‌وه	
۱	خوینی عیسای مه‌سیحی کۆری خودا.	۲۸-
۲	(۱) باوه‌پینین که خودا مه‌سیحی له نیو مردوان هه‌ستانده‌وه.	۲۹-
۱	(۲) وه‌ک خوداوه‌ند دان به مه‌سیح بنیین.	
۱	نه‌خیر	۳۰-
۱	دیته ناو ژیانته.	۳۱-
۱	ده‌سه‌لاتمان پی ده‌دا تا ببینه کۆری خودا.	۳۲-
۱	له خوداوه ده‌بین (جاریکی تر له دایک ده‌بینه‌وه).	۳۳-
۱	ژیانی هه‌تاهه‌تایی.	۳۴-
۱	به‌لی (یۆحه‌ننا ده‌ریاره‌ی ئەمه نووسیویه‌تی).	۳۵-
۲	خودا ژیا‌نی هه‌تاهه‌تایی پی داوین له مه‌سیح.	۳۶-
۱	ژیانی هه‌تاهه‌تایی.	۳۷-
۱	مه‌سیح له دل‌مان ده‌ژیت.	۳۸-

- ۱ - ۳۹ - هه موو شتیک (که خودا دهیه وی فیری بین).
- ۱ - ۴۰ - ئه ویش له بهردهم باوکی ئاسمانی دانمان پیا دهنی.
- ۱ - ۴۱ - نکولیمان لیده کات له بهردهم باوکی ئاسمانی.
- ۱ - ۴۲ - (۱) ئه وهی له خودا بووه
- ۲ (۲) ئه وهی که باوه ر ده کات مه سیح کوری خودایه.
- ۲ - ۴۳ - چونکه ئه وهی تیا یاندایه (خودایه) مه زنتره له وهی له جیهان دایه (شهیتان).
- ۱ - ۴۴ - (۱) به خوینی به رخه که (خوینی مه سیح)
- ۱ (۲) به ووشه ی شایه تی دانیان.
- ۱ - ۴۵ - ئه وهی سه رده که وی.

به کتییی پیروژ دا بچوره وه بو له بهر گردنی ئایه ته که به نووسین
 ۴ ئه گهر ووشه کانت ته و او بوون ئه و او چوار پله بده به ههر ئایه تیک.
 (له بری ههر هه له یه کدا پله یه ک رهش ده کرتیه وه، جا ئه گهر هه له کان له سی زیاتر بوون،
 ئه و او، هیج پله یه ک نادریت)

۴۰

کو

$$32 = 80\%$$

$$28 = 70\%$$

$$20 = 50\%$$

پلانی خودا بو پرگار بوون

(ته‌واوکه‌ر)

چەند تیبینی‌یه‌ک دەر باره‌ی وه‌لامه‌ راسته‌کان.

(ئه‌و ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه‌ راسته‌کانی لاپه‌ره‌ پیشوون)

۲۴ و ۲۵ - کتیبی پیروژ هه‌موو تیکۆشانیکۆی مرۆف - به‌ دوور ده‌زانی بو‌ خو‌ پرگار کردن یان خو‌

بی‌ تاوان کردن - به‌بی‌ ئه‌و به‌ره‌که‌ته‌ی خودا که به‌ هو‌ی باوهر به‌ مه‌سیح وه‌رده‌گیریت.

۲۵ - شه‌ریعت بو‌ ئه‌وه‌ نه‌هات تا مرۆف بی‌ تاوان بکات، به‌ لکو بو‌ ئه‌وه‌ی نیشانی بدات مرۆف

گوناه‌باره‌ و ناتوانی خو‌ی پرگار بکات (رۆ: ۳: ۲۰، ۷: ۷ - ۱۳)

۲۶ - به‌ته‌نها (دان نان) به‌ گونا‌ه به‌بی‌ (وازه‌یتان لی) وانا‌کات مرۆف به‌زه‌یی خودا به‌ده‌ست

به‌ینی. (ئیش: ۵۵: ۷).

۲۷ - کاتی خودا له‌ گونا‌هه‌ خو‌ش ده‌بی‌ له‌ هه‌مان کات دلی گونا‌ه‌باریش پاک ده‌کاته‌وه‌. به‌مه‌ش

گوناه‌بار پاک ده‌بیته‌وه‌ و به‌رده‌وام نابی‌ له‌ کردنی ئه‌و گونا‌هانه‌ی که دانی پیا ناوه‌.

۲۸ - بی‌جگه‌ له‌ خو‌ینی مه‌سیح هه‌چ چاره‌سه‌رییه‌ک نیه‌ بو‌ دلی مرۆفی گونا‌ه‌بار.

۲۹ - (۲) دان نان به‌ عیسی‌ مه‌سیح وه‌ک خوداوه‌ند (اکۆر: ۱۲: ۳، فی: ۱۱: ۲)

۳۱ - دیقته‌ بده‌: (بین ۲: ۲۰) که وشه‌کانی مه‌سیح ئاراسته‌ کراوه‌ بو‌ کلێسایه‌کی به‌ ناو

(مه‌سیحی) له‌ لاودکیه‌، به‌لام سه‌ره‌رای دانپیانانیا‌ن ده‌بینین مه‌سیح خو‌ی له‌ ده‌ره‌وه‌یه‌ و داوای

چوونه‌ ژووره‌وه‌ ده‌کات، داخوا ئه‌مرو‌ چەند کلێسای تر هه‌یه‌ ئه‌مه‌یان له‌سه‌ر ده‌چه‌سپێ؟

مه‌سیحیش به‌لینی داوه‌ به‌ چوونه‌ ژووره‌وه‌ بو‌ ناو ناخی هه‌رکه‌سیک به‌تایبه‌تی نه‌ک کو‌مه‌ل

به‌گشتی، چونکه‌ بریاری قه‌بول کردنی مه‌سیح هه‌میشه‌ شتیکی تایبه‌ت به‌ مرۆف خو‌یه‌تی.

۳۲ - ووشه‌ی "ده‌سه‌لات" چاکتره‌ له‌ ووشه‌ی "هه‌یز".

۳۳ - یۆحه‌ننا له‌ (۱: ۳-۷) ئه‌وه‌مان پێ‌ راده‌گه‌یه‌نی‌ که (ئیمه‌ پئویسته‌ له‌ ئاسمانه‌وه‌ له‌ دایک

به‌ینه‌وه‌) جگه‌ له‌ وه‌ش له‌ (یۆ: ۱۲-۱۳) دا پیمان راده‌گه‌یه‌نی‌ که چۆن جاریکی تر له‌ دایک

ده‌به‌ینه‌وه‌ (له‌ خودا) - ئه‌مه‌ش به‌ قبول کردنی عیسی‌ مه‌سیح ده‌بیته‌ وه‌ک پرگارکه‌ر و

خوداوه‌ند.

۳۴ - له‌ (رۆ: ۶: ۲۳) دیقته‌ بده‌ره‌ جیاوازی نێوان "کرێ" وه‌ک سزای ئه‌و گونا‌هانه‌ی که

کردوویانه‌، وه‌ "دیاری" به‌ به‌خششی له‌ خو‌پایی خودا و ئیمه‌ شایسته‌ی نین.

۳۸ - هه‌روه‌ک چۆن به‌ باوهر ژیا‌ن له‌ مه‌سیح دا ده‌ستی پێ‌کرد ئاواش به‌رده‌وام ده‌بی‌ "جا

چۆن عیسی‌ مه‌سیحتان قبول کرد وه‌ک خوداوه‌ندی خو‌تان له‌ ئه‌ویش بژین (کۆ: ۲: ۶)، ئیمه‌ش

مه‌سیح به‌ باوهر قبول ده‌که‌ین و به‌ باوهرپیش له‌ ئه‌ودا ده‌ژین (کۆ: ۲: ۷)

۳۹- (فی ۴: ۱۳) (توانام ههیه هه موشتیک به هوئی مهسیح بکه م، ئه وهی به هیزم دهکات)
۴۰ و ۴۱- مهسیح نیراو و کاهینی به رزی دان پیا نمانه (عیب ۳: ۱) (خزمتی مهسیحیش وهک
سه روک کاهین له جیاتی ئیمه ده بی همیشه دانی پیا بنین ودهستی پیوه بگرین (عیب ۴: ۱۴،
۱۰: ۲۱-۲۳) ئیمهش تهنه دوو ریگامان له پیشه: - یان "دانی پیاده نیین" یانیش "نکوئی لی
دهکین".

۴۴- ئه م دهسته واژهیهی "به خوینی به رخه که و به ووشه ی شایه تی دان" مانای ئه وهیه ئیمه
خودی خویمان شایه تی ده دهین له سه ر ئه وهی ووشه ی خودا رایده گه یه نی سه باره ت به خوینی
مهسیح له ژیانمان.

ئهمانه ی خواره وهش ئه و قازانجه مه زنانه ن که به هوئی خوینی مهسیح وه ریده گرین:

(۱) به خوین کرینه وه (ئه ف ۱: ۷)

(۲) پاک بوونه وه (پۆ ۱: ۷)

(۳) بی تاوانکردن (پۆ ۵: ۹)

(۴) پاک و پیروزی (عیب ۱۳: ۱۲)

۴۵- (پۆ ۱۳: ۲۱) به راورد بکه، ده بینین ئیشی کوتایی یان سه رده که وین یانیش

ژیرده که وین.

پلانی خودا بو چاکبوونه‌وه

پیشه‌کی:

مرۆف — به دورکه‌وتنه‌وه‌ی و به یاخی بوونی له خودا به‌ره‌که‌ت و پارێزگاری خودای له‌ده‌ست دا و که‌وته ژێر نه‌فره‌ت و هه‌یزی شه‌یتان، ئیدی به‌م شیه‌یه شه‌یتان توانی به‌ جو‌ره‌ها نازار و نه‌خۆشی و لاوازی‌یه‌وه بیته‌ سه‌ر مرۆف، به‌لام ئیستاش خودا به‌ به‌هۆی به‌زه‌یی‌یه بی سنوره‌که‌ی چه‌ز به‌ پی‌و‌ز کردنی مرۆف و پزگار بوونی ده‌کات له‌ گونا‌هه، به‌ته‌نها ئه‌مه‌ش نا، به‌لکو له‌ نه‌خۆشیش. بۆیه ئیستا ده‌توانین به‌ باوه‌ر چاک بوونه‌وه (شیفا) بو له‌شمان به‌ده‌ست به‌ئین هه‌روه‌ک چۆن لی‌خۆشبوون و ناشتی بو ده‌روونمان وه‌رده‌گیرین.

نایه‌تی له‌به‌رکردن: (په‌تا ۲: ۲۴)

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌ر کردن نیشانه‌یه‌ک دابنێ □

(هه‌موو رۆژێک بیا چوونه‌وه‌یه‌ک بکه به‌ نایه‌تی وانه‌ی پیشوو)

۱- به‌لای گشتی‌یه‌وه:

کی‌یه ئه‌وه‌ی نه‌خۆشی ده‌هه‌یت، وه‌ کی‌یه ئه‌وه‌ی به‌ له‌ش ساغی ده‌هه‌یت؟

۱- کی‌یه که‌م جار مرۆفی هه‌لخه‌له‌تاند و خسته‌یه تا‌قی کردنه‌وه تا له‌ خودا یاخی بیته‌؟ (په‌ی

۳: ۱-۱۳، ایۆ ۳: ۸، بین ۱۲: ۹)

.....

۲- بۆچی په‌که‌م جار نازار و مردن و نه‌خۆشی بو مرۆف هات، (په‌ی ۳: ۱۶-۱۹)

.....

۳- کی‌یه نه‌خۆشی بو ئه‌یوب هه‌ینا؟ (ئه‌ی ۲: ۷)

.....

۴- کی‌یه نه‌خۆشی بو ئه‌و ژنه هه‌ینا که له‌م ده‌قه باس کراوه، چۆن؟ (لۆ ۱۱: ۱۳ و ۱۶)

.....

۵- کی‌یه به‌ نه‌خۆشی ده‌سه‌لاتدار ده‌بیته له‌سه‌ر مرۆف؟ (کردار ۱۰: ۳۸)

.....

۶- خودا چ به‌لێنێک ده‌دات به‌و که‌له‌ی گوێرا‌یه‌لی ده‌بیته‌؟ (ده‌ر ۱۵: ۲۶)

.....

۷- ئو دوو کاره ی که خودا به لئینی داوه بیانکات بو ئو گه له ی که خزمه تی ده کاو ده بیهرستی کامانه ن؟ (دهر ۲۳: ۲۵)

(۱) ..... (۲) .....

۸- ئایا گه لی خودا تووشی نه خووشی ده بن یان دوژمنه کانیا ن؟ (وت ۷: ۱۵)

.....

۹- خودا دوو کاری له ژیا نی داود کرد ئم دوو کاره چی بوون؟ (زه ۱۰۲: ۳)

(۱) .....

(۲) .....

۱۰- ئو سی شته چی بوون که یوحه نئای نیژراو هیوادار بوو پی پی بو براده ره باوه رداره که ی؟ (یو ۳: ۲)

(۱) .....

(۲) .....

(۳) .....

۱۱- ئایا ئیمه بو مان هه یه تا چند له به لئینه کانی خودا داوا بکه یین به باوه ر له عیسا ی مه سیح؟ (کو ۱: ۱۹-۲۰)

.....

۱۲- بو چی مه سیح بو جیهان ده رکه وت؟ (یو ۳: ۸)

.....

۱۳- بو چی خودا به یوخی پیروژ مه سیحی ده ستنیشان کرد؟ (کردار ۱۰: ۲۸)

.....

۱۴- مه سیح هات تا خواستی کی (ته واو بکات)؟ (یو ۵: ۳۰، ۶: ۲۸)

.....

۱۵- له کاتی نه جامدانی کاری سه رسورپه ینه ر مه سیح له گه ل کی (یه ک) بوو؟ (یو ۱۰: ۲۷-۲۸، ۱۴: ۱۰)

.....

۱۶- ئایا هه موو ئه وانه ی بو لای مه سیح هاتن - چاکی کردنه وه؟ (مه ت ۸: ۱۶، ۱۲: ۱۵، ۱۴: ۳۵ و ۲۶، لو ۴: ۴۰، ۶: ۱۹)

.....

۱۷- مەسیح چەند جوړی نه خوشی چاککردهوه؟ (مەت ۲۳:۴، ۲۴، ۲۵:۹)

۱۸- کەى مەسیح خەلکىكى زوړى چاک نه کردوته وه و هوکاره کەشى چى بووه؟ (مەت ۵۸:۱۳، مەر ۵:۶ و ۶)

۱۹- ئایا خودا ده گوړی؟ (مە لا ۶:۳، یا ۱۷:۱)

۲۰- ئایا مەسیح ده گوړی؟ (عیب ۸:۱۳)

ب- مەبەست له مردنى مەسیح له سەر خاچ

۲۱- ناوی سى شت بهینه که مەسیح له جیاتی ئیمة هەلیگرت. (مەت ۱۷:۸، اپەت ۲۴:۲)

(۱).....

(۲).....

(۳).....

۲۲- ئەو سى (ئەنجام)ەى له وه وه هاتن و ئیمة ش دەتوانین له ژيانماندا بە دەستی بهینین - کامانه بوون؟ (اپەت ۲۴:۲)

(۱).....

(۲).....

(۳).....

۲۳- مەسیح له پیناوی ئیمة بوو به چى؟ (غەل ۱۳:۳)

.....

۲۴- مەسیح ئیمةى له چ شتىك به خوین كرییه وه؟ (غەل ۱۳:۳)

.....

۲۵- چەند جوړ نه خوشی له نفره تی شەریعت دا هەبوو؟

(وت ۱۵:۲۸، ۲۱، ۲۲، ۲۷، ۲۸، ۳۵، ۵۹-۶۱)

.....

۲۶- بۆ مەلېئاردنى بەرەكەت ياخود نەفرەت - خودا چىمان پى دەلى؟ (وت ۱۹:۳۰)

.....
ئايەتى لە بەرکردن: اپەت ۲: ۲۴

ئايەتى لە بەرکراو لىره بنوسه.

ئەم ئايەتە ئامازە بۆ مەسىح دەکات

.....
.....
ئەم لاپەرەيه ئاوامەكە، تا هەموو وەلامەکانى ئەم وانەيه تەواودەبن

پلانی خودا بو چاکبوونه‌وه

پله و وه‌لامه راسته‌کان

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسپار
۱	مار - شه‌یتان - ئیبلیس	۱- مار - شه‌یتان - ئیبلیس
۱	چونکه مرۆف له خودا یاخی بوو	۲- چونکه مرۆف له خودا یاخی بوو
۱	شه‌یتان - ئیبلیس	۳- شه‌یتان - ئیبلیس
۲	شه‌یتان به رۆحی لاوازی به‌ستبووه‌وه	۴- شه‌یتان به رۆحی لاوازی به‌ستبووه‌وه
۱	شه‌یتان	۵- شه‌یتان
۲	ئه‌و نه‌خووشی‌یه‌ی میسرپییه‌کان تووشی هاتن - گه‌لی خودا تووشی نابی - چاکیان ده‌کاته‌وه	۶- ئه‌و نه‌خووشی‌یه‌ی میسرپییه‌کان تووشی هاتن - گه‌لی خودا تووشی نابی - چاکیان ده‌کاته‌وه
۱	(۱) خوداوه‌ند نان و ئاوویان پیروژ ده‌کات	۷- (۱) خوداوه‌ند نان و ئاوویان پیروژ ده‌کات
۱	(۲) نه‌خووشی له نئوانیاندا هه‌لده‌گرئ	(۲) نه‌خووشی له نئوانیاندا هه‌لده‌گرئ
۱	دوژمنانی گه‌لی خودا تووشی دین	۸- دوژمنانی گه‌لی خودا تووشی دین
۱	(۱) خوداوه‌ند هه‌موو گوناوه‌کانی به‌خشی	۹- (۱) خوداوه‌ند هه‌موو گوناوه‌کانی به‌خشی
۱	(۲) له هه‌موو نه‌خووشیه‌کانی چاکی کرده‌وه	(۲) له هه‌موو نه‌خووشیه‌کانی چاکی کرده‌وه
۱	(۱) سه‌رکه‌وتوو بیت	۱۰- (۱) سه‌رکه‌وتوو بیت
۱	(۲) راست بیت	(۲) راست بیت
۱	(۳) ده‌روونی باش و ته‌واو بیت	(۳) ده‌روونی باش و ته‌واو بیت
۱	هه‌موو به‌ئینه‌کانی خودا	۱۱- هه‌موو به‌ئینه‌کانی خودا
۱	بو ئه‌وه‌ی کاره‌کانی شه‌یتان تیک بدات	۱۲- بو ئه‌وه‌ی کاره‌کانی شه‌یتان تیک بدات
۱	چاکه ده‌کات و هه‌موو ئه‌وانه‌ی شه‌یتان زاله به‌سه‌رییان چاکیان ده‌کاته‌وه	۱۳- چاکه ده‌کات و هه‌موو ئه‌وانه‌ی شه‌یتان زاله به‌سه‌رییان چاکیان ده‌کاته‌وه
۱	خواستی خودای باوک	۱۴- خواستی خودای باوک
۱	خودای باوک	۱۵- خودای باوک
۱	هه‌مووان - هه‌ریه‌کێک له‌وان	۱۶- هه‌مووان - هه‌ریه‌کێک له‌وان
۱	هه‌موو نه‌خووشی و لاوازییه‌ک	۱۷- هه‌موو نه‌خووشی و لاوازییه‌ک

۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱
۱

- ۱۸- له به ر بی باوه پریان
- ۱۹- هرگیز
- ۲۰- هرگیز
- ۲۱- (۱) برینه کانمان
- (۲) نه خوشی به کانمان
- (۳) گونا به کانمان
- ۲۲- (۱) سه بارهت به گونا به بمرین
- (۲) بو راست و دروستی بژین.
- (۳) به نازاری مه سیح چاک ده بینه وه
- ۲۳- نه فرهت
- ۲۴- نه فرهتی شهریهت
- ۲۵- هموو جوړه نه خوشی به ک
- ۲۶- به ره کهت

به پرتوکی پیروژدا بچوره وه بو له بهر کردنی نایه ته که به نووسین
نه گهر ووشه کانت ته و او بوون - نه و ا ۴ پله بو هر نایه تیک دابنی
له بری هر هه له یه کیش پله یه ک رهش ده کرتیه وه - جا نه گهر هه له کان له سی زیاتر بوون،
نه و ا هیچ پله یه ک نادریت

۴۰

کو

$۳۲ = ۸۰\%$

$۲۸ = ۷۰\%$

$۲۰ = ۵۰\%$

پلانی خودا بو چاکبوونه‌وه

چهند تینی‌بیه‌ک له باره‌ی وه‌لامه‌راسته‌کان.

(ئو ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه‌راسته‌کانی لاپه‌ره پیشوون)

به‌شی ۱ و ۲ و ۳ پیدابوون سه‌رچاوه‌ی بنه‌ره‌تی سه‌رجه‌م ئەشکنجە‌ی مرۆفایه‌تی دهرده‌خات و بو‌شه‌یتانی ده‌گه‌رینیتته‌وه. مه‌سیحش خو‌ی له باره‌ی شه‌یتانه‌وه وتوو‌یه‌تی "ئو هه‌ر له سه‌ره‌تاوه بکوژی مرۆف بووه" (یۆ ۸: ۴۴).

۳ و ۵- ئەگه‌ر به دوا‌ی سه‌رچاوه‌ی هه‌ر نه‌خوشیه‌کدا بچین، ده‌بینین که شه‌یتان تاکه سه‌رچاوه‌یه‌تی، نه‌خوشیش به‌شیکه له کرداره‌کانی شه‌یتان.

۶- چاپیکی تره‌یه ده‌لێت (منم خوداوه‌ند ئەوه‌ی چاکت ده‌کاته‌وه) (ده‌ر ۱۵: ۲۶)

۹- دیقته‌ بده دووباره بوونه‌وه‌ی ووشه‌ی "هه‌موو یاخود سه‌رجه‌م" له‌گه‌ڵ "تاوان" و "گونا‌هه".

۱۰- دیقته‌ بده ئەو غایۆسه‌ی یۆحه‌ننا نامه‌که‌ی بو‌نوسیه‌وه - باوه‌رداریکی نمونه‌یی بووه و "له راستی هه‌لس و که‌وتی کردووه" و ده‌ستپاک بووه له ئەرکی خو‌ی وه‌ک قوتابیه‌کی مه‌سیح (یۆ ۳: ۵).

۱۱- ۲ کو ۲۰: ۱ تاوانی هه‌موو ئەو فیژکردنه هه‌لانه به‌لاوه ده‌نی که باوه‌ردار له به‌ره‌که‌تی چاکبوونه‌وه‌ی جه‌سته‌یی دوور ده‌خاته‌وه. له‌وکاته‌ی ئیستا (هه‌موو) به‌لێنه‌کانی خودا (بو‌ ئیمه‌یه) (ئیستا) (هه‌موو باوه‌رداران به مه‌سیح) پێک ئەمه‌ش بو‌ ئیمه‌ ده‌بی: "هه‌موو به‌لێنه‌کانی خودا له‌گه‌ڵ حاله‌تی من ده‌گونجی و ئیستا به‌پێی پیداو‌یستی‌یه‌کانی منه"

۱۲- هه‌ر سێ ئەقنومه‌که (باوک و کو‌ر و پۆجی پیرو‌ژ) له خزمه‌تی چاکبوونه‌وه‌دا چالاکن، باوک به پۆج کو‌ری ده‌ستنیشان کرد ئەنجامه‌که‌شی چاکبوونه‌وه بوو بو‌ هه‌مووان.

۱۴ و ۱۵- مه‌سیح نیشانده‌ری ته‌واوی خواستی باوکه، ئەمه‌ش له‌سه‌ر چاکبوونه‌وه و هه‌موو ئەوکارانه‌ی مه‌سیح کردی ده‌چه‌سپی.

۱۶ و ۱۸- له هه‌یج کامیک له چوار مزگینیه‌کان ناوی که‌سیک نیه که بو‌ لای مه‌سیح هاتبیت بو‌ چاکبوونه‌وه ئەو چاکی نه‌کرد بێته‌وه.

۱۹ و ۲۰- راستی یه تی نه گوږانی مزگیڼی له سهر سروشتی خودا بنیادنراوه که نه گوږه.
۲۱- هه ریه کیک له مه تتا و په ترۆس ئه م ئایه ته یان: " نه خوشیه کانی هه لگرتین و بهرگه ی
نازاره کانمانی گرت " له ئیشایا ۴:۵۲ وه رگرتوه ئه مه ش ئاماژه بو مه سیح ده کات. وه له نامه ی
یه که می په ترۆس ۲:۲۴ وشه ی وه رگرتو درای (چاکبووینه وه) له بنه رته دا وشه یه کی یونانی یه
بو چاکبوونه وه ی جهسته که واتای (دختور) ده گه یه نی.
۲۴- (نه فره تی شه ریه ت) مانای ئه و نه فره ته یه که ده ره نجامی شکاندن شیه ته. ئه م
نه فره ته ش به ته واوی له (وت ۱۵:۲۸-۶۸) باسی کراوه، که هه موو جوړه نه خوشیه یه ک ده گرتته
خوی.

۲۶- خودا دووشتی دژ به یه کی داناوه، یان ئه وه تا:

أ: ژیان و بهر ه که ت یانیش ب: مردن و نه فره ت، مرو فیش له هه لباردن هه رکامیکیان نازاده

پلانی خودا بو چاکبوونه‌وه

(ته‌واوکه‌ر)

پیشه‌کی:

چاکبوونه‌وه‌ی خودایی له ریگه‌ی بیستمان بو ووشه‌ی خودا و باوه‌رمان پیی و ریگه‌دان به رۆحی خودا تا له‌شمان پر بکات له ژیانی هه‌ستانه‌وه‌ی مه‌سیح—به‌ده‌ستدیت. به‌م ریگه‌یه‌ش به‌ته‌ننا ئیمه چاکبوونه‌وه‌ی خودایی به‌ده‌ست ناهینین، به‌لکو به ناوی عیسانی مه‌سیح چاکبوونه‌وه و پرزگاری پیشکەش به خه‌لکی تریش ده‌که‌ین. بو ئه‌مه‌ش دوو ریگه‌ی بنچینه‌یی هه‌یه، ئه‌وانیش ده‌ست دانان له سه‌ر نه‌خۆش و نوێژ کردن بو‌یان یاخود پیرانی کو‌مه‌له‌ی باوه‌رداران کو‌ده‌بنه‌وه و به‌ناوی عیسانی مه‌سیح به‌رۆن چه‌وری ده‌که‌ن. جا ئه‌گه‌ر ئه‌مه‌مان به باوه‌ر کرد خوداش کار له ئیمه ده‌کات و راستی‌یه‌تی ووشه‌ی خو‌ی به کرداری سه‌رسوره‌ینه‌ر چاک بوونه‌وه ده‌چه‌سپینی.

بو‌له‌به‌رکردن (مه‌ر ۱۶؛ ۱۸-۱۷)

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌ر کردن نیشانه‌یه‌ک دابینی □

(هه‌ممو رۆژنیک پیا چوونه‌وه‌یه‌ک بکه به نایه‌تی وانه‌ی پیشوو)

ج - ئامرازه‌کانی چاک بوونه‌وه

(۱) ووشه‌ی خودا (۲) رۆحی خودا (۳) باوه‌رمان

۲۷- خودا چی ده‌نیژی بو چاکبوونه‌وه و رزگاربوونمان؟ (زه ۲۰:۱۰۷)

.....

۲۸- باسی دووشت بکه که ووشه‌ی خودا بو کورکانی ده‌به‌ینیت. (په ۴: ۲۰-۲۲)

.....

۲۹- ئه‌گه‌ر رۆحی خودامان تیا‌دا نیشته‌جی بی، کاری له‌له‌شی مردوومان دا چی‌یه؟ (رۆ ۸: ۱۱)

.....

۳۰- خودا ده‌یه‌وی چی له له‌شی مردوومان ده‌رکه‌وی؟ (کۆر ۴: ۱۰-۱۱)

.....

۳۱- ئه‌و که‌سانه‌ی که بو چاکبوونه‌وه ده‌هاتنه‌ لای مه‌سیح—مه‌سیح به‌ ناوی چی ده‌گه‌را

تیا‌یاندا؟ (مه‌ت ۲۸: ۹-۲۹، مه‌ر ۲: ۵، ۲۳: ۹، لۆ ۸: ۵۰)

.....

۳۲- په ترؤس چا کبونه وهی کابرای ئیفلیجی چۆن وه سف کرد؟ (کردار ۳: ۱۶)

.....

۳۳- پؤس له له ستره دا چی له کابرای ئیفلیج بینی و توانی چاکی بکاته وه؟

(کردار ۱۴: ۸-۱۰)

.....

۳۴- چۆن باوه ر ده هینین؟ (رؤ ۱۰: ۱۷)

.....

د- ئه و ده سه لاته ی دراوه به باوه رداران:

۳۵- باسی دوو جوړ له وهیزه بکه که مه سیح دای به قوتابیه کانی (مهت ۱۰: ۱)

.....(۱)

.....(۲)

۳۶- باسی چوار شت بکه که مه سیح قوتابیه کانی راسپارد بیکه ن (مهت ۱۰: ۸)

.....(۱)

.....(۲)

۳۷- کاتی قوتابیه کان نه یان توانی نه و کوره چا کبکه نه وه که پوچی په رکه می تیدابوو هوکاری

نه مه به گویره ی قسه ی مه سیح چی بوو؟ (مهت ۱۷: ۲۰، ۲۱، مهر ۹: ۲۹)

.....

۳۸- نه و دوو شته چی بوون که مه سیح وتی نه وه ی باوه ر پیم ه بیته ده توانی بیانکات؟ (یو

۱۲: ۱۴)

.....(۱)

.....(۲)

۳۹- باوه رداران به ناوی عیسی مه سیح وه ده توان چی بو نه خوشان بکه ن؟

(مهر ۱۷: ۱۸-۱۷)

.....

۴۰- نه م خه لکانه چییان لیدیت؟ (مهر ۱۶: ۱۸)

.....

۴۱- باوه ر داری نه خوش پیویسته چی بکات؟ (یا ۵: ۱۴)

.....

٤٢- ئه و دوو شته كامانه ن كه پيرانى كوتمه لى باوه پداران ده توانن بو باوه پدارى نه خوش بيهكن؟ (يا ١٤:٥)

..... (١)

..... (٢)

٤٣- ئه و دوو شته كامانه ن كه خوداوهند بو ئه م جوړه باوه پداره ده يكات؟ (يا ١٥:٥)

..... (١)

..... (٢)

٤٤- جوړى ئه و نويزه ي كه نه خوش چاك ده كاته وه چيه؟ (يا ١٥:٥)

.....

٤٥- ئه و دوو شته كامانه ن كه قوتابيه كان نويزيان بو خودا كرد به ناوى عيساى مه سيح تا بيانكات؟ (كردار ٣٠:٤)

..... (١)

..... (٢)

٤٦- قوتابيه كان ده رچوون بو مزگينى دان، ئه و دوو شته كامانه بوون كه خوداوهند بوى كردن؟ (مه ر ٢٠:١٦)

..... (١)

..... (٢)

نايه تى له بهر كردن (مه ر ١٦:١٧، ١٨)

نايه تى له بهر كراو ليږه بنوسه.

.....
.....
.....

ئهم لاپه ريه ئاومه كه، تا هموو وه لامه كانى ئهم وانه يه. ته واوده بن

وانه‌ی ژماره ٤

پلانی خودا بو چاکبونه‌وه‌ی خودایی

(ته‌واوکه‌ر)

پله‌و وه‌لامه‌ راسته‌کان

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسپار
١		٢٧- (ووشه‌ی خودا).
١		٢٨- (١) ژیان..
١		(٢) ده‌رمانه‌ بو گشت له‌شمان.
١		٢٩- ده‌یژینته‌وه (ژیانی پی ده‌دا).
١		٣٠- ژیانی مه‌سیح.
١		٣١- باوه‌پ.
٢		٣٢- باوه‌پ به‌ ناوی مه‌سیح چاکیکرده‌وه.
١		٣٣- ئیقلیجه‌که باوه‌ری تیا هه‌بوو بو چاکبونه‌وه.
٢		٣٤- به‌ بیستنی ووشه‌ی خودا.
٢		٣٥- (١) هیز دژی پۆحه‌ پیسه‌کان بو ده‌رکردنیان..
٢		(٢) هیز بو چاککردنه‌وه‌ی هه‌موو نه‌خوش و لاوازییه‌ک.
١		٣٦- (١) تا نه‌خوشان چاک بکه‌نه‌وه.
١		(٢) تا گولی پاک بکه‌نه‌وه.
١		(٣) مردوو زیندوو بکه‌نه‌وه.
١		(٤) پۆحه‌ پیسه‌کان ده‌ریکه‌ن
١		٣٧- (١) له‌به‌ر بی باوه‌پییان.
١		(٢) نه‌مه‌ ناییت ته‌نھا به‌ نوژنو پۆژوو نه‌بی
١		٣٨- (١) نه‌و کارانه‌ی نه‌و کردی.
١		(٢) کاری مه‌زنتر له‌وانه‌ی ده‌کرا
١		٣٩- باوه‌پداران ده‌توانن به‌ ناوی مه‌سیح ده‌ست له‌سه‌ر نه‌خوش دابنن

- ١ -٤٠ چاك دهبنه وه
- ١ -٤١ با پیرانی کومه لهی باوه پرداران بانگ بکات
- ١ -٤٢ (١) نویژی له سه ر بکه ن.
- ١ (٢) به ناوی مه سیح به پوون چه وری بکه ن
- ١ -٤٣ (١) مه لیده ستینیتته وه.
- ١ (٢) نه گه ر گونا مه یه کی کرد بیت ده به خشریت
- ١ -٤٤ نویژی به باوه ر
- ١ -٤٥ (١) ده ستیان دریزکه ن بو چاکبوونه وه.
- ١ (٢) نیشانه و کاری سه رسورهینه ر
- ١ -٤٦ (١) خودا وه ند له گه لیان کاری ده کرد.
- ٢ (٢) به نیشانه ش پشتگیری قسه کانیا نی ده کرد

به کتیبی پیروز دا بچوره وه بو له بهر کردنی ئایه ته که به نووسین

٨

نه گه ر وشه کانت ته و او بوو ته نها جوار پله بده به هه ر ئایه تیک

(له بری هه ر هه له یه کدا پله یه ک رهش ده گریته وه، جا نه گه ر هه له کان له سی زیاتر بوون،

نه و، هه یج پله یه ک نادریت)

٤٤

کو

$$32 = 80\%$$

$$28 = 70\%$$

$$20 = 50\%$$

پلانی خودا بو چاکبوونه‌وه

(ته‌واوکه‌ر)

چهند تیبینی‌یه‌ک له باره‌ی وه‌لامه ر‌استه‌کان

(ئه‌و ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه ر‌استه‌کانی لاپه‌ره پیشوون)

۲۷-۲۴- زه‌بووری ۶:۳۳ باسی ئه‌و نامرازانه ده‌کات که خودا له "به‌دیهانین" دا به‌کاری هیناوه: به‌ووشه‌ی خوداوه‌ند.... به‌هه‌ناسه‌ی ده‌می (پۆج) رۆجی خودا و وشه‌که‌ی به‌یه‌که‌وه کاریان ده‌کرد بو به‌دیهانانی هه‌موو به‌دیهانراوان. ئه‌و شته‌ش ر‌استه له دووباره به‌دیهانین بو چاکبوونه‌وه، ئه‌مه‌ش به‌ووشه به‌پۆجی خودا ده‌بیت به‌یه‌که‌وه. جا ئه‌و نامرازه‌ی له زیڤه‌یه‌وه چاکبوونه‌وه‌ی پی‌وه‌ده‌ست دینین باوه‌رمانه.

۲۸- له (په‌ند ۴: ۲۰-۲۲) ووشه‌ی "ده‌رمان" و له هه‌ندی‌وه‌رگێرانی تر ووشه‌ی "له‌ش ساغی" ده‌بینین. ئه‌م ئایه‌تانه‌ش "کاسه‌ی ده‌رمانی" مه‌زنی خودان، به‌لام پی‌ویسته ئه‌م ده‌رمانه به‌پی‌یه‌ر چوار ر‌ینماییه‌کان وه‌رگرتین که بریتین له:

(۱) گوئی پایه‌ل به

(۲) گوئی شلکه. واتا رۆج سووک و تینووی فیترکردن به.

(۳) له به‌ر چاوت دووریان مه‌خه‌ره‌وه.

(۴) له ناخی دلت بیانپاریزه.

هه‌ر چوار که‌ناله‌که‌ش که به‌ره‌و چاکبوونه‌وه‌ت ده‌بات بریتیه‌یه له: بیر و گوئی و چاو و دل.

۳۰- له ۲ کۆر ۴: ۱۱ و ۱۱- خواستی خودا ئه‌وه‌یه ژیانی هه‌ستانه‌وه‌ی مه‌سیح (به‌ناشکرا) له‌شی مردبوماندا ده‌رکه‌وی. ئه‌مه‌ش پلانی خودایه بو چاکبوونه‌وه و له‌ش ساغی و زیندووویه‌تی بو له‌شمان له‌م ژیانه‌ی ئیستاماندا.

۳۴- رۆ ۱۰: ۱۷- نیشانی ده‌دات که ووشه‌ی خودا یه‌که‌مجار بیستن دینیته کایه‌وه ئینجا له بیستنه‌وه په‌ره‌ده‌سه‌نی بو باوه‌رمانان. ئه‌م پرۆسه‌ی "بیستن" ه‌ش به‌هه‌ر چوار بارییه‌وه له (په‌نده‌کان ۴: ۲۰-۲۱) دا وه‌سف کراوه

۳۵ و ۳۶- هه‌چ یه‌کێک له په‌یمانی نوێ‌دا نه‌نی‌راوه بو مزگیننی دان بی‌ئوه‌ی به‌هره‌ی چاکبوونه‌وه و ده‌رکردنی رۆحه‌ پیسه‌کانی نه‌بوو بیت. به‌راوردیک بکه له نیوان (مه‌ت ۱۰: ۸ و مه‌ت ۲۸: ۲۰) فیتریان بکه‌ن کار بکه‌ن به‌هه‌موو ئه‌وشتانه‌ی ر‌امسپاردوون ئه‌وه‌تا من له گه‌لتانم تا کۆتایی زه‌مانه "ئه‌م سه‌رده‌مه‌ی ئیستا". مه‌سیح پلانیکی ر‌یکخستوو به‌وه‌ی که ئه‌م خزمه‌ته‌ی هه‌ر دوانزه قوتابیه‌که‌ی بو ده‌ستنیشان کردوه ده‌بی به‌نه‌گۆزی به‌رده‌وام بی‌له هه‌موو سه‌رده‌می‌کدا هه‌ر له قوتابیه‌کانی تا کۆتایی زه‌مانه.

۲۷- (۲) مەسیح خوی به پۆژوو بوو، واشی بو چوو دەبی قوتابیه کانی له مهودوا واین (مهت ۶: ۱۶-۱۸)، که چی قوتابیه کان به پۆژوو نه بوون کاتی (زاوا) مەسیح له سه ر زهوی له گه لیاندا بوو (مه ر ۲: ۱۸-۲۰).

۳۸- خزمه تی مەسیح نمونه یه بو هه موو خزمه تیکی به باوه ر، نه و پۆحی پیروژه ی که مەسیح دوا ی نه وه ی گه رایه وه لای باوک ناردی - نه و نه وکارانه ده کات که مەسیح به لینی پیدا له ریگه ی قوتابیه باوه رداره کانی.

۳۹- به لینه کانی (مه ر ۱۶: ۱۷ و ۱۸) به شیوه یه کی گشتی له سه ر هه موو نه وانه ده چه سپی که باوه ردارن.

۴۰- نه و باوه رداره ی نه خوشه و بانگی پی رانی کۆمه له ی باوه رداران ناکات - نه و گو پرایه ل نیه .

۴۵- تا ئیستاش نمونه ی نو یژی کۆمه له ی باوه ردارانی مەسیح نه وه یه که له (کردار ۴: ۳۰) دا هاتوه .

کتیبی پیروژ: ووشه‌ی خودا

پیشه‌کی:

کتیبی پیروژ ووشه‌ی خودی خودایه و دیاری ئه‌وه بو هه‌موو خه‌لکی له هه‌موو شوینیک، تا یارمه‌تییان بدات له‌سه‌ر ئازاد بوون له گونا‌هو تاریکی و که‌ساسی‌یان. کتیبی پیروژیش کتیبیکی ئاسایی نیه، چونکه ئه‌و که‌سانه‌ی نووسیویانه له لایه‌ن رۆحی پیروژی خوداوه به‌رپوه چوونه تا ریک ئه‌و راستی‌یه بنووسن که خودا پئیانی داوه، هه‌موو ووشه‌یه‌کیش تیایدا راسته و پره له هیزو ده‌سه‌لاتی ئه‌و. وه پئویسته له‌سه‌رمان کتیبی پیروژ به‌و شیوه‌یه بخوینین هه‌روه‌ک ئه‌وه‌ی خودا خو‌ی راسته‌وخۆ له‌گه‌لمان بدو‌یت. ئه‌و پووناکی و تیگه‌یشتن و خو‌راکی رۆحی و تهن‌دروستی له‌شمان پیده‌دات و پاکمان ده‌کاته‌وه و پیروژمان ده‌کات و بونیادمان ده‌نیت و وامان لیده‌کات به‌شدار بین له‌سروشتی خودا. هه‌روه‌ها هیزو داناییمان پیده‌دات تا سه‌رکه‌وین به‌سه‌ر شه‌یتان.

ئایه‌تی له‌به‌رکردن: ۲تی ۱۶ و ۱۷

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک دابنی □

(هه‌موو رۆژیک بیا چوونه‌وه‌یه‌ک بکه به ئایه‌تی وانه‌ی پێشوو)

۱- ئه‌و (ناو) ه چی‌یه که مه‌سیح به‌سه‌ر کتیبه پیروژه‌کاندا بردی؟ (یۆ ۱۰:۳۵)

.....

۲- مه‌سیح سه‌باره‌ت به کتیبی پیروژ که ده‌سه‌لاتی ئه‌و ده‌رده‌خات چی وت؟ (یۆ ۱۰:۳۵)

.....

۳- دووشت بنووسه که داود سه‌باره‌ت به ووشه‌ی خودا پیمان راده‌گه‌یه‌نی.

..... (۱) (زه ۱۱۹:۸۹)

..... (۲) (زه ۱۱۹:۱۶۰)

۴- یه‌که‌مجار کتیبی پیروژ چۆن هات؟

..... (۱) (۲تی ۱۶:۳)

..... (۲) (په‌ت ۱: ۲۰ و ۲۱)

۵- جو‌ری ئه‌و (تۆ) ه کامه‌یه که پئویسته مرۆف له دلی خویدا قبولی بکات، تا دووباره له‌دایک

بپته‌وه و ژیا‌نی هه‌تاهه‌تایی هه‌بی‌ت؟ (په‌ت ۱: ۲۳)

.....

٦- چوار شت بنوسه که تياياندا کتیبی پیروژ سوود به خش بیت بو باوه‌ردار. (٢تی ١٦:٣)

..... (١) ..... (٢) .....

..... (٣) ..... (٤) .....

٧- نه‌نجامی کوتایی بو نهو باوه‌رداره چی به که ووشه‌ی خودا ده‌خوینتته‌وه و گوپرایه‌لی ده‌بیت؟ (٢تی ١٧:٣)

.....

٨- نهو خوراکه پوچی به کامه به که خودا ناماده‌ی کردوه بو کورکانی؟ (١پهت ٢:٢، مهت ٤:٤).

.....

٩- نه‌یوبی پیغه‌مبه‌ر چون ووشه‌ی خودای هه‌لسه‌نگاند؟ (نه‌ی ١٢:٢٣)

.....

١٠- کاتی به‌رمیا ووشه‌ی خودای خوارد، چی بو بوو؟ (یر ١٦:١٥)

.....

١١- گه‌نجی باوه‌ردار چون ده‌توانی له ژیانیکی پاک و پیروژدا بژییت؟ (زه ٩:١١٩)

.....

١٢- بو چی پیویسته له‌سه‌ر باوه‌ردار ووشه‌ی خودا له دللی خویدا بشاریتته‌وه؟ (زه ١١:١١٩)

.....

١٣- نهو دوو نه‌نجامه کامانه‌ن که ووشه‌ی خودا له ژیانی باوه‌رداردا به‌ره‌می ده‌هینیت کاتی تیايدا ده‌چه‌سپی؟ (ایو ١٤:٢)

..... (١)

..... (٢)

١٤- له هه‌موو نهو کاتانه‌ی مه‌سیح تاقی ده‌کرایه‌وه چون وه‌لامی شه‌یتانی ده‌دایه‌وه؟ (مهت ٤:٤ و ٧ و ١٠)

.....

١٥- نهو شمشیره پوچی به کامه به که خودا به باوه‌ردارانی داوه وهک به‌شیک له چه‌کی پوچی؟ (نهف ١٧:٦)

.....

١٦- به‌کام له‌م دوو ریگایه ووشه‌ی خودا نیشانی باوه‌رداران ده‌دات چون له‌م جیهانه‌دا هه‌لس و که‌وت بکن؟ (زه ١٠٥:١١٩)

..... (١) ..... (٢) .....

۱۷- ئەو دوو شتە كامانەن كە خودا بە بیری مرۆفسی باوەرداری دەدات؟ (زە ۱۱۹: ۱۳۰)

.....

۱۸- ووشەى خودا چى بۆ لەشى ئەو باوەرداره ئاماده دەكات كە بە پەرۆشەوه لىى وورد

دەبیتەوه (پەندە : ۲۰-۲۲)

.....

۱۹- كاتى گەلى خودا پىويستدار و نەخۆش بوون، خودا چى نارد بۆ چاكبوونەوه و

دەريازكردنييان؟ (زە ۱۰۷: ۲۰)

.....

۲۰- چوار شت لە ئايەتەكانى ئەم شايبەتییانەى خوارەوه بنوسە كە خودا گەلەكەى پى فێركرد:

(۱) (یۆ ۱۵: ۳، ئەف ۵: ۲۶) .....

(۲) (یۆ ۱۷: ۷) .....

(۳) (كردار ۲۰: ۲۲) .....

(۴) (كردار ۲۰: ۳۲) .....

۲۱- باوەردار چۆن خۆشەويستی خۆى بۆ مەسیح دەسەلمینى؟ (یۆ ۱۴: ۲۱)

.....

۲۲- كى بوون ئەوانەى مەسیح بە دايك و براكانى خۆى بانگى كردن؟ (لۆ ۸: ۲۱)

.....

۲۳- خۆشەويستی خودا لە باوەردار دا چۆن تەواو و پىر دەبى؟ (یۆ ۲: ۵)

.....

۲۴- دوو ئەنجام بنوسە لەسەر ژيانمان كاتى دەست بە بەئینەكانى ووشەى خودا دەگرين؟

(پەت ۱: ۴)

(۱) .....

ئايەتى لەبەر كراو لىره بنوسە.

ئايەتى لەبەر كردن: ۲تى ۱۶: ۳ و ۱۷

.....

.....

.....

ئەم لاپەرەيه ئاوامەكە، تا هەموو وەلامەكانى ئەم وانەيه تەواودەبن

وانه‌ی ژماره ۵

کتیبه‌ی پیروژ: ووشه‌ی خودا

پله و وه‌لامه راسته‌کان

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسپار
۱	ووشه‌ی خودا	۱- ووشه‌ی خودا
۱	ناتوانری به درو بخریته‌وه	۲- ناتوانری به درو بخریته‌وه
۱	(۱) تاهه‌تایه له ئاسماندا چه‌سپاوه.	۳- (۱) تاهه‌تایه له ئاسماندا چه‌سپاوه.
۱	(۲) ووشه‌کانت راستی‌یه	(۲) ووشه‌کانت راستی‌یه
۱	(۱) به وه‌حی له خوداوه.	۴- (۱) به وه‌حی له خوداوه.
۲	(۲) خه‌لکه پیروژه‌کانی خودا به هو‌ی پو‌حی پیروژه‌وه قسه‌یان کردروه	(۲) خه‌لکه پیروژه‌کانی خودا به هو‌ی پو‌حی پیروژه‌وه قسه‌یان کردروه
۲	چاندنی ووشه‌ی خودا که له ناو ناچیت	۵- چاندنی ووشه‌ی خودا که له ناو ناچیت
۱	(۱) فی‌کردن	۶- (۱) فی‌کردن
۱	(۲) سه‌رزه‌نشست کردن	(۲) سه‌رزه‌نشست کردن
۱	(۳) راسته‌پیکردن	(۳) راسته‌پیکردن
۱	(۴) ته‌ممی کردن که بو‌ راست و دروستی‌یه.	(۴) ته‌ممی کردن که بو‌ راست و دروستی‌یه.
۲	بو‌نه‌وه‌ی ته‌واو و ناماده‌بی‌ت بو‌ه‌موو کرداریکی باش	۷- بو‌نه‌وه‌ی ته‌واو و ناماده‌بی‌ت بو‌ه‌موو کرداریکی باش
۱	ووشه‌ی خودا	۸- ووشه‌ی خودا
۱	به زیاتر له خو‌راکی پی‌ویستی خو‌ی	۹- به زیاتر له خو‌راکی پی‌ویستی خو‌ی
۱	بو‌شادی و دلخو‌شی دلی	۱۰- بو‌شادی و دلخو‌شی دلی
۲	ته‌نها به پاراستنی ووشه‌ی خودا	۱۱- ته‌نها به پاراستنی ووشه‌ی خودا
۱	تا گونا‌هه به‌رانبه‌ر خودا نه‌کات	۱۲- تا گونا‌هه به‌رانبه‌ر خودا نه‌کات
۱	(۱) به هی‌زییان ده‌کات	۱۳- (۱) به هی‌زییان ده‌کات
۱	(۲) وایان لیده‌کات به‌سه‌ر شه‌یتاندا سه‌رکه‌ون	(۲) وایان لیده‌کات به‌سه‌ر شه‌یتاندا سه‌رکه‌ون
۱	له ووشه‌ی نووسراوی خودا	۱۴- له ووشه‌ی نووسراوی خودا
۱	ووشه‌ی خودا	۱۵- ووشه‌ی خودا

- ۱ -۱۶ (۱) چرایه بو پئییه کانیاں
- ۱ (۲) پروناکی یه بو ریگایان
- ۱ -۱۷ (۱) پروناکی
- ۱ (۲) تیگه یشتن
- ۱ -۱۸ دهرمان و تهندروستیه بو همووله شیک
- ۱ -۱۹ ووشه ی خودا
- ۱ -۲۰ (۱) پاک دهکاته وه
- ۱ (۲) پیروز دهکات
- ۱ (۳) بنیاتی دهنی
- ۱ (۴) میرات دهدات
- ۲ -۲۱ پاسپارده کان وهرده گریت و ده یانپاریزی
- ۱ -۲۲ ئه وانه ی گوی بیستی ووشه ی خودا دهن و کاری پیده کهن
- ۱ -۲۳ به پاراستنی ووشه ی خودا
- ۱ -۲۴ (۱) به شدار دهن له سروشتی خودایی.
- ۱ (۲) له و گنده لئی یه راده کهن که له جیهان دایه.

به کتیی پیروز دا بچوره وه بو له بهر کردنی ئایه ته که به نووسین

۸ ئه گهر ووشه کانت ته و او بوو ته نها چوار پله بده به مهر ئایه تیک
 (له بری مهر هه له یه کدا پله یه ک رهش ده گریته وه، جا ئه گهر له مهر ئایه تیکدا هه له کان له سی زیاتر بوون
 ئه و، هیچ پله یه ک نادریت)

۴۹

کو

$39 = 80\%$

$34 = 70\%$

$24 = 50\%$

کتیبه‌ی پیروژ: وشه‌ی خودا

چهند تئیینی‌یه‌ک له باره‌ی وه‌لامه‌ی راسنه‌کان.

(ئه‌و ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه‌ی راسنه‌کانی لاپه‌ره‌ی پیشوون)

۱ و ۲- زۆږ پوون و ئاشکرایه که مه‌سیح به‌بی هیچ پرسیار و پاریزییه‌ک په‌رتوکه‌کانی په‌یمانی کوئی په‌سند کردووه وه‌ک وشه‌ی به وه‌حی هاتووی لای خودا به ده‌سه‌لاته‌وه. هر هه‌موو فی‌رکردنه‌کانی خویشی له‌م کتیبه‌ی پیروژانه هه‌لینجاوه و هه‌موو پیره‌وی ژبانی خوئی ئاراسته‌ی گوپرایه‌لی و ته‌واوکردنی کردووه.

۳- وشه‌ی خودا له ئاسمانه‌وه ده‌ستی پی‌کرد، خه‌لکیش ئه‌و که‌نالان که له ریگه‌یانه‌وه وشه‌ی خودا درا. که چی هر خودا خوئی سه‌رچاوه‌که‌یه.

۴- (۱) " به وه‌حی له خوداوه هاتووه " واته " هه‌ناسه یاخود فووی خودا " وشه‌ی "هه‌ناسه" و " پۆح" یش له هر دوو زمانی عیبری و یونانی یه‌ک واتایان هه‌یه.

۵- " ئه‌و تووه‌ی له ناو ناچی " وشه‌ی خودا " که له دلله‌وه به باوه‌ر وه‌ریده‌گری، ئیدی له‌ویوه پۆحی پیروژ ره‌گ داده‌کوئی. به‌و ژبانه‌ی خودایی و هه‌تا هه‌تایی به دیت که له‌ناو ناچیت.

۶- ۸ دیقه‌ت ده: " هه‌موو کتیبیک " (۲تی ۱۶:۲) و " هه‌موو وشه‌یه‌ک " (مه‌ت ۴:۴) جا بوئ ئه‌وه‌ی باوه‌ر دار له پۆح که‌شه بکات پیویسته هه‌موو فی‌رکردنه‌کانی کتیبه‌ی پیروژ بخوینی و جی به جییان بکات.

۸- ۱۰ وشه‌ی خودا به خوراکیکی گونجاو و له‌بار ده‌ژمیردیت بوئ هه‌موو قوتاغه‌کانی که‌شه‌ی پۆحی (۱) شیر " بوئ مندا له تازه له‌دایک بووه‌کان " (په‌ت ۲:۲) (۲) نان " بوئ هه‌وانه‌ی که‌شه ده‌که‌ن (مه‌ت ۴:۴) (۳) خواردنیکی به هیز

(خوراکیکی ته‌واو بوئ پیگه‌یشتوان (که‌شه‌کردوان له پۆح)) (عیب ۵:۱۲-۱۴)

۱۱- به پاراستنی ۰۰۰ هتد مه‌به‌ست لیی جیبه‌جی‌کردنی سه‌رجه‌م فی‌رکردنه‌کانی وشه‌ی خودایه له هه‌موو لایه‌کی ژبانیدا.

۱۲- یه‌کیک وتی " یا ئه‌وه‌تا وشه‌ی خودا ده‌تپاریزی و ریگه‌ی گونا هه‌ت لی ده‌گری یانیش گونا هه‌ ریگه‌ی وشه‌ی خودات لیده‌گری (لیت قه‌ده‌غه ده‌کات).

۱۳- ۱۵ پۆلس له (ئه‌ف ۶: ۱۳-۱۷) باس له شه‌ش پارچه‌ی چه‌کی پۆحی ده‌کا که به‌رگری کردنیکی ته‌واوه باوه‌ر دار ناماده و چه‌کدار ده‌که‌ن، به‌لام له‌نیوان هه‌موویان دا تاکه چه‌کیک هه‌یه بو هیزش بردن ئه‌ویش شمشیری پۆحه، له‌ئهرکی هر باوه‌ر داریکیشه ئه‌م چه‌که هه‌لگریت.

۱۶- بەراوردى (ايۆ: ۷) بکہ "تەگەر بە پووناكى دا برۆين .." ئەو پووناكىيەى كە پتويستە پيايدا برۆين ووشەى خودايە .

۱۷-۱۹ ووشەى خودا خۆراك بەخشى پۆخ وپير وجەستەى باوہردارہ .

۲۰- (۴) تەنھا لەرېگەى ووشەى خوداوە ئيمە لە مەسيح دا ميراتى رېستەقينيەى خۆمان دەناسينەوہ ھەرۋەھا چۆنیش بەدەستى دەھينين .

۲۱-۲۳ پاراستنى . ووشەى خودا ھۆكارىكى گەرەى بى وینەيە بۆ جياکردنەوہى تۆ وەك قوتابىەكى مەسيح لەگەل جىهان . ھەلۆيستت لە بەرامبەر ووشەى خودا ھەلۆيستى تۆيە لە خودا خۆى، تۆ خودات زياتر خۆشناوئ لەخۆشەويستيت بۆ ووشەكەى . ھەرۋەھا زياتر گوئ رايەلى خوداش نابى لە گوئ رايەليت بۆ ووشەكەى . نە لە دلت و نە لە ژيانيشت دا شوئنيكى گەرەتر نيە بۆ خودا لە چا ووشەكەى

۲۴- لە رېگەى ووشەى خودا كە مرؤف باوہرى پى دەكات و گوئرايەلى دەبيت، سروشتى خودا دەچيتە ناو دل و ژيانى لە جياتى سروشتى گەندەل و كۆنى ئادەم .

رۆحی پیروژ

پیشه‌کی:

مسیح له خزمه‌ته‌که‌ی له سهر زه‌ویدا، ته‌واو پشتی به رۆحی پیروژ به‌ستبوو. بهر له‌وه‌ی رۆحی پیروژی له‌سهر بنیشیته‌وه (له رۆوباری ئوردون) نه مزگینتی داو نه کاری سه‌رسوپه‌یتنه‌ریشی کرد، به‌لام دوا‌ی ئه‌وه هر چه‌کی کرد به هۆی هیژی رۆحی پیروژ بوو، وه‌کاتی خه‌ریک بوو قوتابیه‌کانی به‌جی‌به‌ئیلی به‌ئینی پیدان به‌وه‌ی رۆحی پیروژیان له ئاسمانه‌وه بوو بنیری. تا یارمه‌تیده‌ریان بیته و هه‌موو پیوستی‌یه‌کی رۆحییان پر بکاته‌وه. ئه‌م به‌ئینه‌ش له رۆژی په‌نجاهه‌مین دا هاته دی کاتی هه‌موویان له رۆحی پیروژ هه‌لکیشران.

نایه‌تی له‌به‌رکردن: کردار ۲: ۲۸-۲۹

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک دابنی □

(هه‌موو رۆژێک پیا‌چوونه‌وه‌یه‌ک بکه به نایه‌تی وانه‌ی پیشوو)

۱- خودای باوک عیسا‌ی مه‌سیحی به چی ده‌ستنیشان کرد بوو خزمه‌ته‌که‌ی له‌سهر زه‌وی؟
(کردار ۱۰: ۳۸)

.....
۲- یوحه‌ننای له ئاوه‌لکیش چی بینی له‌سهر مه‌سیحدا نیشته‌وه؟ (یۆ ۱: ۳۲-۳۳)

.....
۳- مه‌سیح ده‌ریاره‌ی ئه‌وه‌ی له‌سه‌ری بوو چی‌وت تا به‌هۆیه‌وه مزگینتی بدات و خزمه‌تی پیوستداران و هه‌ژاران بکات؟ (لۆ ۴: ۱۸)

.....
۴- مه‌سیح وتی به چ هیژێک ئه‌و شه‌یتانه‌کان ده‌رده‌کات؟ (مهت ۱۲: ۲۸)

.....
۵- ئه‌وه‌ی مه‌سیح له باره‌یه‌وه دوا به‌وه‌ی که دوا‌ی گه‌رانه‌وه‌ی بوو ئاسمان بوو قوتابیه‌کانی ده‌نیری - کی بوو؟ (یۆ ۱۶: ۱۶-۲۶ ، ۱۵: ۲۶)

.....
۶- ئه‌م دوو ده‌سته‌واژه‌یه کامانه بوون که مه‌سیح به‌کاری هینان بوو وه‌سفی یارمه‌تیده‌ر؟

.....(۱) (یۆ ۱۴: ۱۷)

.....(۲) (یۆ ۱۴: ۲۶)

۷- دووشت بنوسه که مسیح دهلی بو قوتابیه کانی ده یکات. (یو ۱۴:۲۶)

.....(۱)

.....(۲)

۸- شتوازیکی تر بنوسه که مسیح تیایدا وتوویه تی پوچی پیروژ یارمه تی

قوتابیه کانی ده دات؟. (یو ۱۶:۱۲)

.....

۹- دوو ریگای تر بنوسه که پوچی پیروژ مسیح بو قوتابیه کان راده گه یه نی.

.....(۱) (یو ۱۵:۲۶)

.....(۲) (یو ۱۶:۱۴)

۱۰- دواي چ شتیك مسیح وتی که قوتابیه کانی هیژ به ده ست ده هیئن بو نه وهی بینه شاهیدی

نهو؟ (کردار ۱:۸)

.....

۱۱- یه حیای له ناوه لکیش چی به خه لکی راگه یاند سه باره ت به وهی مسیح بو یانی ده کات؟

(مه ۱:۸)

.....

۱۲- نهو به لیئه کامه یه که مسیح دای به قوتابیه کانی بهر له به رزبوونه وهی بو ئاسمان؟ (کردار

۵:۱)

.....

۱۳- مسیح وتیه قوتابیه کانی چی بکن تا نهو به لیئه دیته دی؟ (کردار ۲۴:۴۹)

.....

۱۴- له چ پوژنکدا نهو به لیئه بو قوتابیه کان هاته دی؟ (کردار ۲: ۱-۴)

.....

۱۵- بوچی کاتی مسیح له سه رزه وی خزمه تی ده کرد نه ده کرا پوچی پیروژ بدریت؟ (یو ۷:۳۹)

.....

۱۶- دواي نه وهی مسیح گه رایه وه شوینی شکومه ندی لای راستی خودا، چی له باوک وه رگرت؟

(کردار ۲:۲۳)

.....

۱۷- ئەو بى باوەرمانەى لە رۆژى پەنجاھەمىن ئامادەبوون چۆن زانیان مەسیح پۆحى پىروۆزى
رژانده سەر قوتابىه كانى؟ (كردار ۲: ۲۳)

.....

۱۸- ئەم بى باوەرمانە چىيان بىست لەبارەى ئەوہى قوتابىه كان بە ھىزى پۆحى پىروۆز
دەيانکرد؟ (كردار ۲: ۷-۸)

.....

۱۹- خودا بەلئىنى داوہ لە پۆژانى كۆتايى دا پۆحى بەسەر كى برپۆزى؟ (كردار ۲: ۱۷)

.....

۲۰- پەترۆس بەكىى وت كە بەخشىنى پۆحى پىروۆزى بەلئىن پىدراو بۆ ھەموو كەسىكە
(كردار ۲: ۳۹)

.....

.....

۲۱- ئەو بەخشىنە چاكەى كە خوداى باوك دەيدات بە كورپەكانى كاتى داواى لىدەكەن كامەيە.
(لۆ ۱۱: ۱۳)

.....

ئايەتى لەبەرکردن : كردار ۲: ۲۸-۲۹

ئايەتى لەبەر كراو لىرە بنوسە.

.....

.....

.....

ئەم لاپەرەيە ئاوامەكە، تا ھەموو وەلامەكانى ئەم وانەيە تەواودەبن

وانه‌ی ژماره ۶

رۆحی پیروژ

پله و وهلامه راسته‌کان

پله‌کان	وهلامه‌کان	ژماره‌ی پرسپیار
۱	به رۆحی پیروژ و به هیز	۱-
۱	رۆحی پیروژ	۲-
۱	رۆحی خوداوه‌ند	۳-
۱	به رۆحی خودا	۴-
۱	یارمه‌تیده‌ر	۵-
۱	(۱) رۆحی راسته‌ک	۶-
۱	(۲) رۆحی پیروژ	
۱	(۱) هه‌موو شتیکتان فیژده‌کات.	۷-
۱	(۲) هه‌موونه‌وه‌ی پیم و تون بیرتان دینیتته‌وه	
۱	به‌ره‌و هه‌موو راستی‌یه‌کتان ده‌بات	۸-
۱	(۱) شایه‌تیم بو ده‌دات (بو مه‌سیح)	۹-
۱	(۲) شکۆدارم ده‌کات (مه‌سیح شکۆدار ده‌کات)	
۱	کاتی رۆحی پیروژتان به‌سه‌ردا ده‌پژی	۱۰-
۱	له رۆحی پیروژتان هه‌لده‌کیشی	۱۱-
۲	پاش چه‌ند پۆژیکی که‌م له رۆحی پیروژ هه‌لده‌کیشرین	۱۲-
۲	له ئۆرشه‌لیم بمیننه‌وه تا له‌سه‌ره‌وه هیزتان له‌به‌رده‌کریت.	۱۳-
۱	پۆژی په‌نجاهه‌مین	۱۴-
۱	چونکه هیشتا مه‌سیح شکۆدار نه‌کرا‌بوو	۱۵-
۱	به‌لینی رۆحی پیروژ	۱۶-
۱	ده‌بیین و ده‌بیبستن	۱۷-

۱۸- دوان به زمانه پۆحی یه کان (زمان) ی ئه و ولاتانه ی بی باوه پره کان تیایدا له دایک

ببوون

۱۹- به سه ره موو مرۆڤه —

۲۰- بو ئیوه و منداله کانتان و بو هه موو ئه وانه ی به ناوی خوداوه ندی خودامان بانگ

ده کهن

۲۱- پۆحی پیروژ

به کتییی پیروژدا بچۆره وه بو له بهر کردنی ئایه ته که به نووسین.

۸ ئه گهر وشه کانت ته واو بوون بو ههر ئایه تیک چوار پله بده،

له بری ههر هه لئه یه کیش پله یه ک رهش ده کرتته وه جا ئه گهر هه لئه کان له سی زیاتر بوون،

ئه وا هیچ پله یه ک نادریت.

۲۸

کو

۳۰=۸۰%

۲۷=۷۰%

۱۹=۵۰%

پوځي پيروزي

چهند تيبيني يهك له باره و هلامه راسته كان.

(نو ژمارانه لاي راستن ژماره و هلامه راسته كان لاپره پيشوون)

۱- ۵- وشه "مسيح" له زمانه يوناني و هرگيراه كه ماناي (دهستنيشانكراو) دهگه يه ني، له بهر نه وه ته واو له گه ل نازناوه عيرييه كه (مهسيا) دهگونجی كه نه ویش ماناي (دهستنيشانكراو) دهگه يه ني. به ئيختيباري ميژوويش مهسيح بوو ته (مهسيا) واته (دهستنيشانكراو) كاتي پوځي پيروزي له سر نيشته وه دواي نه وه يه حيا له ناوي هلكيشا. نازناوي (مهسيح) يش ياخود (مهسيا) نيشاني نه وه ده دات كه هموو خزمه ته كه ي مهسيح له سر زه وي ته واو و كاريگه به (نيشانكردني) پوځي پيروزي. مه به ستي خوداش له م دهستنيشانكردنه كه به پوځي پيروزي بو نه وه يه هموو باوه پرداريك به شي لي ته ه ببت. " نه وه خودايه ني مه و ني وه ي له مهسيح دا چه سپاندووه " (۲ كور ۱: ۲۱) به لام ني وه كه دهستنيشانكردنتان و هرگرتووه نه م دهستنيشانكردنه تياتاندا ده چه سپي " (۱ يو ۲: ۲۷). وشه ي (مهسيح) يش ماناي (دهستنيشانكراو) دهگه يه ني، هر كاتيكيش قوتابي مهسيح بيه وي ژيانكي پر له باوه ري كاريگه ري ه ببت وه كو عيساي مهسيح له سر يه تي پشت به پوځي پيروزي به ستي.

۵ و ۶ " يارمه تيدهر " = " پاريزهر " ياخود " نزاكر " به كه سيك ده و تري كه پالپشتي له شتيك يان كه سيك بكات. مه سيحيش ه مان وشه ي له (۱ يو ۲: ۱) به كار هيناوه. مهسيح پاريزگاري له كيشه ي باوه پردار دهكات له ناسمان، پوځي پيروزي له ريگه ي باوه پرداران پاريزگاري له كيشه ي باوه پر به مهسيح دهكات له سر زه وي (مهت ۱۰: ۱۹-۲۰).

۶- ۹ له (يو ۷: ۱۶) دا مهسيح ده لي " باشر وايه بو تان بروم، چونكه نه گه ر نه بروم يارمه تيدهرتان بو نايه ت، به لام گه ر بروم بو تاني ده نيروم " كاتي مهسيح گه رايه وه بو ناسمان و پوځي پيروزي نارد بو قوتابيه كانی نه وان ده سته جي زانباري و تيگه يشتنی چاكتريان له مهسيح به ده ست هينا. واته زياتر له وه ي هموو كاتي ه يانبوو كاتي مهسيح له گه ليان بوو. به م شيوه يه پوځي پيروزي خزمه ته كه ي خوي ته واو كرد تا رايگه يه ني و پروني بكاته وه و مهسيح و كارو په يامي مهسيح شكودار بكات.

۱۱- كاري پيشه كي يه حياي له ناو هلكيش له باره ي مهسيح وهك (له هلكيشه ري پوځي پيروزي) له سره تاي هر چوار مرگينه كه دايه. په يمانی نویش جه ختيكي مهن له سر نه م لايه نه ي خزمه تي مهسيح دهكات، كليساي مهسيحيش له سر يانه ه مان شت بكن.

۱۲ و ۱۳- هر چوار مزگینه که هر وهك چون سه ره تايان به " له پوحي پيروژ هه لکيشران)يان دهست پيکورد، به هه مان شيوه کوتاييان پيديدت.

۱۵ و ۱۶- مەسیح به مردنی له سه ر خاچ به خششی پوحي پيروژي بو هه موو باوه پرداريك کری. سه يری (غەل ۳: ۱۳-۱۴) بکه وه داوی هه ستانه وه و به رزيوونه وه ی مەسیح بو ئاسمان کاری هه ره بي وينه ی نه وه رگرتنی دیاری پوحي پيروژ بوو له باوك، ئینجا رشتنی نه م دیاریه به سه ر قوتابيه کانی.

۱۸-۲۱ - له کوتايی نه م زه مانه دا، خودا به ئینی داوه پوحي پيروژ به سه ر هه موو باوه پرداراندا بريژی، مافی هه ر باوه پرداريکيشه به پپی کتیب داوی نه م به خشينه له خودا بکات.

وانه‌ی ژماره ۷ :

به‌روبوومه‌کانی هه‌لکیشران له پۆحی پیروژ.

پیشه‌کی :

پر بوون له پۆحی پیروژ پشتگیریکردنیکی به‌هیزی سه‌روی سه‌روشته له ئاسمان بو
ئه‌وه‌ی باوه‌پدار ئاماده‌بیت بو شایه‌تی دانی کاریگەر و خزمه‌تی چالاک، ئه‌مه‌ش وا ده‌کات
باوه‌پدار ژبانی پۆحی خوی به‌یه‌کگرتنی راسته‌وخۆ به‌رده‌وام له‌گه‌ڵ خودا بنیاد بنی، هه‌ر
ئه‌ویش ده‌رگایه‌ بو ئه‌و ژبانه‌ی که پێویسته به‌هه‌رو به‌روبوومه پۆحی‌یه‌کانی تیا‌دا ده‌رکه‌وی.
ئه‌مه‌ش ئیختیباریکی ئاسایی هه‌ر باوه‌پداریک بوو له‌ کۆمه‌له‌ی باوه‌پدارانی سه‌ره‌تا.

نایه‌تی له‌به‌رکردن : کردار ۲ : ۱۷-۱۸

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک دابنێ

(هه‌موو رۆژیک پیا چوونه‌وه‌یه‌ک بکه به نایه‌تی وانه‌ی پیشوو)

۱- له‌پۆژی په‌نجاهه‌مین دا کاتی قوتابیه‌کان هه‌موویان پر بوون له پۆحی پیروژ چ کاریک له
ژبانیان پووی دا؟ (کردار ۲: ۴).

.....
.....

۲- به‌ هو‌ی مزگیننی دانی کئی سامریه‌کان باوه‌پریان به‌ عیسانی مه‌سیح هینا؟ (کردار ۸: ۱۲)

.....
.....

۳- بوچی په‌ترۆس و یۆحه‌ننا چوون بو سامیره، چۆن نوێژیان بو باوه‌پدارانی ئه‌وی کرد؟
(کردار ۸: ۱۵)

.....
.....

۴- باوه‌پداران له سامیره چۆن پۆحی پیروژیان وه‌رگرت؟ (کردار ۸: ۱۷)

.....
.....

۵- شاولی ته‌رسوسی (پۆلس) چۆن پۆحی پیروزی وه‌رگرت؟ (کردار ۹: ۱۷)

.....
.....

۶- هه‌موو ئه‌وانه‌ی له‌مالی کرنیلیۆس گوئیان له په‌ترۆس گرتبوو کاتی مزگیننی پێده‌دان، چی
پوویدا؟ (کردار ۱۰: ۴۴)

.....
.....

۷- په تروس و هاوریکانی چوڼ زانیان هه موو نه و خه لکانه ی له مالی کرنیلیوس بوون پوخی پیروزیان وهرگرت؟ (کردار ۱۰: ۴۵-۴۶)

.....

۸- نه و پرسیاره چی بوو که پولس له قوتابیه کانی نه فسهوسی کرد؟ (کردار ۱۹: ۲)

.....

۹- قوتابیانی نه فسهوس چوڼ پوخی پیروزیان وهرگرت؟ (کردار ۱۹: ۶)

.....

۱۰- کاتی پوخی پیروز به سر نه م قوتابیانه دا پڑا چی پوویدا له ژیانیان؟ (کردار ۱۹: ۶)

.....

۱۱- پولس دهرباره ی نه و راده یه ی نه و دهیتوانی به زمانی پوخی بدوی چی وت؟ (اکوړ ۱۴: ۱۸)

.....

۱۲- سیشت بنوسه که باوه پردار دهکات کاتی به زمانیکی نه ناسراو قسه دهکات؟

(اکوړ ۱۴: ۲-۴)

..... (۱) ..... (۲) ..... (۳) .....

۱۳- باوه پردار نه گه به زمانیکی نه ناسراو نویژی کرد، نه و چی له نه ودا نویژ دهکات؟

(اکوړ ۱۴: ۱۴)

.....

۱۴- مه سیح دهرباره ی په رستنې راسته قینه چی وت؟ (یو ۴: ۲۳-۲۴)

.....

۱۵- یه هوزای برای یاقوب چوڼ هانی باوه پرداران دهدات تا خوځیان له باوه پریان بنیات بنین؟

(یه ۲۰)

.....

۱۶- کاتی باوه پردار به زمانیکی نه ناسراو دهوی ، پیویسته چی بکات دوی نه وه؟ (اکوړ

۱۴: ۱۳)

.....

۱۷- چوڼ باوه پردار له کوپونه وه یه کی گشتی دا به زمانیکی نه ناسراو دهوی که وهرگرت

(پوونکردنه وه ی زمانه پوخی یه کان) ی تیادا نه بی؟ (اکوړ ۱۴: ۲۸)

.....

۱۸- ئايا پۆلس داواى له هه موو باوهرداران كردوو تا به زمانى پۆخى بدوین؟ (اکۆر ۱۴: ۵)

.....

۱۹- پۆلس دهلى چه ند له باوهرداران ده توانن پيشبىنى بكن؟ (اکۆر ۱۴: ۱۳)

.....

۲۰- ئايا پئويسته باوهرداران بابتهى به هره پۆخيه كان پشت گوئ بخهن؟ (اکۆر ۱۲: ۱)

.....

۲۱- لىستىك بنوسه نو به هرهى پۆخى تىادابىت.. (اکۆر ۱۲: ۸-۱۰)

.....(۱).....(۲).....(۳).....

.....(۴).....(۵).....(۶).....

.....(۷).....(۸).....(۹).....

۲۲- لىستىك بنوسه نو به رووبومى پۆخى تىادابىت. (غل ۵: ۲۲-۲۳)

.....(۱).....(۲).....(۳).....

.....(۴).....(۵).....(۶).....

.....(۷).....(۸).....(۹).....

۲۳- ئايا ده كرى باوهردار بى نه وهى به رووبومى پۆخى هه بى به هرهى پۆخى هه بى؟

(اکۆر ۱۳: ۱-۲)

.....

۲۴- ئايا ده كرى باوهردار بى نه وهى به هرهى پۆخى هه بى - به رووبومى پۆخى هه بى؟

(اکۆر ۱۲: ۳۱، ۱۴: ۱)

.....

۲۵- سى رووداوى سه روى سه روست بنوسه كه له نه نجامى پڑانى پۆخى پىروژ دىت له پۆڑانى

كو تايى دا. (كردار ۲: ۱۷)

.....(۱).....(۲).....(۳).....

۲۶- پینج به شداری پوچی جیاواز بنوسه که باوه پدار له کوپونه وه دا له گه ل هاورپییانی
پیشکشی دهکات. (اکوژ ۱۴: ۲۶)

.....(۱).....(۲).....(۳).....

.....(۱).....(۲).....

نایه تی له بهر کردن: (کردار ۲: ۱۷-۱۸) نایه تی له بهر کراو لییره بنوسه

.....
.....
.....

نهم لاپه ره یه ئاوامه که، تا هه موو وه لأمه کانی نهم وانیه ته واوده بن

وانه‌ی ژماره (۷)

به‌رووبووومه‌کانی هه‌ئکیشران له پۆچی پیروژ

پله‌و وه‌لامه‌ راسته‌کان

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسیار
۱	به‌وشیوه‌یه‌ی پۆح پییدابوون بدوین به‌ زمانه‌کانی تر قسه‌یان کرد	۱-
۱	مزگینی دانی فیلیپۆس	۲-
۱	تا پۆچی پیروژ وه‌رگرن	۳-
۱	(په‌ترووس و یوحه‌ننا) ده‌ستیان خسته‌ سه‌ریان	۴-
۱	کاتی (حه‌نانیا) ده‌ستی خسته‌ سه‌ری	۵-
۱	پۆچی پیروژ به‌سه‌ر هه‌موویان نیشته‌وه	۶-
۱	گۆی‌یان ئی‌بوو به‌ زمانه‌کانی‌تر ده‌دوان وستایشی خودایان ده‌کرد	۷-
۱	ئایا کاتی باوه‌رتان هینا پۆچی پیروژتان وه‌رگرت؟	۸-
۱	پۆلس ده‌ستی له‌سه‌ر دانان	۹-
۱	ده‌ستیان کرد به‌ قسه‌ کردن به‌ زمانی پۆچی و دوان به‌ وشه‌ی خودا	۱۰-
۱	له‌ هه‌موتان زیاتر (واته‌ زیاتر له‌ هه‌موو باوه‌ردارانی کۆرنسووس)	۱۱-
۱	(۱) قسه‌ له‌ گه‌ل خه‌لک ناکات به‌ لکو له‌ گه‌ل خودا	۱۲-
۱	(۲) به‌ نه‌ینی ده‌دوی	
۱	(۳) خو‌ی بنیاد ده‌نی	
۱	پۆچی ئه‌و	۱۳-
۱	به‌ پۆح و به‌ راستی	۱۴-
۱	به‌رده‌وام له‌ پۆچی پیروژدا نو‌یژیان ده‌کرد	۱۵-
۱	بو‌ئوه‌ی شی بکاته‌وه	۱۶-
۱	قسه‌ له‌ گه‌ل خو‌ی و خودا ده‌کات	۱۷-
۱	به‌لی	۱۸-
۱	هه‌موویان	۱۹-
۱	نه‌خیر	۲۰-

- ۳ -۲۱ (۱) قسه‌ی دانایی (۲) قسه‌ی زانست (۳) باوه‌پ
- ۳ (۴) به‌هره‌ی چاک‌کردنه‌وه (شیفا) (۵) کاری سه‌رسوره‌یتنه‌ر (۶) پیش‌بینی کردن
- ۲ (۷) جیا‌کردنه‌وه‌ی رۆحه‌کان (۸) دووان به زمانه رۆحیه‌کان
- ۱ (۹) شی‌کردنه‌وه‌ی زمانه رۆحیه‌کان
- ۳ -۲۲ (۱) خوشه‌ویستی (۲) خوشی (۳) ناشتی
- ۳ (۴) نارام‌گرتن (۵) رۆح سووکی (۶) چاکه
- ۳ (۷) باوه‌پ (۸) نیانی (۹) خۆراگرتن
- ۱ -۲۳ نه‌خیر
- ۱ -۲۴ نه‌خیر
- ۱ -۲۵ (۱) کورپان و کچانتان به وشه‌ی خودا ده‌دوین
- ۱ (۲) گه‌نجه‌کانتان بینین ده‌بینن
- ۱ (۳) پیره‌کانتان خه‌ون ده‌بینن
- ۱ -۲۶ (۱) زه‌بوور خویندنه‌وه
- ۱ (۲) فیئرکردن
- ۱ (۳) دووان به زمانی رۆحی
- ۱ (۴) راگه‌یانندن
- ۱ (۵) شی‌کردنه‌وه‌ی زمانه‌کان

به پهرتوکی پرۆژدا بچۆره‌وه بو له‌بهرکردنی ئایه‌ته‌که به نووسین
 ۸ نه‌گهر وشه‌کانت ته‌واو بوون، ئه‌وا له بری ههر ئایه‌تیک چوار پله‌ بده
 . له بری ههر هه‌له‌یه‌کیش پله‌یه‌ک ره‌ش ده‌کریته‌وه، جا نه‌گهر هه‌له‌کان له سی زیاتر بوون ئه‌وا هیچ پله‌یه‌ک
 نادریت.

%۸۰=۴۷

%۷۰=۴۱

%۵۰=۲۹

وانه‌ی ژماره ۷:

به‌روبوهمه‌کانی هه‌لکیشران له پۆخی پیروژ

چهند تییینی‌یه‌ک له باره‌ی وه‌لامه‌ راسته‌کان.

(ئه‌و ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه‌ راسته‌کانی لاپه‌ره‌ پیشوون)

۱- ئه‌وه‌ی له‌ دل هه‌لده‌قولی دهم پیتی ده‌دوی. (مه‌ت ۱۲:۳۴) یه‌که‌م رووباری پۆخی پیروژ له‌ده‌می باوه‌ردار دایه‌.

۲- ۴ خه‌لکی زۆر به‌شێوه‌یه‌کی سه‌رسوهره‌ینه‌ره‌له‌ریگه‌ی خزمه‌ته‌که‌ی فیلیپۆس له‌ سامیره‌ پرگارییان بوو. و چاکبوونه‌وه‌، به‌لام ئه‌مه‌ ته‌نها به‌س نه‌بوو بۆ نیرراوه‌کان، ئه‌وان وای بو‌ چون که‌ هه‌موو باوه‌رداره‌ نوێ‌یه‌کان هه‌لکیشران له‌ پۆخی پیروژ قبول ده‌کن له‌ریگه‌ی خزمه‌ته‌که‌ی په‌ترۆس و یوحه‌نناش له‌سامیره‌ ئه‌م باوه‌رداره‌ نوێ‌یانه‌ پۆخی پیروژیان وه‌رگرت وه‌ک ئیختیباریکی نوێ‌ و دواتریش بۆ پرگاریبوون.

۵- ده‌ست له‌سه‌ر دانان بۆ وه‌رگرتنی پۆخی پیروژ شتی‌ک نه‌بوو ته‌نها تایبه‌ت بی‌ به‌ نیرراوه‌کان، بۆ نمونه‌ حه‌نانیا له‌ قوتابییه‌ک به‌ولاوه‌ هه‌چی تر نه‌بوو (کردار ۹:۱۰)، هه‌روه‌ها ده‌ست له‌سه‌ر دانان هه‌میشه‌ شتی‌کی زۆر پتویست نه‌بوو بۆ وه‌رگرتنی پۆخی پیروژ، بۆ نمونه‌: له‌ (کردار ۲:۲- ۴، ۱۰:۴۶-۴۷) باوه‌رداران به‌بی‌ ده‌ست له‌سه‌ر دانان پۆخی پیروژیان وه‌رگرتوه‌.

۸- ۱۰ باوه‌ردارانیش هه‌روه‌ک چۆن له‌ سامیره‌ له‌ ئه‌فه‌سووسیش له‌ پۆخی پیروژ هه‌لکیشراون وه‌ک ئیختیباریکی روون و ئاشکرا و دواتریش پرگاریبوون. له‌ (کردار ۲:۴، ۱۰:۴۶) یش ئه‌نجامی ئه‌زموونی خویان بووه‌ که‌ به‌ زمانه‌کانی تر بدوین (له‌م حاله‌ته‌شدا به‌ ووشه‌ی خودا دواون).

۱۱- ۱۵ دوا‌ی هه‌لکیشران له‌ پۆخی پیروژ دوان به‌ زمانه‌ پۆخی‌یه‌کان بۆ په‌رستن و نوێژکردنی خودی که‌سه‌که‌ ده‌بی‌. باوه‌رداریش به‌ می‌شکی خوی له‌وه‌ی ده‌یلی‌ تیییناگات، به‌لام پۆخی ئه‌و له‌ یه‌کگرتنیکی پۆخی دا ده‌بی‌ له‌گه‌ل خودا. به‌م ریگه‌یه‌ش ده‌توانی‌ خوی بنیادبنی‌.

۱۶- ۱۷ له‌ ریگه‌ی شی‌کردنه‌وه‌ی زمانه‌ پۆخی‌یه‌کان باوه‌ردار ده‌توانی‌ مانای ئه‌م زمانه‌ پۆخی‌یه‌ بزانی‌ که‌ پێشتر پیدراوه‌، به‌لام له‌ کۆبوونه‌وه‌ گشتی‌یه‌کاندا پتویسته‌ به‌ ده‌نگی‌که‌ به‌رز به‌ زمانه‌ پۆخی‌یه‌کان بدوی‌ و یه‌کی‌تری‌یه‌کاته‌وه‌، که‌چی ئه‌گه‌ر هاتوو که‌سێک نه‌بوو شی‌بکاته‌وه‌، ئه‌وا ده‌توانی‌ به‌ زمانیکی دیکه‌ قسه‌ بکات (بۆ خوی و بۆ خودا).

۱۹- پێشبینی‌ کردن قسه‌کردنه‌ به‌ ئیلهام له‌سه‌روی سه‌روشت به‌ پۆخی پیروژ به‌ زمانیکی ناسراو بۆ هه‌ردوو لا (قسه‌که‌ر و گوێگر).

۲۱-۲۴ جیاکردنه وه یه کی لوژیکی له نیوان " به رووبوم " و " به هره ی " ی پۆچی هه یه . به هره ی پۆچی به هو ی کاریکی کاتی ده به خشریت و وه رده گیریت . که چی " به رووبوم " به پیتی تیپه ر بوونی پۆژگار و کارکردن گه شه ده کات (۲تی ۶:۲) دیقه ت بده جیاوازی نیوان دره ختی جه ژنی کریست ماز(Christmas) به دیارییه کانه وه هه روه ها دره ختی سیو به به رووبوم یه وه . جا له لایه نی پۆچی یه وه به هره کان جیگره وه ی به رووبوم ه کان نین ، هه روه ها به رووبوم ه کانیش جیگره وه ی به هره کان نین پلانی خوداش بو باوه رداران نه وه یه نه وان هه ردووکیان هه بی .

(دیقه ت ده " خوشه ویستی " هه رگیز وه کو به هره ناو نابریت).

۲۵-۲۶ پزانی ته وای پۆچی پیروژ نیشانه ی جوړاو جوړی سه روی سروشت دینیتته کایه وه ، له ریگه شیه وه باوه رداران ده توانن له ئاستیکی به رز تری توانای سروشتی یا خود فیژکردن خزمه تی به کتری بکن .

په رستن و نوټيز كړدن

پيشه كى:

نوټيز ټو ټامرازه مه زنه په كه به هوټيه وه باوه ډاران دټنه به رده مى خدا، تا ټو پټنمايى و يارمه تى و هيزه ي له هموو كاتيكدا پټويستيان پټيه تى و هريگرن. هموو باوه ډارټيكيش پټويسته هموو پوټيك چهند كاتيكى دياريكراو ته رخان بكات تا له نوټيز و ته نهايى له گه ل خدا و خوټندنه و هى كټيبى خدا بيباته سر. مه زنترين ټو كه سانه ي به هيزو كاريگرن له جيهاندا ټو باوه ډارانن كه ده زانن چوټ نوټيز بكن و واده ككن نوټيزه كانيان وه لامى هه بيت. جا بو ټو وه ي بتوانين به م شيوازه نوټيز بكنين - پټويسته زور به په روشه وه به دواى فيركردن و بابه ته كانى وشه ي خدا دا بچين له م وانه ي دا، هه روه ها پټويسته يارمه تى روحي پيروزيشمان هه بي.

نياه تى له به ركدن: (يو ۱۵: ۷)

تكايه له كاتى ټاماده كړدنى كاغه زى وه لامه كان نيشانه يه ك دابنى □

(هه موو پوټيك بيا چونه وه يه ك بكه به نياه تى وانه ي پيشوو)

۱- خدا چ جوړه خه لكى كى ده وى؟ (يو ۲۳-۲۴)

.....

۲- خدا به نوټيزى كى رازى ده بي؟ (په ۸: ۱۵)

.....

۳- چ جوړى كى نوټيز ټه نجامى مه زنى ليدټه كايه وه؟ (يا ۱۶: ۵)

.....

۴- ټو دوو شته كامانه ن كه پټويسته بيكه ين تا خدا گوئ له نوټيزمان بگرئ؟ (يو ۳۱: ۹)

(۱) ..... (۲)

۵- به چ شتيك به دنيايى به وه ده چينه به رده مى خدا؟ (عيب ۱۹: ۱۰)

.....

۶- ټو دوو شته كامانه ن كه پټويسته به هوټانه وه بچينه به رده مى پيروزي خدا؟ (زه ۴: ۱۰۰)

(۱) ..... (۲)

۷- ټو دوو شته كامه يه كه پټويسته باوه ډار ببيكات له جياتى ټو وه ي دوو دل و خه مخورى شته

جيهانيه كان بيت؟ (فيل ۶: ۴)

(۱) ..... (۲)

۸- به چ پالنه ریک و به ناوی کی ده بی نو یژ بکین؟ (یو ۱۴:۱۴)

۹- به کام دوو مهرج ده توانین له پیناوی نه وهی له خودامان ده وی نو یژ بکین؟ (یو ۷:۱۵)

(۱) .....

(۲) .....

۱۰- چوارشت بنوسه که له م نایه تانه ی خواره وه دا هه یه و وه لای نو یژه کانمان له کار ده خن.

(۱) (زه ۱۸:۶۶) .....

(۲) (یا ۱: ۶-۷) .....

(۳) (یا ۳:۴) .....

(۴) (پهت ۷:۳) .....

۱۱- پیویسته له گه ل نو یژدا چبکین تا به سهر هیزه شهیتانیه کان سهرکه وین؟ (مهر ۲۹:۹)

۱۲- کاتی نو یژ ده کین پیویسته چی بکین تا نه وهی ده مانه وی به دهستی بینین؟ (مهر

۲۴:۱۱)

۱۳- نه گه ر شتیک له ناخماندا بوو دژی خه لکی تر، پیویسته یه که م جار چی بکین، کاتی نو یژ

ده کین؟ (مهر ۲۵:۱۱)

۱۴- نه گه ر له کاتی نو یژکردنمان له خه لکی خوش بووین، خودا چون مامه له مان له گه ل ده کات؟

(مهر ۲۵:۱۱)

۱۵- نه ی نه گه ر لییان خوش نه بین خودا چون مامه له مان له گه ل ده کات؟ (مهر ۲۵:۱۱)

۱۶- نه گه ر به پیی خواستی خودا نو یژمان کرد، نه و دوو شته کامانه ن که لییان دلنیا ده بین؟

(یو ۵: ۱۴-۱۵)

(۱) .....

۱۷- داود سه بارهت به به ره به یانکی نوی له ژانیدا چی دهوت؟ (زه ۲:۵)

.....

۱۸- نه و سی کاتهی که داود برپاری دابوو هه موو پوژیک نویژیان تیا دا بکات کامانه بوون؟ (زه

(۱۷:۵۵

..... (۱)

..... (۲)

..... (۳)

۱۹- جگه له م کاته ناسایی یانه، چ کاتیک پیویسته نویژ بکهین؟ (نهف ۶:۲۸، اته سا ۵:۱۷)

.....

۲۰- نه گهر نه و هیژ و زانیاریه مان نه بوو بو نویژکردن به ریگایه کی دروست، کی یارمه تیمان

دهدات تا به پی خواستی خودا نویژ بکهین؟ (رو ۸: ۲۶-۲۷)

.....

۲۱- نه گهر به تهنایی نویژمان کرد، مه سیح چیمان پی دهلی بو نه وهی بیکهین؟ (مهت ۶:۶)

.....

۲۲- مه سیح چون دهلی نه م جوړه نویژانه وه لأمیان ده بییت (پاداشت ده کرین) (مهت ۶:۶)

.....

۲۳- نه گهر له گهل باوه ردارانی تر ریکه وتین تا به ناوی عیسی مه سیح نویژ بکهین - نه و

به لینه کامه یه که مه سیح پی داوین؟ (مهت ۱۸:۲۰)

.....

۲۴- پیویسته هه لویستان له باره ی نه و باوه ردارانه چون بی که نویژیان له گهل ده کهین؟

(مهت ۱۸:۱۹)

.....

۲۵- پیویسته به شیوه یه کی تایبهت له پیناوی کی نویژ بکهین؟ (اتی ۲: ۱-۲)

.....

۲۶ پوئس چون ناموژگاری پیاوان ده کات له کاتی نویژکردن؟ (اتی ۲: ۸)

.....

۲۷- ئەو دوو ھەلۆیستە ھەلەئە کامە یە کە پێویستە لە کاتی نوێژکردن دا خوێمانی لی بە دوور بگرین؟ (اتی ۲: ۸)

(۱)..... (۲).....

۲۸- ئەنجامی وەلامدانە وە ی نوێژە کانمان چی یە؟ (یۆ ۱۶: ۲۴)

.....

نایەتی لە بەرکراو لیترە بنوسە

نایەتی لە بەرکردن: یۆ ۱۵: ۷

.....

.....

ئەم لاپەرە یە ئاوامە کە، تا ھەموو وەلامەکانی ئەم وانە یە تەواودە بن

وانه‌ی ژماره (۸)

په‌رستن و نو‌یزکردن

پله‌و وه‌لامه‌ راسته‌کان

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسپار
۲	خوا په‌رسته‌ راسته‌قینه‌کان نه‌وانه‌ن که باوک به رۆج و به‌راستی ده‌په‌رستن	۱- خوا په‌رسته‌ راسته‌قینه‌کان نه‌وانه‌ن که باوک به رۆج و به‌راستی ده‌په‌رستن
۱	نو‌یزی سه‌ر راستان	۲- نو‌یزی سه‌ر راستان
۲	نو‌یزی کاریگه‌ری مرۆفی راست و دروست	۳- نو‌یزی کاریگه‌ری مرۆفی راست و دروست
۱	(۱) په‌رستنی خودا	۴- (۱) په‌رستنی خودا
۱	(۲) کارکردن به‌پیی خواستی نه‌و	(۲) کارکردن به‌پیی خواستی نه‌و
۱	به‌ خوینی مه‌سیح	۵- به‌ خوینی مه‌سیح
۱	(۱) سوپاس	۶- (۱) سوپاس
۱	(۲) ستایش	(۲) ستایش
۳	هه‌موو شتیکی به‌ نو‌یز و پارانه‌وه و سوپاس پیشک‌ه‌ش ده‌کات تا داواکارییه‌کان	۷- هه‌موو شتیکی به‌ نو‌یز و پارانه‌وه و سوپاس پیشک‌ه‌ش ده‌کات تا داواکارییه‌کان
	زانراو بی‌ت لای خودا	زانراو بی‌ت لای خودا
۲	به‌ ناوی مه‌سیح تا خودا شکو‌دار بی‌ت	۸- به‌ ناوی مه‌سیح تا خودا شکو‌دار بی‌ت
۱	(۱) نه‌گه‌ر له‌ مه‌سیحدا چه‌سپاین	۹- (۱) نه‌گه‌ر له‌ مه‌سیحدا چه‌سپاین
۱	(۲) نه‌گه‌ر وشه‌که‌ی له‌ نی‌مه‌ چه‌سپا	(۲) نه‌گه‌ر وشه‌که‌ی له‌ نی‌مه‌ چه‌سپا
۱	(۱) نه‌گه‌ر گونا‌ه‌مان له‌ دل‌مان راگرت و به‌خیومان کرد	۱۰- (۱) نه‌گه‌ر گونا‌ه‌مان له‌ دل‌مان راگرت و به‌خیومان کرد
۱	(۲) نه‌گه‌ر بی‌ باوه‌ر و سه‌رلی‌شیواو بین.	(۲) نه‌گه‌ر بی‌ باوه‌ر و سه‌رلی‌شیواو بین.
۱	(۳) نه‌گه‌ر داوای هه‌رشتیکی خراب بکه‌ین بو‌ ئاره‌زووه‌کانمان.	(۳) نه‌گه‌ر داوای هه‌رشتیکی خراب بکه‌ین بو‌ ئاره‌زووه‌کانمان.
۱	(۴) نات‌ه‌بایی (په‌یوه‌ندی خراب)ی نی‌وان ژن و می‌رد	(۴) نات‌ه‌بایی (په‌یوه‌ندی خراب)ی نی‌وان ژن و می‌رد
۱	پۆژوو‌گرتن	۱۱- پۆژوو‌گرتن
۱	باوه‌ر بکه‌ین که‌ به‌ده‌ستی ده‌هینین (له‌ کاتی نو‌یزکردندا)	۱۲- باوه‌ر بکه‌ین که‌ به‌ده‌ستی ده‌هینین (له‌ کاتی نو‌یزکردندا)
۱	پئویسته‌ لی‌یان خو‌ش بین	۱۳- پئویسته‌ لی‌یان خو‌ش بین
۱	خودا لی‌مان خو‌ش ده‌بی	۱۴- خودا لی‌مان خو‌ش ده‌بی
۱	خودا خو‌ش نابی لی‌مان	۱۵- خودا خو‌ش نابی لی‌مان
۱	(۱) خودا گو‌یمان لی‌ده‌گری	۱۶- (۱) خودا گو‌یمان لی‌ده‌گری
۱	(۲) نه‌و شتانه‌مان بو‌ ده‌بی که‌ داوامان کردووه‌ لی‌ی	(۲) نه‌و شتانه‌مان بو‌ ده‌بی که‌ داوامان کردووه‌ لی‌ی

- ۱۷- بهرزکردنه‌وی نویژه‌کان بوّ خودا و چاو هه‌لبرین به‌ره و ئاسمان ۲
- ۱۸- (۱) ئیواره ۱
- (۲) (به‌یانی) ۱
- (۳) (نیوه‌پو) ۱
- ۱۹- هه‌موو کاتی به‌ بیّ بچرانه‌وه ۱
- ۲۰- پوچی پیروژ ۱
- ۲۱- بچینه ژووره‌وه و ده‌رگا دابخه‌ین ۱
- ۲۲- باوکی ئاسمانی به‌ ئاشکراییی پاداشتمان ده‌داته‌وه ۱
- ۲۳- مه‌سیح خوئی له‌ ناوه‌راستیان ده‌بیّت ۱
- ۲۴- پیویسته له‌ هه‌ر شتیکی داوای ده‌که‌ین له‌ گه‌لیان کوک بین ۲
- ۲۵- بوّ پادشایان و هه‌موو ئه‌وانه‌ی له‌ ده‌سه‌لاتن ۱
- ۲۶- ده‌ستی پاکمان به‌رز بکه‌ینه‌وه ۱
- ۲۷- (۱) توورپه‌یی ۱
- (۲) گومان ۱
- ۲۸- دلخووشی به‌کی ته‌واو ۱

له‌ کتییی پیروژدا بچوره‌وه بوّ له‌به‌رکردنی ئایه‌ته به‌ نووسین .

۴

ئه‌گه‌ر وشه‌کانت ته‌واو بوون، ئه‌وا له‌ بری هه‌ر ئایه‌تیگ چوار پله‌ بده

له‌ بری هه‌ر هه‌له‌یه‌کیش پله‌یه‌ک ره‌ش ده‌کرتیه‌وه، جا ئه‌گه‌ر هه‌له‌کان له‌ سیّ زیاتر بوون، ئه‌وا هیج پله‌یه‌ک نادریت.

۴۹

کو

%۸۰=۳۹

%۷۰=۳۴

%۵۰=۲۴

وانه‌ی ژماره (۸)

بهرستن و نویژکردن

چهند تیپی‌نیه‌ک له باره‌ی وه‌لامه راسته‌کان.

(ئه‌و ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه راسته‌کانی لاپه‌ره پیشوون)

هموو کتیبی پیروژ به‌تایبه‌تیش په‌یمانی نوی چه‌خت له‌سه‌ر ناماده‌یی خودا و توانای ئه‌و ده‌کاته‌وه له‌سه‌ر وه‌لامدانه‌وه‌ی نویژه‌کان (مه‌ت ۷: ۷-۸). له راستیشدا ناماده‌یی خودا بو وه‌لامدانه‌وه‌ی نویژه‌کانی ئیمه زۆر له ناماده‌یی خه‌لکی زیاتره بو نویژکردن. به‌لام بو ئه‌وه‌ی وه‌لامی نویژه‌کانمان به‌ده‌ست به‌ئین پئویسته ئه‌و مه‌رجانه ته‌واو بکه‌ین که له وشه‌ی خودا دا هه‌یه. زۆریه‌ی مه‌رجه‌کانی ئه‌و وانه‌یه‌ش له‌گه‌ل ئه‌و مه‌رجانه تی‌کده‌کاته‌وه که ده‌کرئ به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه کورتی بکه‌ینه‌وه:

ه‌و ۸ و ۲۳ نزیك بوونه‌وه له خودا ته‌نھا به هوی مه‌سیح. له ریگه‌ی قوربانی که‌فاره‌تی مه‌سیح و خزمه‌ته ناویه‌ندیه‌که‌ی. وه‌ک گونا‌ه‌باریک ده‌توانین ناشت بینه‌وه له‌گه‌ل خودا. جا ئه‌گه‌ر دانمان به‌وه دانا - ئه‌وا به ناوی مه‌سیح و خوینی ئه‌و دئینه لای خودا.

او ۴ (۱) و ۶ و ۷ - نزیك بوونه‌وه به‌شیوه‌یه‌کی دروست به سوپاس و ستایش و پاران‌ه‌وه.

او ۲ و ۳ و ۴ (۲) و ۹ (۱) - سیفه‌تی دروست: راستی و ریکی و دروست و پاران‌ه‌وه (ئه‌مانه هه‌موویان له توانای ئیمه دان ئه‌گه‌ر (له مه‌سیح بچه‌سپین).

ه‌و ۱۰ (۳) - پالنه‌ری دروست: بو ئه‌وه‌ی خودا شکو‌دار بی‌ت نه‌ک له‌به‌ر ئاره‌زوه‌کانمان.

۱۰ (۴) و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۲۴ و ۲۷ (۱) - په‌یوه‌ندی دروست له‌گه‌ل خه‌لکی به‌تایبه‌تیش له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی نزیکن لی‌مان.

۹ (۲) و ۱۶ و ۲۵ - نویژکردن به‌گویره‌ی خواستی خودا.

۱۰ (۲) و ۱۲ و ۱۶ (۲) و ۲۷ (۲) (شت به ده‌سته‌یتان به باوه‌ر) له وه‌لامی نویژه‌کانمان له‌و کاته‌ی، به کردار نویژی تیاده‌که‌ین (ئییستایه‌کاتی بزگاری) (۲: ۶: ۲).

۱۷ و ۱۸ و ۱۹ به‌رده‌وامیه‌تی (لۆ: ۱۸: ۱)

۳ و ۱۱ و ۲۱ و ۲۶ دل‌ه‌گه‌رمی له نویژکردن و پابه‌ندی و واز له خو هینان.

۲۰ - له هه‌موو ئه‌وانه‌دا، ناتوانین به ته‌نھا پشت به ویستی خو‌مان یاخود تیگه‌یشتنی خو‌مان یان

هیزی خو‌مان به‌ستین، به‌لکو پئویسته یارمه‌تی رۆحی پیروژمان هه‌بی که سه‌روی سروشته.

۲۲ و ۲۸ پاداشتی نویژی راست.

له ناو هه‌لکیشان: چۆن و که‌ی و له‌به‌ر چی؟

پیشه‌کی:

مه‌سیح خۆی وتی: "ئه‌وه‌ی باوه‌ریم پێ به‌ئینی و له ناوه‌لکیشری پرگاری ده‌بی" (مه‌ر ۱۶:۱۶). تا ئیستاش ریگای خودا بو پرگار بوون مه‌روه‌ک خۆیه‌تی: یه‌که‌مجار باوه‌ر هه‌مینان ئینجا له ناوه‌لکیشران. باوه‌ر هه‌مینان به مه‌سیح دلت ده‌گورپی. له ناو هه‌لکیشانیش کاریکی ده‌ره‌کی‌یه و به‌لگه‌ی گوپرا‌لی‌یه که شایه‌تیدانه له باره‌ی ئه‌و گوپرا‌نه‌ی له دلماندا روویداوه. به‌م کاره‌ش ئیمه له مردن و هه‌ستانه‌وه‌ی مه‌سیح یه‌کده‌گرین، و له ژیا‌نی گونا‌هه‌و گه‌نده‌لی کۆن داده‌برین و له ناو دیننه‌ ده‌روه‌ه تا ژیا‌نیکی راست و دروستانه‌و له‌و سه‌رکه‌وتنه‌ نوێیه‌ بزین که بو‌مان مسو‌گه‌ره به‌و هیزه‌ی خودا که تیا‌ماندا‌یه. (کتی‌بی پی‌رو‌زیش) له‌م وانه‌یه‌دا زۆر به‌ گرنگی‌یه‌وه: چۆن و که‌ی و له‌به‌ر چی پی‌ویسته له ناوه‌لکیشریین شی ده‌کاته‌وه.

نایه‌تی له‌به‌رکردن: رۆ ۶:۴

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زه‌ی نایه‌تی له‌به‌ر کردن نیشانه‌یه‌ک دابنێ □

(هه‌موو رۆژێک پیا‌چوونه‌وه‌یه‌ک بکه‌ به‌ نایه‌تی وانه‌ی پێشو‌و)

- ۱- ئه‌و هوکاره چی بوو که مه‌سیح خۆی سه‌باره‌ت به له ناو هه‌لکیشان باسی کرد؟ (مه‌ت ۱۵:۳)
- .....
- ۲- رۆحی پی‌رو‌ز چۆن دلخۆشی خۆی را‌گه‌یاندا کاتی مه‌سیح له ناو هه‌لکیشرا؟ (مه‌ت ۱۶:۳)
- .....
- ۳- کاتی مه‌سیح له ناو هه‌لکیشرا خودای باوک چی وت؟ (مه‌ت ۱۷:۳)
- .....
- ۴- ئایا مه‌سیح چووه ناو ناو تا له ناو هه‌لکیشری؟ (مه‌ت ۱۶:۳)
- .....
- ۵- ئه‌گه‌ر یه‌کێ چه‌زی کرد پرگاری بی، مه‌سیح ده‌لی پی‌ویسته ئه‌و که‌سه چی بکات دوا‌ی ئه‌وه‌ی باوه‌ر به‌ مرگینی ده‌هینی؟ (مه‌ر ۱۶:۱۶)
- .....

٦- مەسیح چی بە قوتابیه‌کانی وت تا له‌گەڵ خەڵکیدا بیکەن بەر له‌وه‌ی له‌ ئاو هەلبکێشرین؟
(مەت ١٩:٢٨)

.....

٧- مەسیح بەم پەیامه قوتابیه‌کانی بو‌لای کی‌ نارد؟ (مەت ١٩:٢٨)

.....

٨- دوای ئه‌وه‌ی خەڵکی له‌ ئاو هەلبکێشرین، مەسیح پێشبینی چییان لێده‌کات بو‌ ئه‌وه‌ی بیکەن؟ (مەت ٢٠:٢٨)

.....

٩- پەترووس چی بە خەڵکه‌که‌ وت تا بیکەن پێش ئه‌وه‌ی له‌ ئاو هەلبکێشرین؟ (کردار ٢:٢٨)

.....

١٠- ئه‌و خەڵکانه‌ چەند بوون که پەترووس وتی پێویسته‌ له‌ ئاو هەلبکێشرین؟ (کردار ٢:٢٨)

.....

١١- ئه‌و خەڵکه‌ی به‌ دلخۆشیه‌وه‌ وشه‌ی خودایان وه‌رگرت چون هەلس و کهوتیان کرد؟ (کردار ٤١:٢)

.....

١٢- گەلی سامیره‌ دوای ئه‌وه‌ی به‌ هو‌ی مزگیننی دانی فیلیپووس باوه‌ربیان هینا - چییان کرد؟ (کردار ٨:١٢)

.....

١٣- فیلیپووس چی به‌ (وه‌زیره‌ حه‌به‌شه‌یه‌که‌) وت که پێویسته‌ پێش ئه‌وه‌ی له‌ ئاو هەلبکێشری بیکات؟ (کردار ٨:٣٧)

.....

١٤- کابرای وه‌زیر چون وه‌لامی دایه‌وه‌؟ (کردار ٨:٣٧)

.....

١٥- ئایا کابرای وه‌زیر چوه‌ه‌ ئاو تا له‌ ئاو هەلبکێشری؟ (کردار ٨:٣٨)

.....

١٦- هه‌ستی کابرای وه‌زیر چون بوو دوای له‌ ئاو هەلبکێشان؟ (کردار ٨:٣٩)

.....

۱۷- دواى نهوهى كرپنيليوئس و نهوانهى له گهئيدا بوون پرزگاربيان بوو و پوچى پيروزيان وهرگرت - په تروئس رايستپاردن چى بكن؟ (كردار ۸: ۴۴-۴۸)

.....
۱۸- دواى نهوهى سه رپرشتيكه رى به نديخانه كهى فيليبي و خيزانه كهى باوه ربيان به په يامه كهى پولس هينا چيان كرد؟ (كردار ۱۶: ۲۹-۳۳)

.....
۱۹- قوتابيانى نه فه سوئس دواى باوه رهينانيان به په يامى پولس - چيان كرد؟ (كردار ۱۹: ۴-۵)

.....
۲۰- نهو دوو تاقي كردنه وهيه كامانه كه له ريگه يانه وه باوه ردار به شوين پيى مه سيح دا دهرون كاتى له ناو هه لده كيشرين؟ (رو ۶: ۴، كو ۲: ۱۲)

..... (۱)

..... (۲)

۲۱- پولس ده ربارهى ژيانى نهو باوه ردارانه چى ده لئيت دواى له ناو هه لكيشانيان؟ (رو ۶: ۴)

.....

۲۲- نايا هيچ جياوازيه كه له نيوان باوه ردارانى ره گهزه جياوازه كان ههيه دواى له ناو هه لكيشانيان؟ (غهل ۳: ۲۶-۲۸)

.....

۲۳- باس له دوو ويتهى له ناو هه لكيشان بكه كه له په يمانى كوئدا هاتون و له په يمانى نوئشدا نامازهيان پيكراره:

..... (۱) (اكو ۱۰: ۱-۲، ده ر ۱۴: ۲۱-۲۲)

..... (۲) (۱ پت ۳: ۲۰-۲۱، په ي ۶: ۷)

نآيه تى له بهر كردن: رو ۶: ۴

نآيه تى له بهر كراو ليږه بنوسه

.....
.....

نهم لاپه ريه ناوامه كه، تا هه موو وه لامه كانى نهم وانهيه ته واوده بن

وانه‌ی ژماره (۹)

له ئاو هه‌لکیشران: چۆن و که‌ی و له‌به‌ر چی؟

پله‌و وه‌لامه‌ دروسته‌کان.

وه‌لامه‌کان

ژماره‌ی پرسیار

پله‌کان

-
- ۱- "... چونکه ئاوا له ئیمه ده‌وه‌شیتته‌وه تا هه‌موو راست و دروستی‌یه‌ک بیته دی" ۲
  - ۲- وه‌ک کوتریک هاته خواره‌وه و له‌سه‌ری نیشته‌وه ۲
  - ۳- "ئمه‌ کوپری خوشه‌ویستمه ئه‌وه‌ی پێی دلشادم" ۲
  - ۴- به‌ئێ ۱
  - ۵- له ئاو هه‌لکیشری ۱
  - ۶- بیانکه‌نه قوتابی ۱
  - ۷- هه‌موو نه‌ته‌وه‌کان ۱
  - ۸- کارکردن به هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی پێی راسپارد بوون ۲
  - ۹- تۆبه‌ بکه‌ن ۱
  - ۱۰- هه‌ر یه‌کیک ۱
  - ۱۱- له ئاو هه‌لکیشران ۱
  - ۱۲- له ئاو هه‌لکیشران ۱
  - ۱۳- به هه‌موو دلی باوه‌ر به‌ئینی ۱
  - ۱۴- "باوه‌ر ده‌هینم که عیسا‌ی مه‌سیح کوپری خودایه" ۱
  - ۱۵- به‌ئێ ۱
  - ۱۶- به دلخۆشی‌یه‌وه به رینگای خۆیدا رویشت ۱
  - ۱۷- له ئاو هه‌لکیشری ۱
  - ۱۸- هه‌موویان له ئاو هه‌لکیشران ۱
  - ۱۹- هه‌موویان له ئاو هه‌لکیشران ۱

۲ -۲۰- (۱) له مردنی نهو (۲) له ههستانه وهی نهو

۱ -۲۱- له ژبانتکی نویدا ههئس و کهوت بکهن

۱ -۲۲- نییه

۲ -۲۳- (۱) نه وهی ئیسرائیل له ده ریای سور په پینه وه

۲ (۲) نوح و خیزانه کهی له لافاوه که رزگاریان بوو

له کتیبی پیروژدا بچوره وه بو له بهر کردنی ئایه ته که به نووسین .

۴ نه گهر وشه کانت ته واو بوون، نه وا له بری هه ئایه تیک چوار پله بده

له بری هه هه له یه کیش پله یه ک رهش ده کرتته وه، جا نه گهر هه له کان له سی زیاتر بوون،

نه وا هیج پله یه ک نادریت .

۳۶

کو

%۸۰=۳۹

%۷۰=۲۵

%۵۰=۱۸

له ناو هه‌لکیشان: چۆن و کە‌ی و له‌به‌ر چی؟

چهند تیبنی‌یه‌ک له باره‌ی وه‌لامه‌ راسته‌کان.

(ئو ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه‌ راسته‌کانی لاپه‌ره‌ پیشوون)

۱-۴ سه‌ره‌پای ئه‌وه‌ی مه‌سیح به‌ هو‌ی یه‌حیاوه‌ له‌ ناو هه‌لکیشرا، که‌ چی ئه‌ وه‌ک ئه‌ وه‌که‌ لکانه‌ نه‌بوو که‌ یه‌حیا له‌ ناوی هه‌لکیشان. له‌ ناو هه‌لکیشانی یه‌حیا " له‌ ناو هه‌لکیشانی تۆبه‌ کردن " بوو به‌ دان نان به‌ گونا (مه‌ر ۱: ۴-۵) به‌لام مه‌سیح هه‌چ گوناوه‌ تاوانیکی نه‌بوو تا دانی پیاپینی یا خود تۆبه‌ بکات. له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا به‌ هه‌مان ئه‌ و شیوازه‌ له‌ ناو هه‌لکیشرا. بوو به‌ نمونه‌یه‌ک بو‌ هه‌موو ئه‌وانه‌ی دوا‌ی له‌ ناو هه‌لکیشان دوا‌ی ده‌که‌ون و گوێزایه‌لی خواستی خودا ده‌بن، ئه‌مه‌ش به‌م هوکاره‌: " ناوا له‌ ئیمه‌ ده‌وه‌شیته‌وه‌ تا هه‌موو راست و دروستی‌یه‌ک بێته‌ دی "

وشه‌ی " ناوا " چۆنه‌تی له‌ ناو هه‌لکیشان ده‌چه‌سپینی: دابه‌زینه‌ ناو ئاو و ئینجا به‌رزبوونه‌وه‌ تیایدا. " له‌ ئیمه‌ ده‌وه‌شیته‌وه‌ " هه‌موو باوه‌رداره‌ دلسۆزه‌کان لیان ده‌وه‌شیته‌وه‌ دوا‌ی مه‌سیح بکه‌ون. " هه‌موو راست و دروستی‌یه‌ک بێته‌ دی " مه‌به‌ست لێی هوکاره‌که‌یه‌ که‌ بریتی‌یه‌ له‌: ته‌واو کردنی هه‌موو راست و دروستی‌یه‌ک. باوه‌ردار یه‌که‌مجار به‌ باوه‌ری به‌ مه‌سیح بی‌ تاوان ده‌بی‌ به‌ کاری ده‌ره‌کی گوێزایه‌لی ده‌بی‌. به‌م شیوه‌ش پێویستی‌یه‌تی له‌ ناو هه‌لکیشان له‌ ژیا‌نی باوه‌رداریدا شتیکی هه‌رسکراو ده‌بی‌ت به‌وه‌ی که‌ به‌ره‌زانه‌ندی هه‌ر سی‌ ئه‌قنۆم باوک و کو‌رو پۆ‌چی پیرۆز به‌ ناشکرا راده‌گه‌یه‌نری.

ه‌و ۶ و ۹ و ۱۳ پیش ئه‌وه‌ی یه‌کیک له‌ ناو هه‌لکیشری پێویسته‌ ئه‌م سی‌ مه‌رجه‌ی خواره‌وه‌ ته‌واو بپینته‌ دی:

(۱) سروشت و هو‌ی ئه‌م کاره‌ فیربیت.

(۲) تۆبه‌ بکات له‌ سه‌ر گوناوه‌کانی.

(۳) باوه‌ر به‌ عیسا‌ی مه‌سیح به‌ینی که‌ کو‌ری خودایه‌.

۷ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹، مه‌سیح ئه‌وه‌ی به‌ قوتابیه‌کانی راگه‌یاند که‌ پێویستی‌یه‌تی له‌ ناو هه‌لکیشان بو‌ هه‌موو گه‌لانه‌ به‌بی‌ هه‌چ په‌ناوپێچیک، نوسراوه‌کانی په‌یمانی نو‌یش ئه‌وه‌ پوونده‌کاته‌وه‌ که‌ باوه‌رداره‌ نو‌یه‌کان هه‌میشه‌ به‌بی‌ دواکه‌وتن له‌ ناو هه‌لده‌کیشران له‌ زۆر حاله‌تیشدا ئه‌مه‌ له‌ پۆ‌زی باوه‌ره‌ینانیا‌ن رو‌یده‌دا. به‌ هه‌چ شیوه‌یه‌کیش هه‌چ دواخستنیکی دو‌ور و درێژ له‌ نیوان باوه‌ره‌ینان و له‌ ناو هه‌لکیشان نه‌بوو. هه‌چ هوکاریکیش نیه‌ بو‌ دواخستنی له‌ ناو هه‌لکیشانی یه‌کیک که‌ له‌ ده‌وه‌ باوه‌ر ده‌هینی هه‌روه‌ک چۆن یه‌که‌م جار له‌ کو‌مه‌له‌ی باوه‌ردارانی سه‌ره‌تا به‌ ته‌واوی په‌یره‌و کرا.

۸ و ۲۰-۲۱ - باوه‌داران به له ئاو هه‌لکیشان به ئاشکرا له‌گه‌ل مه‌سیح به‌کده‌گرن له مردن و هه‌ستانه‌وه‌ی له نێو مردووان، ئه‌وه‌ی لیشیان داوا ده‌کری له دوا‌ی له ئاو هه‌لکیشان ئه‌وه‌یه له ژيانیکی نوێ بۆ راست و دروستی هه‌لس و‌کوت بکه‌ن که به به‌ره‌که‌ت و هه‌یزی پۆ‌چی پیروژ فه‌راهه‌مه.

۲۲ (أ) اکۆر ۱: ۱-۲ دوو جۆر هه‌لکیشانی گه‌لی خودا نیشان ده‌ده‌ن: "له ژێر هه‌ور و له ناو ده‌ریا" هه‌لکیشانی ژێر هه‌ور هه‌مایه بۆ هه‌لکیشران له پۆ‌چی پیروژ، به‌لام هه‌لکیشان له ده‌ریا ئاماژه‌یه بۆ له ئاو هه‌لکیشان به ئاو.

۲۲ (ب) نوح و خانه‌واده‌که‌ی به باوه‌ر چوونه ناو که‌شتی‌یه‌که‌ی (مه‌سیح) ئینجا کاتی له ناو که‌شتی‌یه‌که‌ دا بوون ئاوی لافاوه‌که‌یان بری: "له ئاو هه‌لکیشران، ئیدی پزگاریان بوو له حوکمی لێپرسینه‌وه‌ی خودا. و له جیهانی کوئی پر خراپه داب‌پان و سه‌ر له نوێ ژيانیکی نوێیان به ته‌واوی ده‌ست پێ کرد.

شایه‌تی دان و پرگار کردنی خه‌لک

پیشه‌گی:

مه‌سیح به مردنی که فاره‌تمه‌ندانه‌ی خوئی له‌سه‌ر خاچ پرگار بوونی بو هه‌موو که‌سیک و له هه‌موو شویننیک مسوگەر کرد، به‌لام بو ئه‌وه‌ی مرؤف بتوانی پرگاری به‌ده‌ست بیئی له‌سه‌ریه‌تی به‌که‌مجار گوئی له‌ وشه‌ی خودا و مزگینتی عیسا‌ی مه‌سیح بیٚت. پلانی خوداش ئه‌وه‌یه‌ هر که‌سیک که پرگاری ده‌بیٚت پیویسته پر بیٚت له‌ پوچی پیروژ ئینجا ئه‌م پرپوونه‌ی له‌ هیز به‌کار بهیئی بو شایه‌تی دان بو مه‌سیح لای خه‌لکی، ئیدی به‌م شیوه‌یه پیویسته زیاتر و زیاتر شایه‌تی دان بو مه‌سیح به‌رده‌وامی هه‌بیٚت لای خه‌لکی تا ده‌گاته ئه‌و په‌ری زه‌وی و هه‌موو که‌لان ده‌بیستن. ئه‌مه‌ ئامرازینکی هه‌ره‌ گه‌وره‌یه تا هه‌موو باوه‌رداران بتوانن به‌یه‌که‌وه له‌ریگه‌یه‌وه ریگا بو هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح ئاماده بکن. باوه‌رداری ده‌ست پاک و دل‌سوزیش پاداشتی ئه‌م شایه‌تی دانه‌یان له‌ مه‌سیح خوئی وه‌رده‌گرن و له‌ ئاسمانه‌وه دل‌خوشییان بو ده‌بیٚت به‌ بینینی ئه‌و که‌سانه‌ی له‌ ریگه‌ی شایه‌تی دانی ئه‌وانه‌وه پرگاریان بووه، به‌لام باوه‌رداره که‌م ته‌رخه‌مه‌کان له‌ به‌رده‌می خودا دا به‌پرپرسیاریه‌تیان ده‌که‌ویته ئه‌ستۆ که که‌م ته‌رخه‌مییان کردووه له‌ شایه‌تی دان لای ئه‌و که‌سانه‌ی له‌ ناو ده‌چن.

نایه‌تی له‌به‌رکردن: کردار ۸:۱

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک دابنی □

(هه‌موو رۆژنیک پیا چوونه‌وه‌یه‌ک بکه به نایه‌تی وانه‌ی پیشوو)

۱- مه‌سیح وتی قوتابیه‌کانی ده‌بن به‌ چی بو ئه‌و؟ (کردار ۸:۱)

.....

۲- مه‌سیح وتی شایه‌تی دانی قوتابیه‌کانی تا کوی دریژه ده‌کیشی؟ (کردار ۸:۱)

.....

۳- پیش کوتایی هاتنی ئه‌م جیهانه پیویسته مزگینتی به‌ کی بدریت؟ (مه‌ت ۱۴:۲۴)

.....

۴- ئه‌م سی شته‌کامانه‌ن که په‌یوه‌ستن به مه‌سیح کاتی په‌تروس وتی که خوئی و قوتابیه‌کانی

تر شایه‌ت بوون بوئی؟ (کردار ۱۰: ۳۹-۴۱)

..... (۱)

..... (۲)

..... (۳)

۵- خودا چی به پؤلس فرموو تا بؤ مهسیحی بکات؟ (کردار ۲۲:۱۵)

.....

۶- نهو کارهی که پؤلس بهردهوام دهیکرد له پؤژی باوه رهیتانی به مهسیح چی بوو؟ (کردار ۲۲:۲۶)

.....

۷- مزگینیدهری راسته قینه به شایه تی دانی چی دهکات؟ (په ۲۵:۱۴)

.....

۸- باوه پرداری دانا پیویسته داوای چی بکات بؤ کارپیکردنی؟ (په ۳۰:۱۱)

.....

۹- کاتی نهندهراوس مهسیحی دوزییه وه چوو کیئی له گهل خوی هیتا؟ (یؤ ۳۵-۴۲)

.....

۱۰- کاتی فیلیپوس مهسیحی دوزییه وه کیئی هیتایه لای مهسیح؟ (یؤ ۴۳:۴۷)

.....

۱۱- کاتی فریسییه کان نهو پیاوه یان هیتایه وه لام که کویر بوو نهو بهم نه زمونهی به چی وه لای دانه وه؟ (یؤ ۲۵:۹)

.....

۱۲- نهو دوو شته کامانه که پیویسته له سه رییان بدوین و به خه لکیان بناسین؟ (اهه وال ۱۶: ۸-۹)

.....

۱۳- کاتی خه لکی بهر هه لستی شایه تی دانی پؤلسیان کرد له کورنسوس خودا چی به پؤلس وت؟ (کردار ۸: ۱۹)

.....

۱۴- چ پؤحیک پؤلس وتییه تیموساوس که له خودا وه نییه؟ (تی ۱: ۷)

.....

۱۵- ترس له مروف به چی دیت؟ (په ۲۹: ۲۵)

.....

شایه‌تی دان و بزگار کردن خه‌ک

پله و وه‌لامه راسته‌کان.

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسپار
۱		۱- شایه‌د
۱		۲- تا ئه و په‌پری زه‌وی
۱		۳- بو‌مه‌موو گه‌لان
۱		۴- (۱) مه‌موو ئه و کارانه‌ی کردی
۱		(۲) مردنی.
۱		(۳) هه‌ستانه‌وه‌ی
۳		۵- شایه‌تی بدات لای خه‌لگی به‌وه‌ی که بینی و بیستی
۳		۶- شایه‌تی به‌گه‌وره و بچوک دده‌سه‌باره‌ت به‌راستی‌یه‌کانی په‌رتوکی پیروژ
۱		۷- مرؤف بزگار ده‌کات
۱		۸- مرؤف به‌ده‌ست ده‌هینی
۱		۹- شه‌معون په‌ترووسی برای
۱		۱۰- نه‌سانائیل
۱		۱۱- " من یه‌ک شت ده‌زانم من کویر بووم و ئیستا ده‌بینم "
۱		۱۲- (۱) کرداره‌کانی خودا
۱		(۲) کاره‌سه‌یره‌کانی
۲		۱۳- مه‌ترسه به‌لکو قسه بکه
۲		۱۴- پوچی ترس
۱		۱۵- گومرایی یاخود ته‌له
۱		۱۶- شه‌رمی به‌شایه‌تیدان نیه بو‌مه‌سیح
۲		۱۷- (۱) نا توانین ئه‌وه‌ی بینیومانه و بیستومانه باسی نه‌که‌ین
۲		(۲) پیویسته زیاتر ملکه‌چی خودا بین نه‌ک خه‌ک
۱		۱۸- هه‌موویان به‌یه‌ک پوچ نوژییان کرد

- ۲ - ۱۹- به چاونه ترسییه وه سه بارهت به وشه ی خودا ده دوان
- ۱ - ۲۰- چاودیر
- ۱ - ۲۱- خودا خویینی ئه وان له ده ستیان داوا ده کات
- ۱ - ۲۲- (۱) توپه کردن بوّ خودا
- ۱ - (۲) ئه و باوه رهش که به عیسیای مه سیحی خودا وه ندمانو
- ۱ - ۲۳- چونکه ئه و دوانه که وت له راگه یاندنی هه موو مه به سته کانی خودا بوّیان
- ۱ - ۲۴- تاجی راست و دروستی.

بوّ له بهر کردنی ئایه ته که به نوسین به پهرتوکی پیروژدا بچوره وه.

- ۴ " ئه گمر وشه کانت ته واو بوون ۴ پله بده به هه ر ئایه تیک،
له بری هه ر هه له یه کیش پله یه ک رهش ده کرتته وه، جا ئه گمر هه له کان له ۳ زیاتر بوون،
ئه وا هیج پله یه ک نادریت
کو

۴۴

۳۵ = ۸۰%

۳۱ = ۷۰%

۲۲ = ۵۰%

شایه‌تی دان و رزگار کردنی خه‌لک

چهند تیپی‌نیه‌ک له باره‌ی وه‌لامه راسته‌کان.

(ئه‌و ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه راسته‌کانی لاپه‌ره پیشوون)

۱- مه‌به‌ست له‌وه نیه باوه‌رداران شایه‌دی بو‌ی پروباوه‌رپیک یا خود ئه‌زمونیک یان تووژیک بدهن، به‌لکو شایه‌دی دان بو‌ی مه‌سیحه به پله‌ی یه‌که‌م. مه‌سیح ده‌لی " کاتی من له‌سه‌ر زه‌وی به‌رزده‌بمه‌وه هه‌مووان بانگ ده‌که‌م بو‌ی لای خۆم " (یۆ ۱۲:۳۲) له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی شایه‌تی دانی باوه‌ردار ده‌بی مه‌سیح به‌رزیکاته‌وه، جا بو‌ی ئه‌وه‌ی ئه‌مه‌ش کاریگه‌رانه به جی به‌یتریت ده‌بی به پۆحی پیروژ پالپشت بکری و ئاراسته بکری.

۴- (کردار: ۲۱-۲۲ ، ۳۳:۴) به‌راوردبکه. راستی‌یه بنچینه‌ی‌یه‌کانی هه‌موو شایه‌تی دانیک سه‌باره‌ت به مه‌سیح بریتی‌یه له هه‌ستانه‌وه‌ی له نیو مردووان.

۶- شایه‌تی دانی پۆلس به نمونه‌یه‌ک داده‌نری بو‌ی هه‌موو باوه‌رداران. ئه‌م شایه‌تیدانه‌ی وه‌ستابووه سه‌ر ئه‌زمونی خۆی هه‌روه‌ک چۆن ئاماژه بی بو‌ی مه‌سیح.

۷ و ۸- شایه‌تی دانی سه‌ر راستانه‌ی خۆت کاریگه‌رتترین ئامرازه بو‌ی به‌ده‌ست هینانی خه‌لکی تر بو‌ی مه‌سیح.

۹ و ۱۰- له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی په‌ترووس بوو به‌وه سه‌رکرده و وتارده‌ره سه‌ره‌کی‌یه‌دان پیا‌نراوه‌ی نیوان نیرووان، که‌چی ئه‌نده‌راوس یه‌که‌م که‌س بوو هاته لای مه‌سیح و ئینجا دواتر په‌ترووسی هینا بو‌ی لای، دوا‌ی ئه‌وه‌ش فیلیپوس به‌هه‌مان رپگه نه‌سانائیلی هینا. ئیدی به‌م شیوه‌یه نیرواوه‌کان خۆیان نمونه‌ی کارکردنی یه‌کانه (العمل الفردي) یان پیشکه‌ش کرد بو‌ی به‌ده‌ست هینانی خه‌لکی تر.

۱۱- وته‌یه‌ک هه‌یه ده‌لیت: " مرۆف خاوه‌ن ئه‌زمون نا بی‌ت له ژیر به‌زه‌یی ئه‌و مرۆفه‌ی که مشتومری هه‌یه ".

۱۲- پیوسته‌ گفتوگۆی باوه‌ردار چاک و بو‌ی شکۆدار کردنی خودا بی و باوه‌ری خۆی و خه‌لکی تریشی پی بنیاد بنی.

۱۳ و ۱۶ و ۱۹- مه‌زنترین کاریگه‌ر له رپگه‌ی مزگیننی دانی کاریگه‌ر " پۆحی ترس " ه واته " ترسنوکی " په‌رتوکی پیروژیش به ئاشکرا ئه‌وه‌مان بو‌ی روون ده‌کاته‌وه که‌ئه‌م پۆحه له خوداوه‌ند نی‌یه. پیوسته باوه‌رداریش رپگه به خۆی نه‌دات پییه‌وه‌ی کۆت بی‌ت یاخود بگیریت، چاره سه‌ریه‌که‌ش ته‌نها پرپوونه له پۆحی پیروژ.

۱۷- (۲) له گهل نه وهی که هه لېژاردنه کی ناره زومهنده نهی ناشکرا هه یه له نیوان گوپرایه لی
خودا و گوپرایه لی خه لک، که چی وه لومی په ترۆس و یوحننا تا نه مروش هه ر کاریگه ره هه روه ک
له پیشتر.

۱۸- نویژکردن به هیژترین چه که دراوته باوه پدار تا نه و کۆسپانه ی پی تیک بشکینی که
مزگینی دان له کارده خه ن.

۲۰- ۲۳- پۆس له په یمانی نویدا وه ک حزقیال له په یمانی کۆن- ده یزانی به لیپرسراو دانراوه
له به رده می خودا لای نه و خه لکانه ی بواری پیدراوه شایه تیان بو بدات. هه روه ها ده یزانی که
خودا داوای لی کردووه (هیچ شتیک دوانه خات) به لکو رایبگه یه نی "موو کاریکی خودا " تا
نیستاش خودا هه مان شت له باوه پدارانی نه م سه رده مه داوا ده کات.

پلانی خودا بو سه‌رکه‌وتن

پیشه‌کی:

خودا له هموو په‌رتوکی پیروژدا به‌لئینی داوه هموو نه‌وانه سه‌رکه‌وتوو و پیروژ بکات که پشتی پی ده‌به‌ستن و خزمه‌تی ده‌کن، جا بو ئه‌وه‌ی به‌رکه‌تی (دارایی و مادی) خودا به‌ده‌ست به‌ئین پیوسته‌ فی‌ربین چون له‌سه‌ر بناغه‌ی نه‌و باوه‌په‌ی خودا بین که ده‌لی: " به‌خه‌لکی بدن پیتان ده‌دریت " (لوقا ۶:۲۸). ئیمه‌ش ده‌یه‌کی هموو ئه‌وه‌ی دیته ده‌ستمان له پاره و به‌روبووم ده‌ده‌ینه خودا. ده‌یه‌کی به‌که‌می ته‌رخانکراویش بو خودا پیی ده‌وتریت " ده‌یه‌کمان " جا ئیمه‌ش هه‌روه‌ک چون پوچی پیروژ ئاراسته‌مان ده‌کات دین بو پیشکه‌ش کردنی سه‌روی نه‌م ده‌یه‌که بو خودا، نه‌مه‌ش به‌ باوه‌ر ده‌که‌ین خوداش پیروژمان ده‌کات و هموو پیوستی به‌کامان دابین ده‌کات.

نایه‌تی له‌به‌رکردن: (مه‌ت ۶:۲۲)

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک دابنی

(هموو رۆژنیک پیا چوونه‌وه‌یه‌ک بکه به نایه‌تی وانه‌ی پیتوو)

۱- نمونه‌ی خزمه‌تکاره سه‌رکه‌وتوو کانی خودا.

۱- کاتی خودا له جه‌نگدا سه‌رکه‌وتنی به ئیبراهیم به‌خشی، ئیبراهیم له بری نه‌مه چی دا به کاهین خودا مه‌لکی سادق؟ (په‌ی ۲۰، ۱۴:۱۹)

.....

۲- له به‌رانبه‌ر نه‌مه دا خودا چون مامه‌له‌ی له‌گه‌ل ئیبراهیم کرد؟ (په‌ی ۲۴:۱)

.....

۳- نه‌و سی شته‌کامه بوو که یاقوب ویستی خودا له‌گه‌لی بکات؟ (په‌ی ۲۸:۲۰)

..... (۱)

..... (۲)

..... (۳)

۴- له به‌رانبه‌ری نه‌مه‌دا یاقوب به‌لئینی دا چی به خودا بدات؟ (په‌ی ۲۸:۲۲)

.....

۵- خودا له به‌رانبه‌ری نه‌مه‌دا چون مامه‌له‌ی له‌گه‌ل یاقوب کرد؟ (په‌ی ۳۳:۱۱)

.....

٦- ٺو وه سفه ي به سهر يوسف دا برا چي بوو؟ (په ي ٢:٢٩)

.....

٧- هو ي سهر كه وتني يوسف چي بوو؟ (په ي ٢:٢٩ و ٢٣)

.....

٨- ٺو سي شته ي كه خودا له شه ريعه ته كه يدا به شعوي پي راسپارد چي بوو؟ (نيس ٨:١)

..... (١)

..... (٢)

..... (٣)

٩- خودا به ليني چي دا به به شعوع ٺه گهر ٺم سي شته ته واو بكات؟ (نيس ٨:١)

..... (١)

..... (٢)

..... (٣)

١٠- داود چ به ليني كي دا به سوليمان ٺه گهر هاتوو گو يرايه لي هه موو فهرز و حوكمه كاني

شه ريعه تي خودا بيت؟ (١هه وال ٢١:٣١، ٣٠:٣٢)

.....

١١- خودا چي بو عوزه يا كرد له و روظانه ي داواي له خودا وهند ده كرد؟ (٢هه وال ٥:٢٦)

.....

١٢- كاتي حه زقيا داواي له خودا وهند كردو به هه موو دل خزمه تي ده كرد چي پرويدا بو ٺو؟

(٢هه وال ٢١:٣١، ٣٠:٣٢)

.....

ب- كات و مهرجه كاني سهر كه وتن

١٣- ٺو كه سه كي به كه خودا ده رباره ي ده لي "له هه موو ٺه وه ي ده يكات سهر كه وتوو ده بيت؟

(زه ٢:١)

أ- سي شت بنوسه كه پيويسته ٺم كه سه نه يكات. (زه ١:١)

..... (١)

..... (٢)

..... (٣)

ب- دوو شت بنوسه که پیویسته نهو کهسه بیکات. (زه ۲:۱)

.....(۱)

..... (۲)

۱۴- نهو دوو ریگایه کامهیه که خودا وتی: ئیسرائیل خودای پی تالان دهکن؟ (مهلا ۸:۳)

.....

۱۵- گهلی ئیسرائیل له نهنجامی نهوهی خودایان دزی چیان بهسه رها ت؟ (مهلا ۹:۳)

.....

۱۶- خودا وتی به ئیسرائیل چوتی بئه زموو بیئن (تاقی بکه نهوه)؟ (مهلا ۱۰:۳)

.....

۱۷- نهی له وکاته دا خودا به لئینی دا چیان له گهل بکات؟ (مهلا ۱۰:۳)

.....

۱۸- نهو دوو شته کامانهن که مهسیح داوا له باوهرداران دهکات پیش هموو شتیگ داوا

بکن؟ (مهت ۲۳:۶)

.....(۱)

..... (۲)

۱۹- نهنجامی نهو به لئینهی مهسیح دهیدات و نهوهی دواي نه م به لئینهش دیت چییه؟ (مهت

۲۳:۶)

.....

۲۰- نهو پیوانهی که پیمان دهدریت له کاتی بهخشین دا کامهیه؟ (لقو ۲۸:۶)

.....

۲۱- پؤلس رایگه یاند بهچ پیوهریک باوهرداران بهخشین دابنن بو خودا؟ (اکور ۲:۱۶)

.....

۲۲- بو چی مهسیح بووه ههژار؟ (اکور ۲:۸)

.....

۲۳- نهو کهسه کییه که خودا خوشی دهوی؟ (اکور ۷:۹)

.....

۲۴- ئەگەر ویستمان دروینهی زۆر (بەبەرەکەت) بکەین، پێویستە یەكەمجار چی بکەین؟
(کۆر ۶:۹)

۲۵- ئەگەر نیعمەتی خودا بوو توو زیادتی کرد، ئەو دوو ئەنجامە کامە یە کە نوای ئەمە بوو دەبی؟
(کۆر ۸:۹)

.....(۱)

.....(۲)

۲۶- خوداوەند چاکە و خێرو بیتری خووی لەسەرکی نا بری؟ (زە ۱۱:۸۴)

.....

۲۷- کێن ئەوانە ی پێویستیان بە هیچ نابی؟ (زە ۱۰:۳۴)

.....

۲۸- خوداوەند بە چی دلخۆش دەبی؟ (زە ۲۷:۳۵)

.....

نایەتی لەبەر کراو لیترە بنوسە

نایەتی لەبەرکردن: (مەت ۶: ۲۳)

.....
.....
.....

ئەم لاپەرە یە ئاوامە کە، تا هەموو وەلامەکانی ئەم وانە یە تەواودەبن

پلانی خودا بو سه‌رکه‌وتن

پله‌و وه‌لامه راسته‌کان.

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسبیار
۱		۱- ده‌یه‌کی هه‌موو شتیک
۱		۲- خوداوه‌ند ئیبراهیمی له هه‌موو شتیک پیروژ کرد
۱		۳- (۱) له‌گه‌لی دا بیئت
۲		(۲) له‌و پیگه‌یه‌ی که پیایدا ده‌رویشت ده‌بیپاراست
۱		(۳) خوڤاک بو‌ خواردن و به‌رگیشی بو‌ له‌به‌ر کردن ده‌دایی
۱		۴- ده‌یه‌ک له هه‌موو نه‌وه‌ی خودا ده‌یه‌خشیئت
۱		۵- خودا نیعمه‌تی باراند به‌سه‌ر یاقوب
۱		۶- پیاوئیکی سه‌رکه‌وتوو بوو
		۷- چونکه خوداوه‌ند له‌گه‌لی بوو، وه هه‌ر چی‌یه‌کی بکرایه خوداوه‌ند سه‌رکه‌وتوو
۲		ده‌کرد
۱		۸- (۱) له‌ده‌می جیانه‌بیته‌وه
۱		(۲) شه‌وو پوژ لیی وورده‌بیته‌وه
۱		(۳) هه‌موو نه‌وه‌ی تیایدا نووسراوه بیپاریزی
۲		۹- پیگاکه‌ی سه‌رده‌که‌وی و دلخوش ده‌بی
۱		۱۰- نه‌وکاته دلخوش ده‌بی
۱		۱۱- خودا سه‌ریخست
۱		۱۲- له هه‌موو کاره‌کانی سه‌رکه‌وتوو بوو
۱		۱۳- (أ) (۱) به‌پیی پاوئیزی به‌دکاران ناروات
۱		(۲) له پیگه‌ی خراپه‌کاران ناوه‌ستیت
۱		(۳) له کوپی گالته‌جاران دانانیشی
۱		(ب) (۱) ئاره‌زووی نه‌و له فیژکردنه‌کانی خوداوه‌نده
۱		(۲) شه‌وو پوژ لیی وورد ده‌بیته‌وه
۱		۱۴- (۱) له ده‌یه‌ک
۱		(۲) له پیشکه‌شکراو

- ۱ ۱۵- هموو گەل نەفرەتیان لیکرا
- ۱ ۱۶- بەو هی که به هموو (دەیهک) هوه بین بو گەنجینه
- ۱ ۱۷- دەرگای ئاسمانەکان دەکاتەوه و بەرەگەتیان بەسەر دا دەبارینی تا شوین
- ۲ نەمیئی پر نەبی
- ۱ ۱۸- (۱) پادشاهیەتی خودا
- ۲ (۲) راست و دروستی خودا
- ۱ ۱۹- هموو ئەو شتە ماددیانیە پیوستیان پییەتی بویان زیاد دەبیئت
- ۱ ۲۰- بەهەمان ئەو پیوانە پیی دەپیوین بو مان دەپیونەوه
- ۱ ۲۱- بەگۆزەرە هی ئەو هی خودا بو ی داناو
- ۱ ۲۲- تا ئیمە بە هەژاری ئەو دەولە مەندیین
- ۱ ۲۳- ئەو هی بە دلشادی یه وه دەبەخشیت
- ۱ ۲۴- پیوستە بە زیاد هوه بچینین
- ۱ ۲۵- (۱) هموو ئەو شتانیە هەمانە بەشمان دەکات
- ۱ (۲) هموو کرداریکی باشیش زیاد دەکات
- ۱ ۲۶- ئەوانە هی ریگایان تەواوه
- ۱ ۲۷- ئەوانە هی داوای خودا وەند دەکەن
- ۱ ۲۷- خوشحالی خزمەتکارە کە ی

بو لەبەر کردنی ئایەتە کە بە نوسین بە پەرتوکی پیروژدا بچۆرەوه.

- ۴ " ئەگەر وشەکان تەواو بوون ۴ پلە بدە بە هەر ئایەتیک ، ،
 لەبری هەر هەڵە یەگیش پلە یەک رەش دەکریتەوه جا ئەگەر هەڵە کان لە ۳ زیاتر بوون ،
 ئەوا هیچ پلە یەک نادریت .

پلانی خودا بو سه‌رکه‌وتن

هه‌ندی تییینی ده‌رباره‌ی وه‌لامه‌ راسته‌کان.

(ئو ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه‌ راسته‌کانی لاپه‌ره‌ پیشوون)

۱- ۵ دیقته‌ بده‌ به‌خشینی ده‌یه‌ک له‌سه‌ره‌تاوه‌ به‌شهریعتی موسا ده‌ستی پیی نه‌کردوه‌، یه‌که‌م که‌س هه‌روه‌ک له‌ په‌رتوکی پیروژدا هاتوو و ده‌یه‌کی داوه‌ ئیبراهیم بووه‌ له‌ نامه‌ی رۆماش ۴: ۱۱ و ۱۲ ئیبراهیم به‌ باوکی هه‌موو باوه‌پداران ناوده‌بریته‌ هه‌روه‌ها هه‌موو ئه‌وانه‌ی به‌دوای هه‌نگاوه‌کانی باوه‌پری ئیبراهیمی باوکمان دا ده‌پۆن.

ئو باوه‌پدارانه‌ی ئه‌مروۆ ده‌یه‌کی خوین ده‌ده‌نه‌ خودا، له‌ راستی دا ئه‌وانه‌ن "که‌ به‌ دوای هه‌نگاوه‌کانی باوه‌پری ئیبراهیم دا ده‌پۆن" دیسان سه‌رنج بده‌ ئه‌و کاهینه‌ی که‌ ئیبراهیم ده‌یه‌کی پیددا (مه‌لکی سادق) هه‌وه‌ له‌ (عیب ۵، ۶، ۷) دا ده‌بینین که‌ مه‌سیح سه‌روک کاهینه‌ مه‌زنه‌که‌یه‌ له‌ پله‌ی مه‌لکی سادق، به‌م شیوازه‌ش تا ئیستا ده‌یه‌کی گه‌ له‌ باوه‌پداره‌که‌ی قبول ده‌کات.

هه‌ر یه‌ک له‌ ئیبراهیم و یاقوبیش له‌ ئه‌نجامی به‌خشینی ده‌یه‌کیان به‌ره‌که‌تی مادی خودایان ئه‌زمووناندوو. له‌ (په‌ی ۲۲: ۱۰) یاقوب ده‌لی: "چونکه‌ به‌ خوّم و گوچانه‌که‌مه‌وه‌ له‌م رووباری ئوردنه‌ په‌ریمه‌وه‌ ئیستاش بوومه‌ به‌ دوو له‌شکر". کاتی یاقوب هه‌لسا به‌ پیشکه‌شکردنی ده‌یه‌که‌که‌ی جگه‌ له‌ گوچانه‌که‌ی هه‌چ شتیکی تری پی نه‌بوو، به‌لام دوای بیست ساڵ بووه‌ سه‌ر کردیه‌کی سه‌رکه‌وتووی خیلکی گوره‌ و له‌بن نه‌هاتوو.

۶ و ۷- بارودوڤه‌ ده‌ره‌کی یه‌کان (زه‌مینیه‌کان) ناتوانن ریگه‌ له‌ خودا بگرن له‌ به‌جی هینانی واده‌کانی خوئی. ته‌نانه‌ت له‌ ناو به‌ندیخانه‌ش دا یوسف سه‌رکه‌وت و زیاتریش له‌وه‌ بووه‌ سه‌روکی وه‌زیرانی میسر. سه‌رکه‌وتنی یوسفیش ده‌ره‌نجامی سیفه‌ته‌چاکه‌کانی و په‌یوه‌ندی ئه‌و بوو به‌ خودا.

۸ و ۹- یه‌شوع بانگرا بو ئه‌وه‌ی رابه‌رایه‌تی گه‌لی خودا بکات بوخاکی به‌لین پیدراو. ئه‌مروۆش باوه‌پداران بانگ ده‌کرین بو چوو نه‌ ناو خاکی به‌لین پیدراو. مه‌رجی سه‌رکه‌وتنیش بو ئه‌وکات و ته‌نانه‌ت ئیستاش هه‌ر یه‌که‌. باش دیقته‌ بده‌ره‌ بایه‌خی ووردبوونه‌وه‌ له‌ "پیشبینی دروست". وه‌لامی پرساری ۱۲ (ب) (۲) به‌راورد بکه‌.

۱۰ و ۱۲- خودا هه‌موو پادشایانی یه‌هودای له‌ داوده‌وه‌ تا راپیچکردن به‌ره‌و بابل- سه‌رخست هه‌روه‌ها ئه‌وانه‌ش که‌ گوپرایه‌لی شهریعت و سه‌ر راست بوون له‌ خزمه‌تکردنی په‌رستگادا.

۱۲- بنۆره‌ که‌ (زه‌ ۱: ۱-۳) وه‌سفی که‌ سایه‌تیکی میژوویی دیاریکراو ناکات، به‌لکو به‌ شیوه‌یه‌کی گشتی هه‌موو ئه‌و باوه‌پدارانه‌ ده‌گریته‌وه‌ که‌ مه‌رجه‌ دانراوه‌کان ته‌واو ده‌کن.

۱۴ و ۱۵- ده کړی به هوئی ناده ستپاکی گڼل له پیشکښ کردنی دهیک بوّ خودا نه فره تی گشتی بیته کایه وه. ئەم بنه مایهش تا ئەمرو ههروایه.

۱۶ و ۲۱- تاکه بناخه بوّ ئەو بیتاوانبوونه ی لای خودا قبول کراوه "باوه ره" " هر شتیك له باوه ره وه نه بیت گونا هیه " (رۆ ۱۴: ۲۳) به راورد بکه له گه ل (عیب ۱۱: ۶). ئەم بنه مایهش به سه مامه له ی پاره و سه رجهم بواره کانی تری ژیانمان ده چه سپیت.

۲۲- به گویره ی په رتوکی پیروژ، هه ژاری نه فره ته (وت ۲۸: ۱۵-۶۸) یش لیستیکی هه موو ئەو نه فره تانه مان پیشکښ ده کات که له ئەنجامی شکاندن ی شه ریه تی خودا دیته کایه وه، هه روه ها له نایه تی ۴۸ ی هه مان به شیشدا ده لی (ده بیته کۆیله ی دوژمنه کانت که خودا وه ند بوّ سه رتوی ده نیریت له برسیه تی و توینیه تی و نه داری هه موو شتیك ئەو یش نیری ئاسن ده خاته سه ر ملت تا له ناو ده چیت)

ئهمهش هه ژاریه کی ره هایه و مه سیحش له سه ر خاچ هه موو ئەو نه فره تانه ی هه لگرت (غه ۱۲، ۱۴، ۱۶، ئەو برسی و تینوو روت و پیوستداری هه موو شتیك بوو به لام به رگه ی هه موو ئەمانه ی گرت تا باوه رداران له به رانه ری ئەمه دا پری و هاوکاری خودا له هه موو شتیك به ده بست بهینن (فی ۱۹: ۴).

۲۳- " دلخوش " واته " دلشاد "

۲۴- پیوسته باوه ردارانیش به هه مان ئەو شیوازه ی که کشتیار به هه ول دان و کوششه وه توو ده کات بوّ به روویوومی زۆر، ئەوانیش له و شوینه ی که پیشبینی ده کن چاکترین به روویوومی پاشایه تیه تی خودای لی بیته به ره م. کار بکن

۲۵- سه رکه وتن خواستی خودایه بوّ که لیک ی باوه ردار و گوپرایه ل.

دووه‌م هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح

پیشه‌کی:

کاتی بوّ یه‌که‌مجار به‌نزیکه‌ی ۱۹۰۰ سالّ پیّش ئیستا عیسی‌ای مه‌سیح هات بوّ سه‌ر زه‌وی، ئەم هاتنه‌ی هاتنه‌ دی هه‌موو پیشبینی‌یه‌کانی په‌رتوکی پیروژ بوو به‌هه‌موو وورده‌کاربییه‌که‌وه‌ که‌ په‌یوه‌ست بوو به‌م پروداوه، وه‌کاتی ئەم زه‌وییه‌شی به‌جی هیشته‌ به‌ئینی دا به‌قوتابیه‌کانی که‌ جاریکی تر ده‌که‌رپته‌وه‌ بوّ زه‌وی. سه‌ره‌پای ئەو به‌ئینانه‌ی که‌ مه‌سیح خوئی دای، پیشبینی زۆری تریش له‌ په‌رتوکی پیروژدا له‌ باره‌ی دووباره‌ که‌رانه‌وه‌ی عیسی‌ای مه‌سیح هه‌یه، واته‌ زیاتر له‌و پیشبینی‌یانه‌ی که‌ له‌ باره‌ی هاتنی یه‌که‌می بوون. له‌گه‌ل ئەوه‌ی که‌ پیشبینی‌یه‌کانی له‌ باره‌ی هاتنی هه‌ر هه‌مووی ریک وپاست به‌ ووشه‌ هاته‌ دی ئاساییشه‌ باوه‌ر بکه‌ین که‌ پیشبینی‌یه‌کانی له‌ باره‌ی که‌رانه‌وه‌شی به‌ هه‌مان رینگه‌ و شیواز ده‌بیته‌. به‌شه‌ کتیبی‌یه‌کانی ئەم وانیه‌ش واده‌ روون و ئاشکراکانی که‌رانه‌وه‌ی مه‌سیح له‌ خو ده‌گری. هه‌روه‌ها پیمان راده‌که‌یه‌نی که‌ باوه‌رداران له‌م کاته‌دا چییان به‌سه‌ر دیت و چۆن پیویسته‌ له‌ ئیستاوه‌ له‌ ئاماده‌ باشی دا بن.

نایه‌تی له‌به‌رکردن: (لۆ ۲۱:۲۶)

تکایه‌ له‌ کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک دابنی □

(هه‌موو رۆژیک بیا چورونه‌وه‌یه‌ک بکه‌ به‌ نایه‌تی وانیه‌ی پیشوو)

۱- به‌ئینه‌کان له‌ باره‌ی هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح.

۱- بوّ چ مه‌به‌ستیک مه‌سیح به‌ قوتابیه‌کانی وت که‌ به‌جیان ده‌هیلّی؟ (لۆ ۲:۱۴)

.....

۲- کاتی مه‌سیح قوتابیه‌کانی جی هیشته‌ ئەو به‌ئینه‌ چی بوو که‌ پئی دان؟ (یۆ ۳:۱۴)

.....

۳- ئەو به‌ئینه‌ چی بوو که‌ هه‌ر دوو فریشته‌که‌ دایان کاتی مه‌سیح به‌رزبووه‌وه‌ به‌ره‌و ئاسمان؟

(کردار ۱:۱۱)

.....

۴- ئەم هیوايه‌ پیروژه‌ی که‌ باوه‌رداره‌ راسته‌قینه‌کان چاوه‌رپئی ده‌که‌ن کامه‌یه‌؟ (تی ۱۳:۲)

.....

۵- ئەم سى دەنگە كامەيە كە لە كاتى ھاتنە خوارەوھى مەسىح لە ئاسمان دەبيستى؟
(اتەسا ۱۶:۴)

.....(۱).....(۲).....(۳).....

ب- ئەوھى بەسەر باوەرداران دا دىت.

۶- ئايا كاتى مەسىح دىت ھەموو باوەرداران مردوون؟ (اکۆر ۵۱:۱۵)

.....

۷- ئەو باوەردارانەى لەو كاتەدا مردوون چىيان لى دىت؟ (اتەسا ۱۶:۴)

.....

۸- دووشت بنووسە لە كاتىكدا ھەموو باوەرداران مردووين يان نە .

.....(۱).....(اکۆر ۵۱:۱۵).....

.....(۲).....(اتەسا ۱۷:۴).....

۹- ئايا ئەم باوەردارانە جارىكى تر لە خوداوەند جيا دەبنەوھ؟ (اتەسا ۱۷:۴)

.....

۱۰- كاتى ئىمە بە راستى خوداوەند دەبينن ئەو گۆرانە كامەيە كە تيامان پوودەدات؟

(ايۆ ۲:۳)

.....

۱۱- لە ئەنجامى ئەو گۆرانە، لەوكاتەدا دوخی لەشى باوەردار چۆن دەبى؟ (فى ۲۱:۳)

.....

۱۲- ئەو دوو وشەيەى كە پۆلس بەكاريدىنى لە وەسف كردنى لەشى باوەردار دواى ھەستانەوھ

— كامانەن؟ (اکۆر ۵۳:۱۵)

..... (۱)..... (۲).....

۱۳- پەرتوكى پيروژ چۆن وەسفى ئەو (خوان) ە دەكات كە ئەوكات باوەردار پىي بلشاد دەبى؟

(بين ۹:۱۹)

.....

ج- پښتو باورداران چوں ناماده بن .

۱۴- بووکى بهرخه که پيش نانخواردنى زاوا چى دهکات؟ (بين ۷:۱۹)

.....

۱۵- نهو بهرگه ي بووکه که له بهريه تي چ جوړيکه؟ (بين ۸:۱۹)

.....

۱۶- که تانى پاک نامازيه بو چى؟ (بين ۸:۱۹)

.....

۱۷- کام له ده کهچ داناکه چوونه ناو هوڼى شايى؟ (مهت ۱۰:۲۵)

.....

۱۸- نهگر مرؤفيک هيواى بينينى خداوند بى له کاتى هاتنى، چوں خوڼ بو نه مه ناماده دهکات؟ (يو ۳:۳)

.....

۱۹- خداوند دووياره بو پرگار کردنى کى دهرده که وي؟ (عيب ۲۸:۹)

.....

۲۰- نهو دوو شته کامانهن که پښتو له سهرمان ره چاوييانبکه ين نهگر ويستان خداوند بيبين؟ (عيب ۱۴:۱۲)

.....

۲۱- سى شت بنووسه له بارودوخى هموو باوره داران له کاتى که پانه وهى مسيح (۲ پهت ۱۴:۳)

.....(۱)

.....(۲)

.....(۳)

۲۲- نهو دهسته وازانه ي که مسيح به کاريده هيڼى بو نه وهى پرونى بکاته وه که چوں هاتنه وهى له ناکاو دهبيت - چى به؟ (بين ۲:۳، ۱۵:۱۶)

.....

۲۳- کى کات و سات و هاتنه وهى مسيح ده زانى؟ (مهر ۱۳:۱۳)

.....

٢٤- ئه شته كامهيه كه مهسيح هه موو باوه پداراني پي ناگادار كرده وه تا بيكه ن له كاتي
گه پانه وه ي؟ (مه ر١٣: ٣٥ - ٣٧)

.....

٢٥- مهسيح باوه پداراني به چي ناگادار كرده وه تا بيكه ن سه ره پاي شه ونخونبيان؟ (لو٢١: ٣٦)

.....

٢٦- ئه و سئ شته كامهيه كه مهسيح قوتابيه كاني لتي ناگادار كرده وه و رهنگه نه يه لئيت
ئاماده بن؟ (لو ٢١: ٣٤)

.....(١)

.....(٢)

.....(٣)

ئايه تي له بهر كردن: لو٢١: ٣٦

ئايه تي له بهر كراو ليّره بنوسه

.....

.....

ئهم لاپه ره يه ئاوامه كه، تا هه موو وه لامه كاني ئهم وان هيه ته واوده بن

دووه‌م هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح

پله‌و وه‌لامه‌ دروسته‌کان

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسپیار
۱	۱- تا بروت و شوینیان بوّ ناماده بکات	
۲	۲- دیم و له‌گه‌لّ خوّم ده‌تانبه‌م	
۲	۳- نه‌و مه‌سیحه‌ی که له نیوانتان به‌رزبووه‌وه بوّ ناسمان پوژی دیت	
۲	به‌هه‌مان شیوه ده‌گه‌رپته‌وه لاتان	
۲	۴- ده‌رکه‌وتنی شکوی خودای مه‌زن و عیسای مه‌سیحی پزگارکه‌رمان	
۱	۵- (۱) ده‌نگی هوتاف	
۱	(۲) ده‌نگی سه‌روکی فریشته‌کان	
۱	(۳) ده‌نگی که‌په‌نای خودا.	
۱	۶- نه‌خیر	
۱	۷- هه‌لده‌ستنه‌وه (له نیو مردوان)	
۱	۸- (۱) هه‌موویان ده‌گوپین	
۲	(۲) هه‌موویان له هه‌وردا ده‌رفینرین بوّ گه‌یشتن به خوداوه‌ند له بوّ شایی ناسمان	
۱	۹- هه‌رگیز	
۱	۱۰- وه‌ک نه‌ومان لی دیت	
۱	۱۱- وه‌ک جه‌سته‌ی شکو‌دار کراوی مه‌سیح	
۱	۱۲- (۱) گه‌نده‌لّ نه‌بوون	
۱	(۲) نه‌مری	
۱	۱۳- نانخواردنی زاوا (به‌رخه‌که - مه‌سیح)	
۱	۱۴- خوئی سازداوه	
۱	۱۵- کراسیکی که تانی پاکی گرانبه‌ها	
۱	۱۶- راست و دروستیبه‌کانی خوشک و برا پیروژه‌کانه	
۱	۱۷- نه‌وانه‌ی ناماده بوون.	
۲	۱۸- خوئی پاک ده‌کاته‌وه هه‌روه‌ک چوّن (مه‌سیح) پاک بوو.	
۱	۱۹- نه‌وانه‌ی که چاوه‌پیی ده‌که‌ن.	

- ۱ -۲۰ (۱) ژيان به ناشتی له گهڼ هه مووان
- ۱ (۲) پاك و پيروزی
- ۱ -۲۱ (۱) بی خلت
- ۱ (۲) بی که م و کوری
- ۱ (۳) به ناشتی
- ۱ -۲۲ وهك دز.
- ۱ -۲۳ تهنه خودای باوك
- ۱ -۲۴ شهواره بگرین.
- ۱ -۲۵ بهرده وام نویژ بکهین
- ۱ -۲۶ (۱) پابووردن
- ۱ (۲) سه رخوشی
- ۱ (۳) خه می ژيان.

بۆ له بهر کردنی نایه ته که به نوسین به پهرتوکی پیروژدا بجوره وه.

۴ " نه گهر وشه کانت ته و او بوون ۴ پله بده به ههر نایه تیک
له بری ههر هه له یه کیش پله یه ک رهش ده کرتیه وه جا نه گهر هه له کان له ۳ زیاتر بوون،
نه وای هه یه پله یه ک نادریت.

۴۴

کو

%۸۰=۳۵

%۷۰=۳۱

%۵۰=۲۲

دووهم هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح

چهند تیبینی‌یه‌ک دهرباره‌ی وه‌لامه راسته‌کان

(ئو ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه راسته‌کانی لاپه‌ره پیتشون)

۱- ه "هموو وشه‌یه‌ک به قسه‌ی شایه‌تی دوو یاخود بسی شایه‌ت ده‌بیت" (مه‌ت ۱۶:۱۸) هتد. به‌لام سه‌باره‌ت به‌گه‌رانه‌وه‌ی مه‌سیح سی شایه‌ت هه‌یه:

(۱) مه‌سیح خو‌ی (یۆ ۳:۱۴) (۲) فریشته‌کان (کردار ۱۱:۱) (۳) پۆلسی نی‌رراو (اته‌س‌ا: ۱۶) سه‌یری ئه‌م پیداکرتنه‌ بکه‌ که مه‌سیح خو‌ی سه‌باره‌ت به هاتنه‌وه‌ی نیشانی ده‌دات: "ئو عیسا‌یه‌ی -----" "چونکه خوداوهند خو‌ی -----" ئیدی به‌م شیوه‌یه هیوای پیروژ به‌رزترین نامانجی هه‌موو ژیانی باوه‌رداره.

۵- (۱) "بانگه‌واز" ه‌که له خوداوهند خو‌ی ده‌بیت، چونکه به‌ته‌نها ده‌نگی ئو ده‌سه‌لاتی بانگکردنی مردووانی هه‌یه سه‌یری (یۆ ۵:۲۸ و ۲۹) بکه (۲) سه‌روکی فریشته‌کانیش که ره‌نگه جو‌بیریل بیت ئه‌رکه تاییه‌تییه‌که‌ی راگه‌یاندنی کاری ده‌ستی خودای سه‌رسوره‌ینه‌ره له ناو کاروباری مروّف. (سه‌یری لو ۱: ۱۹ و ۲۶) بکه

(۳) که‌پرهناش بو بانگکردنی گه‌لی خودا به‌یه‌که‌وه به‌کاردیت (ژم ۱: ۲ و ۳)

۶- وشه‌ی "ده‌نوئ" واته "ده‌مرئ" (کردار ۷: ۶) به‌راورد بکه له‌گه‌ل (اکۆر ۱۱: ۳) ئه‌م وشه‌یه‌ش به شیوه‌یه‌کی تاییه‌ت سه‌باره‌ت به‌ مردنی باوه‌رداران به‌کاردیت، چونکه به‌ په‌روشه‌وه چاوه‌رپی له‌ خه‌وه‌ستانن جاریکی تر له‌ به‌ره‌به‌یانی زیندوو‌بوونه‌وه.

۶- ۸ سیستمی رووداوه‌کانیش به‌م شیوه‌یه پروونکراوه‌ته‌وه:

(۱) باوه‌رداره مردووه‌کان به‌له‌شی نوئ و شکو‌دارییه‌وه هه‌لده‌ستنه‌وه.

(۲) باوه‌رداره زیندوو‌ه‌کانیش ده‌ستبه‌جئ له‌شیان ده‌گو‌رئ بو له‌شی شکومه‌ندی.

(۳) هه‌موو باوه‌رداران به‌یه‌که‌وه ده‌رفینرئین به‌ره‌و پرووی خوداوهند له هه‌وردا تا له ئاسمان به خوداوهند بگن که دئته خواره‌وه.

۱۰- ۱۲ له‌شی شکو‌دار کراوی باوه‌ردار وه‌ک له‌شی شکو‌داری مه‌سیح ده‌بیت.

۱۲- مه‌ت ۸: ۱۱، ۲۶: ۲۹ به‌راورد بکه.

۱۴- ۲۱ و ۲۴ و ۲۵- په‌رتوکی پیروژ ئاشکرا ئه‌وه راده‌گه‌یه‌نی که بو ئه‌وه‌ی باوه‌رداران له ناماده باشی دابن له کاتی گه‌رانه‌وه‌ی مه‌سیح پیویسته به‌ کو‌ششه‌وه خو‌یان ناماده بکه‌ن، له (بین ۸: ۱۹) دا ریک و ره‌وان ده‌لئ "پاست و دروستیه‌کان یاخود کرده‌وه پاستی و دروستی‌یه‌کانی خوشک و برا پیروژه‌کان" ئه‌مه ژیانی به‌ کرداری باوه‌ردارییه له پاست و دروستی

مسیح که به باوهر وهرده گبریت. (فی ۱۲:۲ و ۱۳) به راورد بکه " کاربکن چونکه خودا خوئی له
تیوه کارده کات

جا داوا سهره کی یه کانی وشه ی خودا له م بواره دا ده کری له مانه ی خواره وه دا کورت بگرینه وه:

(۱) پاکبونه وه (بی پیسی) (ایو ۲:۳، ۲ پته ۱۴:۳).

(۲) پاک و پیروزی (عیب ۱۲:۱۴).

(۳) ناشتبونه وه (په یوه ندی راست له گال خه لک) (عیب ۱۲:۱۴، ۲ پته ۱۴:۳)

(۴) بی که م و کوری (ده ستپاکی له هموو ئه رکه کان) (۲ پته ۱۴:۳).

(۵) بینینی داهاتوو (عیب ۲۸:۹).

(۶) شه و نخوونی (مه ر ۱۳:۳۷).

(۷) نویژکردن (لو ۲۱:۳۶).

۲۲- خودا وه ند وه ک (دن) دیت، به لام ئه و ئه وانه ده بات که پیشوازییان لیکردوو وه واته "
ئه وانه ی له هاتنه وه ی مسیح هی ئه ون" (اکوړ ۱۵:۲۳).

۲۳- کاتی ئه م واده و ساته دیت باوک به کوری راده گه یه نی له م کاته شدا هموو ئاسمان
ده که ویتته جووله بو کارکردن

۲۶- (۲) (لو ۱۷:۲۷ و ۲۸) به راورد بکه، ئه و شتانه ی که لییره دا باسکراوه خو له خویاندا هه له
نین، به لکو هه له و گونا هه له تیوه گلانی ئه م شتانه دا هه یه.

نیشانه‌کانی هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح

پیشه‌کی:

په‌رتوکی پیروژ کۆمه‌لیک شتی تایبه‌تمان پی راده‌گه‌یه‌نی که له پیش هاتنه‌وه‌ی دووه‌می مه‌سیح رووده‌ده‌ن له‌م جیهانه. له پال ئه‌م نیشانانه‌شه‌وه ئه‌و ناگادارمان ده‌کاته‌وه که به خیرایی دیت. له‌م وانه‌یه‌شدا ده‌رباره‌ی هه‌ندی نیشانه‌ی گرنگ ده‌دووین که ده‌بنه دوو کۆمه‌له:

أ- نیشانه‌کان له جیهانی روحی دا   ب- نیشانه‌کان له جیهان به‌گشتی

له ژیر هر کۆمه‌له‌یه‌کیشدا ئه‌و شایه‌د یاخود ئایه‌ته‌کتیبیانه هه‌ن که باسی ئه‌م نیشانانه ده‌که‌ن، ئه‌وه‌ی له تۆش داوا ده‌کری له‌م وانه‌یه‌ ئه‌وه‌یه که تۆ ئه‌مانه‌ی خواره‌وه جی به جی بکه‌یت:-

- (۱) نیشانه‌کانی سه‌ر به‌کۆمه‌له‌ی (أ) بخوینه‌وه.
- (۲) به‌شه‌کانی کتیبی پیروژ که ئایه‌ته‌کانی ژیر کۆمه‌له‌ی (أ)ی تایه‌ بخوینه‌وه.
- (۳) له ژیر هر نیشانه‌یه‌ک ئه‌و ئایه‌ته‌کتیبی‌یه له‌سه‌ر هیله‌ خالداره‌که (.....) بنوسه که باس له‌م نیشانه‌یه‌ ده‌کات.
- (۴) هه‌مان جی به‌جی‌کاری له‌گه‌ل کۆمه‌له‌ی (ب)ش دووباره بکه‌وه.
- (۵) له کۆتایی هر نیشانه‌یه‌کدا چوار گوشه‌یه‌ک □ هه‌یه، کاتی له هه‌ولی ته‌واو کردنی وانه‌که دایت جاریکی تر نیشانه‌کان بخوینه‌وه و هیمایه‌ک له ناو چوار گوشه‌کان دابنی ئه‌گه‌ر هه‌ستت کرد که ئه‌م نیشانه‌ دیاریکراوه وه‌ک ئه‌وه‌ی ئه‌مرۆ تۆ ده‌یبینی له جیهاندا دیته‌ دی. (تیبینی: بو هر نیشانه‌یه‌ک شایه‌دیکی کتیبی هه‌یه، که چی (مه‌ت ۹:۲۴) ریکده‌که‌وی له سه‌ر سی نیشانه‌ی جیاواز، بو‌یه پیویسته‌ دوا‌ی هر نیشانه‌یه‌ک که له‌گه‌لیدا ده‌گونجی ئه‌م شایه‌ته‌ بنوسری).

ئایه‌تی له‌به‌رکردن: (لۆ ۲۱: ۲۸)

تکایه له کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک دابنی □

" پۆژانه به ئایه‌ته‌کانی پیشوودا بچۆره‌وه "

أ- نیشانه‌کانی جیهانی پۆحی

۱- ته‌واو پۆحی پیروژ □

۲- مزگینى دانى به رفراوان و چالاكى نئردراويه تى

.....

۳- باوه پداران نازار دهكيشن و دهكوژدين و رقيان لى هه لده گيريت

.....

۴- پيغه مبهري دروژن زور دهبين

.....

۵- خه لكينكى زور له باوه پريان به مه سيح هه لده گه پينه وه

.....

۶- باوه پدارينكى زور به فيلى شه يتان گومرا دهبين

.....

۷- زور باوه پدار خوشه ويستيان نامينى

.....

شايه ته كانى كتىبى پيروژ كه تاييه ته به كومه له ي (أ)

مه ت ۱۲:۲۴

اتى ۱:۴

مه ت ۹:۲۴

كردار ۱۷:۲

مه ت ۱۱:۲۴

۲ ته سا ۳:۲

مه ت ۱۴:۲۴

ب- نيشانه كان له جيهان به گشتى:

۸- جهنگى جيهانى مه زن

.....

۹- زور بوونى گه شت و زانيارى

.....

۱۰- سه ره له دانى بزوتنه وه ي تاييه ت به گه لى خودا

.....

۱۱- ته‌واو بوونی سه‌رده‌می نه‌ته‌وه‌کان

۱۲- گالته جار زۆر ده‌بن و نکۆلی له وشه‌ی خودا و به‌ئینی هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح ده‌که‌ن

۱۳- خه‌لکی خه‌ریک ده‌بن به‌ چێژی مادی و لیپرسینه‌وه‌ی خودا له‌ یاد ده‌که‌ن

۱۴- دارمانیکی مه‌زن له‌ ئاسته‌ ئه‌ده‌بی و ئه‌خلاقیه‌کان که‌ به‌نده‌ بـ پوخساری ده‌ره‌وه‌ی
ئایینی

۱۵- زۆر بوونی گونا‌ه (واته‌ بی‌ شه‌ریعه‌ت)

۱۶- برسی‌یه‌تی و نه‌خووشی

۱۷- زۆر بوونی بوومه‌له‌رزهی تووندو چه‌ند جار پوودانی

۱۸- ته‌نگانه و سه‌ر سامی گه‌لان

۱۹- زۆر بوونی دژایه‌تیکردنی مه‌سیح

شایه‌ده کتیبیی به‌کان:

مه‌ت ۱۲:۲۴ ، لو ۲۴:۲۱

۱ یۆ ۱۸:۲ ، ۲ په‌ت ۳-۲: ۷

دا ۴:۱۲ ، مه‌ت ۷:۲۴

لو ۱۷: ۲۶-۳۰ ، زه ۱۶:۱۰۲

تی ۱:۳- ۵ ، لو ۲۵:۲۱

ئهم لاپه‌ره‌یه ئاوامه‌که، تا هه‌موو وه‌لامه‌کانی ئهم وانیه ته‌واوده‌بن

نیشانه‌کانی هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح

پله‌و وه‌لامه‌ راسته‌کان

پله‌کان	وه‌لامه‌کان	ژماره‌ی پرسپیار
۱		۱- کردار ۱۷:۲
۱		۲- مه‌ت ۱۴:۲۴
۱		۳- مه‌ت ۹:۲۴
۱		۴- مه‌ت ۱۱:۲۴
۱		۵- ۲ ته‌سا ۲:۲
۱		۶- اتی ۱:۴
۱		۷- مه‌ت ۱۲:۲۴
۱		۸- مه‌ت ۷:۲۴
۱		۹- دا ۴:۱۲
۱		۱۰- زه ۱۶:۱۰۲
۱		۱۱- لۆ ۲۴:۲۱
۱		۱۲- ۲ پت ۳: ۲-۷
۱		۱۳- لۆ ۱۷: ۲۶-۳۰
۱		۱۴- ۲ اتی ۳: ۱-۵
۱		۱۵- مه‌ت ۱۲:۲۴
۱		۱۶- مه‌ت ۷:۲۴
۱		۱۷- مه‌ت ۷:۲۴
۱		۱۸- لۆ ۲۵:۲۱
۱		۱۹- ایۆ ۱۸:۲

بۆ له‌بەرکردنی نایه‌ته‌که‌ به‌ نوسین به‌ پهرتوکی پیروژدا بچۆره‌وه.

۴

" نه‌گهر وشه‌کانت ته‌واو بوون ۴ پله‌ بده به‌ ههر نایه‌تیک

له‌بری ههر هه‌له‌به‌گیش پله‌یک ره‌ش ده‌کریته‌وه جا نه‌گهر هه‌له‌کان له ۳ زیاتر بوون،

نه‌وا هیچ پله‌یک نادریت.

۲۳

کۆ

%۸۰=۱۸

%۷۰=۱۶

%۵۰=۱۱

سى پرسيارى گرنكى كوتايى

* نۆزده نيشانهى هاتنه وهى مهسيح ههيه كه له م وانهيه دا ئاماژهى پيكراره له بهرانبهر
چنديان نيشانهت له ناو چوار گوشهكان داناوه؟

.....

* ئايا نه مه بو تو نه وه دهگه يه ني كه مهسيح خيرا دپت؟

.....

* نهگه ر وايه ئايا تو ئامادهى؟

.....

نیشانه‌کانی هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح

چهند تئیینی‌یه‌ک له باره‌ی وه‌لامه راسته‌کان

(ئه‌و ژمارانه‌ی لای راستن ژماره‌ی وه‌لامه راسته‌کانی لاپه‌ره پئشوون)

۱- ده‌سته‌واژه‌ی "هموو مرۆف" نیشاره‌ته بو هه‌موو ره‌گه‌زی مرۆفایه‌تی. زۆر جاریش به‌م مانایه لای پئغه‌مبه‌ران به‌کار هاتوو. سه‌یری ئیش ۴۰: ۵۰ و ۶، یه‌ر ۳۱: ۲۵، حه‌ز ۴: ۲۱ و هه‌بکه هه‌موو ره‌گه‌زی مرۆفایه‌تیش هه‌ست به‌ پڕانی کوتایی مه‌زنی پۆچی خودا ده‌که‌ن.

۲- به‌رفراوانی مزگیننی دان و نیراویه‌تی ده‌ره‌نجامی سروشتی پڕانی پۆچی خودایه. دیقته‌ت بده‌ره‌ راگه‌یاندنه تایبه‌تیه‌که‌ی دوا‌ی ئه‌م نیشانانه "ئینجا کوتایی دادیت"

۳- ژماره‌ی قوتابییه شه‌هیدکراوه‌کانی مه‌سیح له‌م سه‌ده‌یه به‌ زیاتر ده‌خه‌ملتیریت له‌ چاو سه‌ده‌کانی رابردوو، له‌ ولاته ئیلحادییه‌کان که‌ سی‌ یه‌کی دانیشتوانی هه‌موو جیهان پیکده‌هئین. باوه‌رداران به‌رده‌وام ده‌چه‌و سینتیرینه‌وه.

۴- ۶- ئه‌م سی‌ نیشانیه ئاماژه‌یه به‌ زیادبوونیک‌ی بی‌شوماری فشاری شه‌یتانی و فیلی شه‌یتانی که‌ مه‌به‌ستی‌یه‌تی باوه‌رداران هه‌لبخه‌له‌تین و دووریان بخاته‌وه له‌ دلسۆزی بو مه‌سیح له‌ کوتایی ئه‌م نه‌وه‌یه‌دا. په‌رتوکی پیروژیش ئاماژه به‌وه ده‌کات که‌ له‌ کوتاییدا ته‌نها دوو کۆمه‌له‌ی گرنگ له‌ مه‌سیحدا ده‌مئینه‌وه، ئه‌وه‌ی یه‌که‌میان به‌ "بووک" وه‌سف ده‌کریت که‌ به‌ دلسۆزی و سه‌ر راستی بو (زاوا) = (مه‌سیح)، ناسراوه ئه‌وه‌ی دیکه‌ش ژنه (داوین پیسه‌که‌*) یه‌ که‌ به‌ ناپاکی کردنی بو مه‌سیح ناسراوه. سه‌یری (بین ۱۷ و ۱۸ بکه).

۷- ئه‌م نیشانیه له‌ گه‌ل وینه‌ی (کلێسای لاودکیه) ده‌گونجی که‌ دوا حه‌وت کۆمه‌له‌ باوه‌رداره‌که‌یه له‌ بینین، گونا‌هه‌کشی "شه‌لتینی" بو واته‌هیشتا خۆی یه‌کلانه‌کردبووه‌وه (بین ۱۴-۲۲) ئه‌م هه‌لگه‌رانه‌وه‌ی باوه‌ردارانیش له‌ خۆشه‌ویستی ده‌بیته‌ هۆی زیاتر له‌ مانه: (۱) چه‌وسانه‌وه‌یه‌کی تال (۲) فرت و فیلی شه‌یتان (۳) چاوتی‌پیرین له‌ مادده.

۸- ئه‌م سه‌ده‌یه (مه‌به‌ستمان سه‌ده‌ی ۱۹) له‌ چاو هه‌موو سه‌ده‌کانی تر زیاتر جه‌نگی مه‌زنی به‌ خۆه‌ بینیه‌ به‌ تایبه‌تیش جه‌نگی جیهانی دووه‌م.

۹- سه‌یرکه‌ چۆن ئه‌م دوو هۆکاره‌ لوژیکیانه به‌یه‌که‌وه به‌ندن: زیادبوونی زانیاری (واته: زانست) زیادبوون له‌ گواستنه‌وه ئاسان ده‌کات. به‌ پیچه‌وانه‌ش زیادبوونی گواستنه‌وه به‌شداری ده‌کات له‌ زیادبوونی زانیاری.

۱۰ و ۱۱- سه‌ره‌لدانی بزوتنه‌وه‌کان له‌ پیزی گه‌لی خودا و ئه‌و جه‌نگانه‌ی په‌یوه‌ستن پئی. ئه‌مه‌ش یه‌کیکه‌ له‌و پوو‌داوه مه‌زنانه‌ی که‌ له‌ میژووی نویدا پوویداوه.

۱۲- سەدەى رابردوو چەندىن ھېرشى رېكخراوى بە خۆۋەبىنى دژى پەرتوكى پېرۆز بە شىۋەيەك
كە لە سەدەى پېشتر نمونەى نەبوو، لەگەل ئەوھشدا ووردىيەتى چەسپېنراوھ چونكە پېشېنى
لەسەر ئەم شتانه كرددوھ.

۱۲- ۱۵- ۱۸- ئەم نېشانانە لە رۆژنامەكانى ئەم سەردەمەى جېھان دەردەكەوى: لۆ ۱۷:۲۶ و
پەى ۶: ۵و ۱۲ و ۱۳ بەراورد بكة كە ھەرسى سېما بنەرەتى و خراپەكانى رۆژگارى نوح برىتى بوون
لە:-

(۱) بو چوونى خراپ

(۲) گەندەلى سېكىسى

(۳) توند و تىزى.

۱۶- برسېەتى و نەخۆشى شان بە شانى يەكتر دەرۆن زۆر جارېش ھۆكارەكەى جەنگ و شەرە.

۱۷- تۆماركراوھكانى سەدەى رابردوو ئاماژە بە زىادبوونى بوومە لەرزە دەكەن.

۱۹- كارى "رۆحى دژە مەسېح" دوو پرووى ھەيە:

(۱) داتاشىنى مەسېح لە دەسەلات و ئەو سەركەوتنەوھى لەلاى خوداوھ پىتى دراوھ.

(۲) دانانى كەسېكى تر لە شوپىنى ئەو، بەم شىۋەيەش دەبىنېن كە سى شتى سەرەكى و سىياسى

لەم سەردەمەدا ھەيە: فاشىزمى و نازى و كۆمۆنىستى كە ھەموويان دژى مەسېح. لەگەل

ئەوھشدا جېھان ھەر لەسەر رېچكەى "دژە مەسېح"ى كۆتايىيە كە لە ۲تەسا ۲: ۳- ۱۲ دا

باسكراوھ.

*داوېن پېسەكە: تەنھا ئاماژەنېيە بۆ ئەو كەسەى بە رېگەى ناشەرەى داوېن پېسى دەكات، بەلكو بئەرسىش

دەجېتە ناو ئەم چوارچىۋەيە

پیا چوونه‌وه

پیشه‌کی: مه‌به‌ست له‌م وانه‌ی دوایی دا چه‌سپاندنی هه‌موو ئه‌و راستی‌یه گرنگانه‌یه که له‌وانه‌کانی پیشوو فیڤی بوویت. پیا چوونه‌وه‌ش به‌شیکێ نبه‌رته‌ی هه‌موو فیڤرکردنیکێ سه‌راپاگیریه‌ جا نه‌گه‌ر ئاماده‌بی به‌ رۆحی به‌رده‌وامیه‌وه کار بکه‌ی له‌م وانه‌ی دوایی دا و هه‌نگاو به‌ هه‌نگاو به‌ پارێزیه‌وه پێنمایی‌یه‌کان ره‌چاو بکه‌یت – ئه‌وا زۆر له‌و سوودو به‌ره‌که‌تانه‌ی که له‌ وانه‌کانی پیشوو به‌ده‌ستت هه‌تاوه زیاد ده‌کات. هه‌روه‌ها خویشت بو‌ت ده‌رده‌که‌وی که به‌راستی چه‌ند فیڤر بوویت.

(پیا چوونه‌وه‌ی ئایه‌تی له‌به‌رکردن به‌ لاره‌ مه‌نی (پشتگوێ مه‌خه‌))

(ئایه‌تی له‌به‌رکردن‌ی کۆتایی یاق ۲۵:۱)

تکایه له‌ کاتی ئاماده‌کردنی کاغه‌زی له‌به‌رکردن نیشانه‌یه‌ک دابنێ □

(هه‌موو رۆژنیک پیا چوونه‌وه‌یه‌ک بکه‌ به‌ ئایه‌تی وانه‌ی پیشوو)

یه‌که‌م: زۆر به‌ ووردی هه‌ر هه‌موو وانه‌که‌ی پیشوو له‌گه‌ڵ وه‌لامه‌ راسته‌کانیان بخوینه‌وه.

ئایا ئیستا وه‌لامی راستی هه‌موو پرسیارنیک تیده‌گه‌یت و ده‌زانیت؟

دووهم: به‌ به‌شه‌کانی هه‌موو ئه‌و ئایه‌تانه‌ دا بچۆره‌وه که له‌به‌رت کردووه.

سێهه‌م: وه‌لامه‌کانی لستی أ و ب ی ئه‌مانه‌ی خواره‌وه بنوسه‌:—

لیستی أ: له‌م بو‌شایی‌یانه‌ی خواره‌وه چوار له‌و راستی‌یه‌ کتیبیانه‌ بنوسه که له‌م توێژینه‌وه‌یه دا

فیڤی بوویت، له‌ هه‌موو بو‌شایی‌یه‌کانیشدا ئایه‌تی به‌شه‌کانی په‌رتوک له‌ شوێنی (راستی) بنوسه.

..... راستی‌یه‌که‌م

.....

.....

.....

..... ئایه‌تی کتیبی‌ی

.....

.....

..... پاستی دووہ م

.....

.....

.....

..... نایہ تی کتیبی

.....

..... پاستی سیئہ م

.....

.....

.....

..... نایہ تی کتیبی

.....

.....

.....

..... پاستی چوارہ م

.....

.....

.....

..... نایہ تی کتیبی

.....

لستی ب: به شیوه‌ی یکی کورت و پوخت باس له و گوژانه گرنکه بکه که له ژیانندا پرویداوه له کاتی خویندنه‌وهت بو په‌رتوکی پیروژ. ئەم شته‌ش له‌م بو شایاییانه‌ی خواره‌وه بنوسه:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

تییینی: هیچ پله‌یه‌ک نادریت به‌م هه‌ردوو به‌شه‌ی (أ، ب)

نایه‌تی له‌به‌رکردنی کوتایی: یا ۲۵:۱ نایه‌تی له‌به‌رکراو لیتره بنوسه

.....

.....

.....

.....

پله‌ی نایه‌ته‌کانی له‌به‌رکردن (یا ۲۵:۱)

- ٤ - ئەگەر وشه‌کانت هه‌مووی ته‌واو بوون ٤ پله ده‌دری٤
- له‌بری هه‌ر هه‌له‌یه‌کیش پله‌یه‌ک ره‌ش ده‌کرتیه‌وه، جا ئەگەر هه‌له‌کان له ٣ زیاتر بوون، ئەوا هیچ پله‌یه‌ک نادری٤

- ٤ - کو٤ی پله‌کانی ئەم وانیه

پله كانى ئەم توپۇنەۋەيە

پله كانى خوت له باره ي ھەر وانەيك له م بوشايى يانەي خوارەۋە لەلای چەپ بنوسە ئىنجا ھەر ھەموويان كۆپكەرەۋە و دواتریش بەراوردیان بگە لەگەل ئاستەكانى: پەسند ، باش ، ناياب.

.....	۵۴	وانەي ژماره ۱
.....	۴۰	وانەي ژماره ۲
.....	۴۰	وانەي ژماره ۳
.....	۴۴	وانەي ژماره ۴
.....	۴۹	وانەي ژماره ۵
.....	۳۸	وانەي ژماره ۶
.....	۵۹	وانەي ژماره ۷
.....	۴۹	وانەي ژماره ۸
.....	۳۶	وانەي ژماره ۹
.....	۴۴	وانەي ژماره ۱۰
.....	۴۶	وانەي ژماره ۱۱
.....	۴۴	وانەي ژماره ۱۲
.....	۲۳	وانەي ژماره ۱۳
.....	۴	وانەي ژماره ۱۴

	۵۷۰	كۆ
	۲۸۵	پەسند %۵۰
	۳۹۹	باش %۷۰
	۴۵۶	ناياب %۸۰
	*	* * *

پىرۆز بايىت لىدەكەين بەبۆنەي كوتايى ھاتنت لەم توپۇنەۋەيەدا.

ئىستاش نوپۇز بگە تا خودا ئارەزوى توپۇنەۋەت پىبەخشى لەراستى يەكانى كىتپى پىرۆز، ئىمەش نوپۇز بۆ دەكەين و ھانت دەدەين بۆزىاتر توپۇنەۋەي رىك و پىك.

عيساي خوداۋەند پىرۆز بگات

پینکھاتہی نہم بہرتوکہ

نمبرہ

۱	..... دستپیکي نہم توئزینہومیہ	پیشہ کی :
۲	..... پیشہ کی وہرگیر بو زمانی عہدہ بی	
۳	..... چہند پیشہ کی یہک بوخوینہر	
۸	..... کلیلی ناوہ کورتکراوہکانی بہرتوکی پیروز (پہ یمانی کون)	
۹	..... کلیلی ناوہ کورتکراوہکانی بہرتوکی پیروز (پہ یمانی نوی)	
۱۰	..... پلانی خودا بو بزگار بوون	وانہی ژمارہ ۱ :
۱۸	..... پلانی خودا بو بزگار بوون (تہواوکہر)	وانہی ژمارہ ۲ :
۲۵	..... پلانی خودا بو چاکبوونہوی خودایی	وانہی ژمارہ ۳ :
۳۳	..... پلانی خودا بو چاکبوونہوی خودایی	وانہی ژمارہ ۴ :
۴۰	..... بہرتوکی پیروز : وشہی خودا	وانہی ژمارہ ۵ :
۴۷	..... رُوحی پیروز	وانہی ژمارہ ۶ :
۵۴	..... نہ نجامہکانی ہہ ٹکیشران لہ رُوحی پیروز	وانہی ژمارہ ۷ :
۶۲	..... نویژ و پەرستن	وانہی ژمارہ ۸ :
۶۹	..... لہ ناوہ ٹکیشران (کہی و چون و لہ بہر چی)	وانہی ژمارہ ۹ :
۷۶	..... شایہ تی دان و بزگار کردن	وانہی ژمارہ ۱۰ :
۸۳	..... پلانی خودا بو سہرکہ و تن	وانہی ژمارہ ۱۱ :
۹۱	..... دووہم ہاتنہوی مہسیح	وانہی ژمارہ ۱۲ :
۹۹	..... نیشانہکانی ہاتنہوی مہسیح	وانہی ژمارہ ۱۳ :
۱۰۶	..... پیچاچوونہوہ	وانہی ژمارہ ۱۴ :
۱۰۹	..... پلہکانی نہم توئزینہومیہ	

ليكولينه وهيهك له راستيه كانى كتيبى پيروژ

ناماده كردنى

ديرك برنيس

وهرگيرانى بو زمانى كوردى
شيخى كليسا: مجيد رشيد

له بلاوكراوه كانى

كليساى مهسيحى كورد زمان - ههولير

۲۰۰۵

"ههول بدو ره زامندى خودا بدهست بهينيت، بيت به ئيشكهرىك

كهوا شتيك ناكات جيى شهرم بيت و ووشهى

راستى به راستى روون بكميتهوه"

۲تى ۱۵:۲

"هموو کتیبی پیروز به وه حی له خودا

هاتوو و سوود به خشه بو فیر کردن و

سه زهشت کردن و راسته ری کردن

ههروهها بو ته می کردن بو راست و

دروستی، تاوه کو مروقی خودا ئاماده

بیت بو هموو کرداریکی باش"

۲تی ۳: ۱۶-۱۷